

GRUPUL DE REFLECȚIE

PRIVIND

DEMOCRATIA REALĂ

Caiete periodice, cu dezbateri, opinii și considerente referitoare la nevoile României

NR. 2
noiembrie 2012

**COLECȚIA PERSONALISTĂ
SUB ÎNGRIJIREA LUI CORNELIU LEU**

**GRUPUL DE
REFLECȚIE
,
PRIVIND
DEMOCRATIA
REALĂ**

**caiet de dezbateri, opinii și
considerentereferitoare la nevoile României
Nr. 2 / 2012**

**COLECȚIA PERSONALISTĂ
SUB ÎNGRIJIREA LUI CORNELIU LEU**

**MODERATORII DEZBATERILOR
GRUPULUI DE REFLECȚIE
PRIVIND
DEMOCRATIA REALĂ:**

**Prof. Dr. Ioan ALEXANDRU
Prof. Dr. Mihai BERCA
Dr. Daniela GÎFU
Prof. Dr. Adrian SEVERIN**

PRIMA PARTE:

***CONTINUĂM
DEZBATEREA PUNÂND ÎN
DISCUȚIE URMĂTOARELE
ARTICOLE***

Prof. Dr. Ioan ALEXANDRU

Despre democrația constituțională

1. Democrația constituțională - utopie și/sau realitate¹

În marea lor majoritate, lucrările mele s-au ocupat de studierea fenomenului administrativ; în ele am arătat consecvent faptul că administrația publică este strâns legată de puterea politică statală. Și, subliniez statală, pentru a se înțelege că raportul de subordonare nu este față de partidele politice sau coalițiile aflate la guvernare, ci față de puterea politică democratică și constituțională formată din organele reprezentative la nivelul statului.

Există între această putere politică statală – expresie a democrației constituționale reprezentative - și administrația publică un adevărat *cordon ombilical*, o legătură indestructibilă consfințită prin Constituție și legi, reprezentată printr-un binom; o pereche de constante ce se regăsesc în orice model de administrație într-un stat democratic, și anume, pe de o parte *subordonarea administrației față de puterea politică*, iar pe de altă parte *separarea administrației de puterea politică* ce se manifestă prin independența sa relativă sau funcțională.

Subordonarea și separarea nu sunt dihotomice, nu sunt incompatibile, ci formează ceea ce în filozofie numim *opușii inseparabili* sau *opușii complementari*¹.

Dat fiind această legătură, nu putem vorbi de o administrație cu adevărat democratică atâta vreme cât democrația reprezentativă constituțională are o serie de limite care împiedică puterea politică (implicit administrația) a fi veritabil democratică.

Voi încerca, pe cât este posibil într-un asemenea cadru, să descifrăm aceste limite în speranța că, odată și odată, se vor găsi soluții pentru depășirea lor. Dar ce înseamnă democrația?

1 - De regulă, dicționarele românești definesc democrația ca fiind o formă de guvernământ în care poporul este suveran sau, cu alte cuvinte, democrația este forma de guvernământ a statului bazată pe separația puterilor publice și pe votul universal, egal, direct, secret și liber exprimat².

Dicționarele americane³, însă, nuanțează astfel: *democrație* = cuvânt de origine greacă care înseamnă conducerea de către populația obișnuită, plebe, a cărei bunăstare era asigurată pentru stabilitatea statului. Se mai apreciază că dezvoltarea democrației, ca ideal, a depins astfel de progresul lent al educației și experienței cetățenilor a căror capacitate de autoguvernare și de guvernare a altora a depins, la rândul său, de evoluția căilor de înțelegere și de interpretare a voinței poporului.

1

¹ Mircea Malița, *Opușii inseparabili în gândirea românească*, discurs de recepție la Academia Română în Revista *Academica* nr. 9-10/2009, p.5.

2

² *Dicționar Universal al Limbii Române*, Ed. Litera Internațional, 2006.

3

³ Jay M. Shafritz, *Dictionary of American Government and Politics*, The Dorsey Press, Chicago, Illinois, 1988.

În secolul al XIX-lea dezvoltarea conceptului de democrație populară și universală, cunoscut în diversele colțuri ale lumii drept *populism*, s-a bazat pe o credință mult mai adâncă în intuiția individuală și drepturile universale, indiferent de nivelul de educație sau de statutul social, și a dus la apariția unor noi idei revoluționare privind democrația, care au cerut investirea tuturor puterilor în popor. Deși „*Democrația este guvernarea poporului de către popor pentru popor*”⁴, termenul *democrație* a fost adesea folosit de regimurile totalitare și de democrațiile lor populare. Cu alte cuvinte, regimul democratic al unei persoane este regimul totalitar al alteia.

Devenind un termen care poate fi folosit pentru a descrie o gamă largă de posibilități instituționale, democrația a tins spre a-și pierde sensul său în dezbaterile politice – dar nu și vitalitatea, deoarece continuă să servească ca ideal în legătură cu generarea unor polemici. „Cred în democrație pentru că eliberează energiile fiecărui om” spunea Thomas Woodrow Wilson⁵, iar Harry Emerson Fosdick susținea aceeași idee, și anume, că „Democrația se bazează pe convingerea că există posibilități extraordinare în oamenii obișnuiți”⁶.

Cu toate acestea, Fondatorii Statelor Unite ale Americii erau, pe bună dreptate, suspicioși cu privire la democrația pură aflată la îndemâna cetățenilor de sex masculin din vechea Atenă. Așa cum de altfel a avertizat Aristotel, democrațiile pure au degenerat de-a lungul istoriei în tiranii dictatoriale. Mult mai târziu, John Adams⁷ scria: „*Nu uitați, democrația nu durează niciodată prea mult. Se risipește, se consumă* (n.n. se autoerodează) *și se sinucide* (n.n. autosuprimă) *repede. Nu a existat niciodată o democrație care să nu se fi sinucis*”. Această frică justificată de gloată a determinat fondatorii să creeze o *republică*, o formă de guvernare democratică ce trebuia să protejeze oamenii de pasiunile lor.

Este adevărat că guvernarea democratică nu este simplă și nici perfectă. Frustrarea generată de dificultățile luptei pentru putere într-o realitate democratică a fost plastic ilustrată de Winston Churchill prin observația că „*nimeni nu pretinde că democrația este perfectă sau atotștiutoare. Într-adevăr, s-a spus că democrația este cea mai rea formă de guvernare, cu excepția tuturor celorlalte forme care au fost încercate de-a lungul timpului*”.

Alți autori au manifestat neîncredere în democrație. Petre Țuțea spunea că „Democrația e sistemul social în care face fiecare ce vrea și în care numărul înlocuiește calitatea... Triumful cantității împotriva calității”, apreciere confirmată recent de doctrina contemporană într-o amplă și apreciată lucrare în care se demonstrează că „Aplatizarea populistă a democrațiilor este semnalul că dilema democratică este hotărâtă în favoarea cantității și împotriva calității”⁸. Robert de Fler⁹ credea că „Democrația este numele pe

4

⁴ Abraham Lincoln (1809-1865) președinte al SUA între anii 1861-1865.

5

⁵ Thomas Woodrow Wilson (1856 – 1924) fost președinte al SUA (1913 -1921).

6

⁶ Harry Emerson Fosdick (1878 – 1969) un important și influent ecleziastic american.

7

⁷ John Adams (1735 – 1826) președinte al SUA (1797 – 1801).

8

⁸ Francesco Saverio Trincia, *Repenser la démocratie*, Ed. Armand Colin, Paris, 2010, p.35.

care îl dăm poporului de fiecare dată când avem nevoie de el”. Mai sceptic și categoric a fost Alan Coren¹⁰ care credea că „Democrația constă în a-ți alege dictatorii după ce ți-au spus ceea ce cred că vrei să auzi”. Dură constatare, dar uneori atât de adevărată!

În esență, o definiție etimologică (*demos* = popor și *kratos* = putere, stat), surprinde democrația ca fiind *guvernarea poporului*.

Din perspectivă istorică, relevă Pierre Rosanvallon, profesor la Collège de France și director de studii la Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (Paris), democrația s-a manifestat întotdeauna ca o *promisiune* și ca o *problemă*: promisiunea instaurării unei forme de guvernământ sensibilă la frământările unei societăți edificate pe satisfacerea unor nevoi imperioase de *egalitate* și de *autonomie*, dar și problema unei „realități departe de a fi satisfăcut vreodată aceste nobile idealuri”. „De aici și cruda realitate potrivit căreia istoria societății omenesti nu a consemnat niciodată, în adevăratul sens al cuvântului, regimuri într-adevăr „democratice”. Mai mult, atunci când nu au fost confiscate, „democrațiile reale au rămas neterminate”, ceea ce a făcut să crească neîncrederea oamenilor în instituțiile electorale și reprezentative ale acestora, să se formeze o societate a neîncrederii, istoria democrațiilor reale fiind una a tensiunilor și a contestărilor permanente. De unde și conceptul de *contra-democrație*, care nu este contrariul democrației, ci „democrația neîncrederii organizate în fața democrației legitimității electorale”, o parte a democrației ivite pe fondul declinului practicilor și al instituțiilor democratice deja existente, fiind alimentată de nemulțumirea, neîncrederea și rezerva oamenilor față de construcția democratică însăși, de neîmplinirile acesteia¹¹.

Există și o perspectivă cantitativă potrivit căreia democrația se opune monocrației sau guvernării unei singure persoane. Dar, acest punct de vedere cantitativ se completează de cele mai multe ori cu punctul de vedere normativ, perspectivă din care democrația se opune autocrației, democrația semnificând realizarea unei forme de asociere prin care „fiecare unindu-se cu toți, nu se supune, totuși, decât lui însuși și totodată rămâne liber ca înainte.”¹²

Tocmai din această cauză în doctrina contemporană, în condițiile în care „în clipa de față traversăm un moment de criză adâncită a democrației”, se pune întrebarea: Oare democrația, care încă din antichitate a fost concepută ca un regim în care domnește egalitatea și libertatea și la care epocile moderne au adăugat fraternitatea, nu cumva acum trage să moară din cauza defectelor, chiar și a patologiilor care există în componența sa și care au fost deja scoase în evidență de Platon și de Aristotel? În continuare același autor explică: Aceștia afirmă că gustul nemoderat al libertății care prevalează tinde să fie trecut cu vederea și că afirmarea nerealistă a egalității ascunde inegalități extreme. Astfel, potrivit acestora, democrația riscă să se transforme într-o tiranie, care îi supune pe

9

¹ Robert de Flers (1872- 1927) dramaturg francez (1872 - 1927).

10

¹ Alan Coren (1938 – 2007) humorist englez, autor satiric bine cunoscut.

11

¹ Ovidiu Predescu, *Dialogul continuu*, ed. a 2-a , rev. și adăug., Ed. Neverland, București, 2011, pp.140-141.

12

¹ Jean Jacques Rousseau, *Du Contrat Social*, 1762, Cartea I, cap. VI.

cetățeni unui alt fel de robie. Tocqueville făcea aceeași analiză cu referire la democrația modernă. În opinia lui, aceasta comportă, în virtutea anumitor dinamici interne, posibilitatea de a se transforma într-un regim de robie – blândă, e-adevărat, însă mai eficientă decât robia constrângerii. Potrivit lui Tocqueville, democrația se confruntă în permanență cu o alternativă redutabilă : aceea de a se afirma pe post de regim de libertate care educă indivizii în spiritul civic și în libertatea politică sau ca un regim de robie în care se pierde orice spirit public și unde indivizii, preocupați doar de viața lor particulară, se află într-o stare de supunere mintală și politică care îi face să uite până și semnificația în sine a libertății¹³.

2 - Voi încerca, de asemenea să suțin teza potrivit căreia Democrația înseamnă reguli și proceduri nu persoane și că practica nerespectării regulilor și procedurilor constituie mari pericole pentru democrația reprezentativă. „*Democrația nu este atât o formă de guvernare –spunea fostul președinte SUA Woodrow Wilson - cât un set de principii*”.

În același timp nu trebuie scăpat din vedere că „*Democrația nu este o formă ușoară de guvernământ, fiindcă nu este niciodată încheiată; este un organism viu, schimbător, cu o continuă deplasare și ajustare a balanței dintre libertatea individuală și ordinea de drept*”¹⁴.

Democrația fiind un sistem de autoderminare, este în opinia lui John Patrik¹⁵ „*Dreptul de a face alegerea greșită*“ ceea ce din câte observăm, la noi, s-a și întâmplat.

Din păcate, astfel după cum a rezultat din cercetările făcute de mulți autori, printre care mă număr și eu, dificultatea aplicării acestui mod de organizare a societății este aceea de a găsi soluții simple și eficiente de trecere de la o societate confuză cum se pare că este a noastră, (aspirantă la democrație), la o societate politică bine organizată, ceea ce presupune, mai întâi, a găsi răspunsuri la mai multe întrebări teoretice de natură a limpezi conținutul, sensul corect al democrației constituționale.

Astfel, o primă întrebare ar putea fi în legătură cu natura democrației. Afirmăția din Declarația universală a drepturilor omului și cetățeanului cu privire la existența unor drepturi și libertăți opozabile statului (dreptul la revoltă) ar însemna că democrația poate fi calificată ca fiind liberală. Dar, ar putea exista, oare, o democrație care să nu fie liberală, atâta vreme cât se afirmă că omul are drepturi care țin de natura sa (drepturile

---

13

¹ Yves Charles Zarka, *Repenser la démocratie*, Ed. Armand Colin, Paris, 2010, p.5.

14

¹ Ilka Chase (1900 – 1978) scriitoare și actriță americană și Tom Stoppard (n.1937) dramaturg și scenarist britanic născut în Cehoslovacia.

15

¹ John Patrick (1905 – 1995) scenarist american. Citatul respectiv provine din filmul *The Teahouse of the August Moon*(1956), o ecranizare a romanului cu același nume scris de Vern Sneider (la rândul lui american). Filmul este o satira la adresa rolului Statelor Unite de factor de schimbare în lume. La o zi după încheierea celui de-al doilea război mondial, Căpitanul Fisby este trimis prin ordin în satul Tobiki din Okinawa pentru a-i învăța pe localnicii ce înseamnă democrația. Primul pas stabilit este construcția unei școli, însă localnicii se dovedesc ingenioși, îi povestesc căpitanului tradițiile și cultura lor, convingându-l să construiască altceva, și anume o casă pentru servit ceaiul. Pe cale de consecință, Fisby întâmpină dificultăți în a raporta acesta superiorilor săi. Citatul apare într-un dialog. Căpitanul Fisby le spune localnicilor că astăzi vor învăța despre democrație. Aceștia îl întreabă ce înseamnă democrație, iar el răspunde că democrația este dreptul de a face alegerea greșită.

naturale) și care esențialmente confirmă că nimic nu poate anula sau împiedica consimțământul său în stabilirea legilor, aceasta fiind expresia pură a libertății sale?

Conceptul opus democrației liberale, și anume acela al democrației totalitare, (sau a dictaturii luminate) comportă ca efect o contradicție *in terminis* care ar putea ridica o întrebare, credem noi, fără răspuns: dacă puterea absoarbe poporul, (și tot invocă poporul ca sorginte a deciziilor sale) ce spațiu ar rămâne pentru ca poporul să își exercite libertatea?

De fapt, democrația poate fi mai mult sau mai puțin liberală și poate fi diferită cu privire, spre exemplu, la modalitățile folosite în procesul de organizare și garantare a libertăților publice. Dimensiunea liberală a democrației ar fi în pericol dacă sfera privatului se reduce exagerat (așa cum s-a întâmplat în România socialistă), dreptul de proprietate fiind unul din drepturile naturale și imprescriptibile ale omului. În sens invers, democrația, dând prioritate exclusiv drepturilor omului (mă gândesc la exacerbara acestui concept) ar putea conduce la neunitatea reformulării definiției sale ca putere a poporului. Aceasta este, de fapt, o tendință contemporană (a se vedea calificarea drepturilor omului ca o religie a sfârșitului de secol al XX-lea) această tendință a fost sesizată de Marcel Gauchet și l-a determinat să vorbească de o „democrație decepționată”¹⁶.

După cum știm democrația se bazează pe ideea universalității principiilor care stau la fundamentul ei. Or această universalitate nu cumva este doar formală? Nu cumva corespondentul ei în realitate este reprezentat de inegalități, de discriminări și de excluderi care sporesc ca niciodată până acum? Democrația și-ar putea ea oare regăsi simțul realității? Cum ar putea ea trece peste conflictele care se iscă din diferitele moduri de identificare și din diferențele culturale? Aceasta e problema esențială, adică una din problemele care îi face pe unii să afirme că democrația trebuie să-i lase locul post-democrației. Dar ce înseamnă post-democrație? Indiferent că o înțelegem ca pe ceva care vine după democrație sau ca pe ceva care o depășește pe aceasta, post-democrația va pune din nou în discuție principiul suveranității poporului, pentru a-l înlocui cu altceva. Se întrevede, așadar, riscul major de a vedea cum post-democrația ia forma antidemocrației¹⁷. Să mai facem o precizare și anume că natura democrației impune organizarea competiției politice. Așadar, este foarte clar că adevărata democrație, care se bazează pe un sistem de libertăți publice, dar definite și garantate, este incompatibilă cu orice formă de competiție, unde expresia voinței generale va fi monopolizată de o singură forță politică (partidul unic), în cadrul unei ideologii oficiale (tehnica „puterii închise” în terminologia lui G. Burdeau). Democrația liberală nu poate fi decât pluralistă (nici chiar bipolară în concepția mea) în care competiția se derulează între mai multe forțe, partide sau grupuri politice, considerate în mod egal legitime (tehnica „puterii deschise”) cu conceptele sale de *majoritate*, *opозиție*, *alternanță*.

Mai trebuie clarificat un răspuns la o altă întrebare în legătură cu alegerea unor proceduri care permit poporului, nu doar să participe la exercitarea suveranității, ci să-și

16

¹ Marcel Gauchet, *L' avènement de la démocratie, I, La révolution moderne*, Ed. Gallimard, Paris, 2007, p. 161.

17

¹ Yves Charles Zarka, op.cit., p. 6.

exercite efectiv această suveranitate. Din această perspectivă o democrație poate fi calificată:

directă - dacă poporul se guvernează direct, el însuși (din punct de vedere istoric, aceasta este o ipoteză teoretică);

reprezentativă sau *constituțională*¹⁸ - când suveranitatea se exercită prin intermediul reprezentanților pe care poporul îi desemnează prin alegeri, sau

semi-directă – dacă în unele domenii poporul poate decide prin referendum.

Este util să mai menționăm că, de principiu, democrația se poate întinde în stat, și chiar în societate, și dincolo de sfera politică, dar în unele limite. Spre exemplu, democrația poate exista așa după cum am spus, în organizarea și funcționarea administrației dar cu respectarea principiului democratic potrivit căruia „Guvernul ...exercită conducerea generală a administrației publice”(art. 102, alin. (1) din Constituția României). În domeniul social, Constituția și legislația specifică recunosc principiul participării salariaților la determinarea condițiilor de muncă și salarizare, participarea presupunând tocmai că există o pluralitate a actorilor.

3 - Să vedem pe scurt care este cadrul general al exercitării puterii în *statul de drept democratic și începem cu cea ce se poate vedea cu ochiul liber în întreaga lume și anume că asistăm la o evidentă criză a democrației reprezentative, mai exact a parlamentarismului, pe fondul căreia s-a produs o extindere a competențelor de reglementare primară a autorităților puterii executive iar consecința, unanim constatată, este inflația legislativă, o amplificare cantitativă a legislației, în general, concomitent cu o scădere dramatică a calității acesteia reflectată în dese modificări ale actelor normative. Cu titlu exemplificativ menționăm Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal – 63 de acte normative modificatoare, nerepublicată; Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic – 36 de acte normative modificatoare, nerepublicată; Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici - 35 de acte normative modificatoare, republicată de două ori, în 2004 și 2007 după care a mai fost modificată de 10 ori, OUG nr.34 / 2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii - 10 modificări, Legea nr.277 / 2010 privind alocația pentru susținerea familiei a fost modificată la o luna prin OUG 2/2011, Legea nr.263 / 2010 privind sistemul unitar de pensii, modificată prin OUG 117/2010 după 10 zile, Legea nr.161 / 2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției - 19 modificări și... exemplele ar putea continua.*

Intr-un asemenea context, s-a remarcat că utilizarea excesivă a delegării legislative, ca cea mai importantă expresie a delegării de putere, a avut și are un rol deosebit în derapajele de la democrația reprezentativă, mai cu seamă în condițiile restricțiilor impuse prin interpretarea clasică a principiului separației puterilor în stat.

Intrucât am amintit de structura puterii în stat, este necesar să precizez în acest moment faptul că *statul-națiune* constituie un prototip care – după cum vom vedea - a dat naștere unor structuri de putere diversificate care sunt rezultatul unor multiple realități.

---

¹ Constituția României art.1(4) „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul *democrației constituționale*.”

Nu există *un stat*, deci un singur model al structurii de putere, a cărui copie să fi fost multiplicată pe toate continentele, ci *mai multe tipuri de stat*, cu mai multe tipuri de structuri de putere, purtătoare ale specificului societăților respective; fiecare societate are statul și structura de putere pe care le merită.

Asistăm, astfel după cum am spus, la o criză a parlamentarismului și la extinderea competențelor de reglementare a autorităților puterii executive. De aici o serie de întrebări cum ar fi:

- Care este conținutul real al competenței de adoptare a unor acte normative de către Guvern?

- Putem spune că prin *delegarea legislativă* sau *asumarea răspunderii* se legitimează? Sau fără vreo excepție, toate actele pe care le adoptă sunt expresia unei voințe derivate, deci acte de aplicare, de executare a legii?

- Puterea Guvernului de a reglementa se limitează doar la un reglaj, o ajustare a modului de aplicare a legii în practică sau are caracter de reglementare primară?

Iată întrebări care se pun în legătură cu preocuparea noastră de a descifra limitele democrației reprezentative constituționale și la care încercăm să găsim un răspuns.

După cum vom vedea, o serie de autori au încercat să formuleze răspunsuri la aceste întrebări, mergând pe ideea găsirii unor noi formule de conducere, acceptând, practic, multiplicarea centrelor de decizie primară pentru a se putea depăși criza parlamentarismului, deficitul de legitimitate a Guvernului în cazul abuzului de adoptare a unor decizii în temeiul delegării legislative sau prin asumarea răspunderii, într-un cuvânt pentru a ne putea adapta la complexitatea societății contemporane.

4 - Un concept destul de recent apărut în vocabularul politico-administrativ occidental se pare că va ocupa în viitor un loc esențial, deși va fi dificil de apreciat cu adevărat importanța lui. În limba română, ca și în limba franceză, cuvântul *reglare* este distinct de cel de *reglementare*¹⁹. Aceste două cuvinte, *reglementare* și *reglare*, care, atât la noi, cât și în Franța, în contextul vocabularului curent, duc cu gândul la idei și funcții diferite nu au traducere în limba engleză, decât sub forma aceluiași termen, *regulation*. În Franța și la noi, dacă ar fi să credem dicționarele, în timp ce cuvântul *réglementation*/reglementare desemnează funcția de adoptare a regulilor aplicându-se în mod uniform la un anumit domeniu determinat, *régulation*, reglarea, desemnează un proces destinat să garanteze funcționarea constantă a unui sistem complex și care, din acest motiv, vizează restaurarea echilibrului acestui sistem, echilibru care este amenințat. Vorbim astfel de reglare termică sau de reglare a unui sistem economic. Divergențele se nasc din faptul că în vocabularul curent se face distincție între cele două cuvinte, în timp ce în vocabularul juridic mai puțin, mai ales în cel care ne este transmis de către țările anglofone, mai ales de la apariția curentului noului management public (*New Public Management*)²⁰. Despre reglare, sau invers, despre dereglare, s-a angajat o dezbatere în

19

¹ Noul Dicționar Universal al Limbii Române, Ed. Litera Internațional, p. 1.200 (*reglare, reglări* – acțiunea de a regla și rezultatul ei; *regla; reglaj; a regla* – a menține la o anumită valoare, o caracteristică de funcționare a unui sistem tehnic sau a o face să varieze după o anumită normă; *reglementare* – 1. acțiunea de a reglementa și rezultatul ei; 2. operație de stabilire a unor norme (noi); ansambluri de reguli, de norme; 3. ansamblu de norme juridice aplicabile într-un anumit domeniu.

20

țările europene asupra semnificației cuvântului reglare și autonomia lucrului pe care îl desemnează: denumește el, da sau nu, o formă, o funcție a normativității, distinctă de cele la care ne duc la ideea de reglementare²¹?

Din examinarea doctrinei occidentale, se lasă impresia că există două opinii diferite. Prima constă în a pretinde sau în a lăsa să se înțeleagă că reglarea nu există, că nu are existență juridică. Reglarea, în aceste condiții, nu este decât un non - concept. Ea este un non - obiect.

A doua modalitate, perfect opusă celei dintâi, constă din contră, în recunoașterea existenței reglării – cu tot ceea ce include ea. Luând act de locul pe care îl are reglarea în viața publică, această poziție include sub noua denumire toate tehnicile care contribuie în orice măsură la stabilirea cadrului normativ de funcționare a colectivității.

Două poziții extreme: pentru una dintre ele, totul este reglare, inclusiv adoptarea normelor juridice cu caracter primar, iar pentru cealaltă nu semnifică nimic.

În ciuda acestor poziții extreme, se pare, totuși, că reglarea este o formă nouă și autonomă, o formă modernă a normativității: ea este răspunsul pe care societățile contemporane îl aduc problemelor normativității sociale și în mod special celor două tipuri de crize care afectează fundamental funcționarea statelor contemporane, (dincolo de crizele financiare, economice sau sociale care ne traversează astăzi și care sunt consecința).

Două tipuri de crize fundamentale: aceea a deficitului de legitimitate și complexitatea crescândă a sistemelor ce pot asigura gestiunea societăților noastre. Nu voi intra în detalierea argumentelor aduse în sprijinul acestei teze pe care am dezvoltat-o pe larg în *Tratatul de Administrație Publică*²² și mă voi limita să sintetizez seria de întrebări pe care le puneam mai sus, reformulându-le și anume: asistăm la o extindere a puterii de reglementare a autorităților puterii executive? Este reglarea o forma modernă a normativității? Este ea acea formă de normativitate care răspunde cel mai bine provocărilor cu care se confruntă societățile contemporane?

Răspunsul pe care l-a dat o parte a doctrinei franceze a fost DA și aceasta tocmai din cauzele arătate: crizele născute din problemele deficitului de legitimitate și necesitatea de a stăpâni complexitatea societăților noastre²³.

Din punctul meu de vedere răspunsul este NU și, fără a recurge la o argumentare largă, relev doar că dificultățile generate de complexitatea conducerii societății actuale și deficitul de legitimitate al dizidenților politici în raport cu legitățile pieții libere, nu legitimează abandonarea regulilor și procedurilor democratice impuse de democrația constituțională, care rezervă competența de reglementare primară exclusiv

---

²¹ Lucica Matei – *Noul management public*, în *Management public*, ediția a II-a, Ed. Economică, București, 2006, p. 125.

21

²² Răspunsul la această întrebare va trebui să țină seama că „nici un cuvânt dintr-o limbă nu este și nu poate fi echivalent perfect cu un cuvânt dintr-o altă limbă, că există un geniu al limbii, al fiecărei limbi, un mod rigid de a vedea, a organiza și a interpreta lumea” (Humboldt, *Woltansichten*).

22

²³ Ioan Alexandru, *Tratat de Administrație Publică*, Ed. Universul Juridic, București, 2008, p. 730

23

²⁴ Gérard Timsit, profesor emerit al Universității din Paris I Panthéon-Sorbonne. *La régulation, une forme moderne de la normativité?*, conferință în cadrul programului *Dialoguri EPLO la SNSPA* (EPLO = Organizația de Drept Public European), București, 2008.

reprezentanților poporului, și doar pe cale de excepție autorităților cu legitimitate derivată sau secundară. Nu cred că centrele de decizie primară trebuie multiplicare deoarece acest lucru ar însemna printre altele eterogenizarea excesivă a societății, pierderea coeziunii și identității acesteia și bineînțeles disiparea răspunderii²⁴.

5 - Un alt aspect legat de ceea ce am numit limitele democrației reprezentative este cel al *inflației legislative*, care este o realitate ce se poate constata zilnic. Ea se datorează, într-o primă observație, tendinței care există de a se reglementa în cel mai mic detaliu orice raport social. Această tendință are drept consecință nașterea unor texte complexe și foarte vaste. Acest flux de legi a creat, o adevărată junglă a reglementărilor.

În ultimii ani numărul actelor normative date publicității s-a mărit, dat fiind și procesul de armonizare și asimilare a *acquis-ului* comunitar. Consecința este că administrația este prinsă, cum spun nemții, într-un „ghem” de prescripții, care le leagă și le obligă să selecționeze ele însele regulile, pe care le vor aplica sau nu le vor aplica, ceea ce este destul de periculos, pentru că pune în discuție, în cadrul statului de drept, principiul legalității dacă aplicarea legii este lăsată prea mult la latitudinea administrației.

De aceea, pentru a reveni la ceea ce ne-am obișnuit să spunem o *bună guvernare* este necesară o raționalizare a cadrului normativ pentru a se elibera de excesul de constrângeri, de această avalanșă de prescripții care apasă asupra lor.

Nu e cazul să dezvolt acum natura acestor constrângeri care sunt generate de suprareglementare, abundență, varietatea sau multitudinea normelor juridice constrângătoare. În toată această discuție important ar fi să clarificăm definitiv și ce înseamnă *lege* în sensul de reglementare primară și dacă doar despre lege vorbim când semnalăm inflația legislativă?

Tema necesității evitării abuzului de reglementare și a pericolelor ce pot fi generate de ceea ce numim noi inflație legislativă, nu este o creație a epocii contemporane.

Vom găsi această temă la iluministi secolului al XVII-lea, în secolul următor la Benjamin Constant și, înainte de aceștia, la Thomas Hobbes. *Legea*, scria Hobbes, *trebuie să fie pentru comportamentul individual, ceea ce reprezintă malurile pentru cursul unui râu*. Legea rară este un semn al unei ordini raționale și discrete, opusă labirintului juridic al timpului.

Pe Montesquieu însă, nu l-a interesat numărul legilor, ci calitatea legislației sau a regimului politic. Cartea a VI-a din *De l'esprit des lois*, are drept scop raporturile dintre simplitatea legilor și principiile diverselor guverne. Se arată că unul dintre elementele acestei simplități este chiar raritatea legilor. Pentru Montesquieu, căruia i se opune din acest punct de vedere Diderot, de exemplu, nu legilor le revine sarcina de a schimba moravurile, ci de a se adapta la ele. Pentru Benjamin Constant, multitudinea legilor este

¹ Coeziunea socială care asigură identitatea unei națiuni este vitală pentru supraviețuirea unui neam, a unui stat național, iar „Culturile dau sigiliul identității, iar componentele acestora sunt limba, tradițiile, istoria proprie, valorile și credințele” (Mircea Malița, „Cumințenia...” op. cit., p. 16). Păstrarea identității deci „Continuitatea este un cuvânt de pe frontispiciul supraviețuirii.” (ibidem, p. 96). De aceea „O bună parte din conflictele lumii prezente (cam 28 din 30 pe an) sunt conflicte de identitate” (ibidem, p. 113).

un mare pericol ce amenință și caracterizează guvernarea reprezentativă: „este boala statelor reprezentative, deoarece în aceste state totul se face prin legi”²⁵.

La Rousseau, democrația și moderația sunt legate. „Dacă aș fi întrebat, scria Rousseau, care este cel mai vicios dintre toate popoarele, aș răspunde fără ezitare că acela care are cele mai multe legi”, apreciind apoi că „orice stat în care există legi mai multe decât poate cuprinde memoria fiecărui cetățean, este un stat prost constituit și orice om care nu știe legile statului său pe dinafară e un prost cetățean”. De altfel proiectul teoretic al „Contractului social”, include principiul legii rare în modelul democratic.

Făcând acest recurs la istoria dreptului, am dorit să remarc continuitatea și persistența preocupărilor cu privire la raționalitatea construcției legislației, atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere calitativ.

Desigur „ordinea în natură, ordinea în societate și ordinea în gândire sunt forme ale ordinii universale, care depind unele de altele și care se influențează reciproc. Acest adevăr ar trebui să-i călăuzească și pe cei care la un moment dat elaborează și adoptă actele normative, edificând ordinea juridică, adică ordinea prin norme în societate”²⁶.

Din păcate, inflația legislativă este o realitate ușor de constatat, nu doar la noi, ci în majoritatea statelor contemporane. Doctrinari importanți constată că logica statului de drept este tulburată de evoluția fenomenului juridic, iar înmulțirea excesivă a textelor de lege, instabilitatea acestora și degradarea calității normelor juridice ar putea compromite „securitatea juridică a cetățeanului”²⁷.

În condițiile crizei democrației reprezentative, Guvernele, atât în regimurile parlamentare, cât și în cele prezidențiale, constituie, un element central al sistemului democrației constituționale în zilele noastre. Acest rol esențial se datorează mai multor factori.

În primul rând, așa cum am subliniat deja, guvernele și aparatele pe care le controlează au beneficiat de o sporire a funcțiilor, mijloacelor și personalului lor fără echivalent față de alte zone ale puterii.

În al doilea rând, procesul modern de luare a deciziilor, care necesită acțiuni și reacții rapide, adesea secrete până la comunicarea lor oficială, și care privilegiază rolul partidelor și al conducătorilor acestora, întărește puterea echipelor restrânse, chiar a unicului responsabil, în detrimentul complicatelor structuri decizionale care sunt parlamentele.

În fine, contragreutățile reciproce care permiteau legislativului să controleze executivul, sunt din ce în ce mai dezechilibrate. Responsabilitatea ministerială nu mai este pusă în joc sau atunci când este, ea reprezintă, de fapt, nu atât controlul Parlamentului, cât luptele între partide sau între orientările din același partid. În schimb, procedurile de control și de constrângere la dispoziția executivului rămân active și puternice: dreptul de veto al președintelui american, procedurile expeditivă în Franța sau în Marea Britanie (delegarea legislativă, angajarea responsabilității guvernamentale

---

25

¹ Benjamin Constant, *Principes de politique applicables à tous les gouvernements Représentatifs*, Paris, 1815.

26

¹ Ovidiu Predescu, *Dialogul...*, op. cit., p. 88.

27

¹ Jacques Chevallier, *L'État de droit*, 4e édition, Montchrestien, Paris, 2004, p. 143.

asupra unei legi etc). In plus, întărirea leadership-ului partizan și rolul din ce în ce mai important atribuit formațiunilor politice de președinților și șefilor de guverne au fost esențiale, mai ales în sistemele parlamentare. Parlamentarii sunt de fapt mai degrabă dependenți de executiv decât contrariul.

Din această schimbare a raportului de forțe între parlamente și guverne ar fi mult prea mult să tragem concluzia atotputerniciei absolute a executivelor. În ciuda leadership-ului și a carismei incontestabile a unor conducători, puterea guvernelor este limitată de pluralitatea actorilor implicați în orice politică și de rezistența faptelor.

În realitate, „în toate societățile – de la cele foarte slab dezvoltate și care abia au atins zorii civilizației, până la cele mai avansate și mai puternice – apar două clase de oameni: o clasă care conduce și una care e condusă. Cea dintâi, întotdeauna mai puțin numeroasă, îndeplinește toate funcțiile politice, monopolizează puterea și se bucură de avantajele ei, în vreme ce a doua, mai numeroasă, este dirijată și controlată de cea dintâi”, scria Gaetano Mosca în 1895²⁸. După cum comentează Stelian Tănase, „Teoria elitei în diferitele ei formulări (Gaetano Mosca, Vilfredo Pareto, Roberto Michels) constituie un răspuns la teoria marxistă a luptei de clasă și a finalului acestei lupte într-o societate fără clase. Orice societate se divide într-o minoritate guvernantă, care concentrează resursele și distribuie lor, o minoritate relativ coerentă și organizată, împărțind aceleași interese și sistem de valori; și restul societății, o majoritate care este guvernată, amorfă, neorganizată, fără conștiință de sine, cu interese contradictorii și, cel mai adesea, nedefinite. Societatea fără clase este iluzorie. Orice persoane și grupuri, care ajung să dețină putere, se transformă într-o elită guvernantă, și se separă de nonelite. Masele (contrar teoriei lui Karl Marx după care masele sunt cele care creează istorie, produc modificările în modul de viață al societăților) nu guvernează, adică nu controlează resursele și deciziile”²⁹.

6 - Pentru a înțelege mai bine limitele democrației reprezentative este necesară o scurtă privire asupra relației Parlament - Guvern.

O primă observație este aceea că raporturile dintre Parlament și Guvern se desfășoară relativ identic în regimurile politice parlamentare și în cele semi-prezidențiale (semi-parlamentare). Diferențe semnificative există, însă, între aceste două tipuri de regimuri politice și cel prezidențial, care prezintă particularități majore, mai ales în ceea ce privește relația Președintelui cu Parlamentul.

Vom putea identifica, astfel, trei tipuri de relații în regimurile politice pe care le vom analiza (parlamentar și semi-prezidențial) și anume:

- În primul rând, relațiile de colaborare, care constituie ponderea și sunt cele mai importante;
- În al doilea rând, în țările membre ale Uniunii Europene, putem identifica și un tip de relații speciale, și anume cele de informare a Parlamentului de către Guvern, cu privire la legile și proiectele de legi comunitare;

28

¹ Gaetano Mosca, *The Ruling Class*, Mc Graw-Hill, NY, 1939, p. 50

29

¹ Stelian Tănase, *Procesul comunismului. Elite și societate. Guvernarea Gheorghiu-Dej 1948-1965*, Ed. Humanitas, București, 1998, p. 20.

- In al treilea rând, am putea vorbi și despre existența unor raporturi de forță, care, eventual, pot duce la punerea în discuție a responsabilității politice a Guvernului în fața Parlamentului.

Interes pentru noi prezintă primul tip de relații, și anume cele de colaborare între Parlament și Guvern, cu specială privire în ceea ce privește colaborarea în plan legislativ, în cadrul căreia se regăsește și problematica exercitării puterii politice de reglementare primară.

Să nu uităm în primul rând că deși legea, în principiu, este opera Parlamentului, în țările membre ale Uniunii Europene, puterea legiuitoare trebuie să respecte și normele comunitare, prin urmare, parlamentele naționale nu pot să adopte legi care ar intra în contradicție cu norme comunitare. Să nu uităm, de asemenea, că Guvernul stă, de fapt, la baza mării majorități a legilor promulgate și că rolul său este, prin urmare, unul fundamental.

Mai trebuie spus că raporturile dintre legislativ și executiv au drept trăsătură esențială faptul că sunt dominate de către Guvern, dat fiind faptul că prerogativele guvernamentale generează o adevărată inegalitate între cele două centre ale puterii. Sistemul francez și, într-o mai mică măsură și cel românesc, au un element de originalitate în măsura în care preponderența Guvernului, pe care o regăsim în majoritatea țărilor, se manifestă atât pe plan instituțional, cât și pe plan politic.

Astfel, în ceea ce privește stabilirea domeniului legislativ, trebuie să amintim că art. 34, din Constituția Franței, face o enumerare a materiilor legislative rezervate Parlamentului, îndepărtându-se, astfel, de regimul parlamentar pur, iar dispozițiile cuprinse la art. 92 și 93 din Constituția României statuează importante atribuții președintelui în domeniul politicii externe și apărării, iar prin art. 114, se consfințește o pârgie importantă la dispoziția guvernului și anume asumarea răspunderii.

Mai mult, în toate țările cu regim semi-prezidențial, cum este Franța, Guvernul dispune de mijloace eficiente împotriva propunerilor și amendamentelor depuse de parlamentarii din opoziție, uneori chiar ai majorității, pe care dorește să le îndepărteze.

Guvernul dispune, însă, de mijloace și mai eficiente atunci când vine vorba de proiectele sale și de propunerile pe care le-a acceptat, cum ar fi votarea în bloc a textului legii sau accelerarea procedurii de analiză în parlament. Putem observa, în același timp, că aceste prerogative sunt valorificate mai mult sau mai puțin, în funcție de perioade și de conjunctura parlamentară.

7 - O formă de conlucrare între Parlament și Guvern, consacrată în Constituție, care, utilizată în exces, poate genera derapaje de la democrația reprezentativă, este delegarea legislativă. O primă întrebare în legătură cu această instituție juridică, ar fi aceea dacă Parlamentul este sau nu „unicul” și „supremul” legiutor. Astfel după cum s-a afirmat în doctrină, „Delegarea legislativă este, sau ar trebui să fie, o instituție juridică a rațiunii și moderației, fiind mai mereu invocată și în același timp violată, mereu amenințată, dar încă slab protejată constituțional”³⁰.

Potrivit prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituția României, Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării și organul reprezentativ suprem al poporului român. In

---

³⁰ Ioan Muraru, Simina Tănăsescu, *Drept constituțional și instituții politice*, ediția a X-a revăzută și completată, Ed. Lumina-Lex, București 2002, p. 264.

legătură cu acest text s-au formulat în doctrină o serie de critici, în special în legătură cu utilizarea termenului „suprem” folosit pentru Parlament. Printr-o argumentare, foarte tranșantă și categorică (ca să nu-i spunem agresivă) autorul unei lucrări afirmă că nu pot fi înțelese argumentele pentru care Parlamentul, ca organ reprezentativ, ar fi „mai suprem decât, Președintele României (sic!), din moment ce suveranitatea se exercită de poporul român, prin organele sale reprezentative, fără ca legea noastră fundamentală să le ierarhizeze, ambele autorități având în opinia sa aceeași legitimitate constituțională, fiind alese prin vot universal, egal, secret, direct și liber exprimat³¹. Trecând peste faptul că cel puțin în conjunctura politico-juridică actuală opinia exprimată este vădit pro-cauza (cea ce nu este de acceptat într-o lucrare cu pretenții științifice), ea este lipsită de logica internă a principiilor ce guvernează construcția statului de drept democratic. Ne fundamentăm opinia pe un argument simplu unanim recunoscut în doctrină și anume acela că dreptul de a distribui competențele fiecărei autorități în parte aparține puterii constituante. Așadar, legitimitatea constituțională nu este dată doar de procedura de formare a autorității ci, în principal, de competențele stabilite și acordate fiecărei autorități în parte. Faptul că președintele republicii, președinții consiliilor județene, primarii și consiliile locale sunt alese prin aceeași procedură (vot universal, direct, egal, secret și liber exprimat) nu schimbă natura juridică a acestor organe. Ele rămân organe componente ale puterii executive fiind destinate să realizeze o anumită funcție în stat. Altfel ar trebui să acceptăm că ele ar fi îndrituite să exercite aceleași competențe ca Parlamentul, în limitele teritoriale în care sunt legitimate prin votul electorilor. Distribuția competențelor constituie tocmai voința puterii constituante de a crea o ierarhie în care, evident, Parlamentul are poziția centrală cel puțin atâta timp cât dorim să avem o democrație constituțională cu un regim politic parlamentar și nu o autocrație electivă de tip monocefal.

O a doua critică adusă în art. 61 alin. (1) din Constituția României, și cu care de asemenea nu sunt de acord, este cea care pune în discuție calitatea Parlamentului de unic organ legiuitor. Intr-adevăr cuvântul „unic” se justifică tocmai prin poziția constituțională a Parlamentului, care nu poate fi afectată de existența unor derogări de tipul „delegării legislative”, care acordă Guvernului posibilitatea de a adopta, în condițiile stricte stabilite prin Constituție, acte normative cu caracter primar.

Ceea ce trebuie să înțelegem este faptul că puterea constituantă, prin legea fundamentală adoptată, a înțeles să amenajeze în cadrul statului nostru de drept un sistem de norme juridice unitar, armonios și ierarhizat, care implică deopotrivă „raporturi de coordonare și subordonare între normele - sau elementele - sistemului” și, pe de altă parte, presupune „respectarea regulilor de drept de către toate subiectele”³².

8 - Excesul în adoptarea Ordonanțelor de urgență constituie, de asemenea, expresia crizei democrației constituționale reprezentative.

Ordonanțele de urgență își au sorginea direct în dispozițiile constituționale și pot interveni doar în situații extraordinare. Problema legată de definirea noțiunii de „situație extraordinară” este, una deosebit de discutată în doctrină, întrucât textul constituțional nu

31

¹ Tudor Oniga, *Delegarea legislativă*, Ed. Universul Juridic, București, 2009, p. 27.

32

¹ Ion Deleanu, *Instituții și proceduri constituționale în dreptul român și dreptul comparat*, Ed. C.H. Beck, București 2006, p. 665.

precizează conținutul acestei noțiuni. Practica a dovedit că Guvernul, ca vârf al puterii executive și autoritate administrativă supremă, dispune de un veritabil *drept de apreciere* (putere discreționară în termenii dreptului administrativ) cu privire la apariția situațiilor care impun adoptarea de ordonanțe de urgență.³³ S-a dovedit în timp că acest drept a fost depășit generând excesul de putere. În sprijinul celor arătate putem exemplifica prin deciziile Curții Constituționale, care au admis neconstituționalitatea unor numeroase ordonanțe de urgență pe considerentul că situația extraordinară sau excepțională nu a fost justificată.

Se poate observa că apogeul emiterii ordonanțelor de urgență l-a constituit anul 2000, când s-a emis un număr de 297 de ordonanțe de urgență urmat de anul 2008 la o diferență de 4 procente, după care numărul lor a scăzut în 2009, fiind adoptate 117, în 2010 numărul lor crește la 133 ca în 2011 până în iulie să fie adoptate 68. În doctrină s-a criticat foarte aspru, acest fenomen al excesului emiterii ordonanțelor de urgență, apreciindu-l ca pe o „hemoragie” și concluzionând că „*practica guvernamentală din domeniu a depășit orice așteptări*”³⁴. În anii ulteriori revizuirii Constituției se observă o ușoară scădere a numărului ordonanțelor de urgență, aceasta, probabil, și datorită modificărilor constituționale aduse condițiilor în care pot fi emise ordonanțe de urgență și anume înlocuirea noțiunii de situație excepțională cu cea de situație extraordinară, necesitatea ca reglementarea pe calea ordonanței de urgență nu poate fi amânată, precum și obligația Guvernului de a motiva urgența în cuprinsul acestora.

9 - Trebuie să semnalez că cercetările făcute au scos în evidență faptul că în prezent *Autocrația Electivă* poate constitui principala deviere de la o reală democrație reprezentativă constituțională.

Democrația constă în esență, într-o serie de reguli, care în principal stabilesc două lucruri și anume:

cine e autorizat să adopte deciziile colective;

cum și prin ce proceduri pot fi luate aceste decizii.

Atâta vreme cât la nivelul palierului politic, aceste reguli sunt alterate, nicio instituție a statului nu poate să funcționeze pe deplin democratic. După cum s-a semnalat în doctrină, „căutând prin toate mijloacele să ne convingă că este ceea ce nu este, și invers, atunci când interesele o cer, unii politicieni devin adevărați *profesioniști ai amăgirilor și ai falsurilor*, sfidând și jignind, astfel, pe cei mulți”³⁵.

Atâta vreme cât asistăm la o „personalizare a puterii” și la tentative de instaurare a unei „autocrații electivă” nu putem progresa în modernizarea și, implicit, în democratizarea statului astfel cum doar la nivel de declarații politice se dorește.

Sușținem fără riscul de a greși, dată fiind notorietatea acestor adevăruri, că structurile statului cu precădere autoritățile și serviciile publice continuă să fie politizate și excesiv

33

¹ Dana Apostol Tofan, *Considerații în legătură cu regimul juridic aplicabil ordonanțelor Guvernului*, în Revista Dreptul, nr. 4/1998, Uniunea Juriștilor din România, București, 1998, p. 36.

34

¹ Ion Deleanu, *Delegarea legislativă – Ordonanțele de urgență ale Guvernului*, în Revista Dreptul, nr. 9/2000, București, 2000, p. 10.

35

centralizate, ceea ce înseamnă că statul în ansamblul său este departe de a putea fi caracterizat ca fiind democratic. De altfel chiar și fostul președinte Ion Iliescu recunoaște „dificultățile construirii unei noi democrații” în condițiile României actuale și procedează la o analiză profundă a „greutăților inerente (oare chiar toate sunt inerente?, n.a.) procesului de reconstrucție a țării noastre și a instituțiilor sale fundamentale”³⁶.

Clivajul dintre autoritate și cetățean este evident și zilnic reflectat în presa scrisă și audio-vizuală.

Stat modern și democratic înseamnă instituții funcționale, înseamnă o administrație funcțională. Înainte de a avea o democrație poate ar trebui să ai o administrație capabilă să genereze democrație. Capacitatea administrativă într-un stat democratic nu este o vorbă în vânt. Există exemple de țări cu perspective bune a căror dezvoltare a fost subminată de lideri rapace, conflicte etnice ori de alți factori pur politici, care au făcut imposibilă amenajarea unor structuri statale capabile să gestioneze progresul și democratizarea. Așa cum s-a semnalat, în doctrina politică, „Practic, Europa răsăriteană alcătuia o zonă de tranziție între tradiția occidentală a împărțirii puterii și tradiția orientală a concentrării ei”³⁷, iar „statul tutelează o societate slabă, dezarticulată, lipsită de resurse pentru a se autonomiza. Elementul politic își subordonează sfera economică, juridică, intelectuală, confesională. Separației puterilor din Occident îi corespunde unicitatea puterii în estul și centrul Europei. Transplantarea instituțiilor occidentale în această realitate diferită a dat alte rezultate decât în Occident. Aceste instituții, în procesul modernizării, au modificat societățile în care au operat. În același timp, natura lor a fost modelată diferit de acțiunea societății; conținutul lor s-a schimbat în comparație cu cel avut în Occident. Statul în societățile în curs de modernizare are caracteristici distincte. Dominația pe care o exercită asupra societății, prezervarea intereselor sale cu prioritate și atitudinea etatistă a elitelor îi dau conținutul specific. Caracterul rural al societății, dependența sa de stat și birocrația care-l servește impregnează aceste relații. Păturile instruite devin funcționari ai statului în general și se integrează prea puțin societății civile, burgheziei, profesiunilor liberale, clasei antreprenoriale și cercurilor de afaceri”³⁸.

Un aparat de stat politizat amenajat prin aplicarea principiului „spoils system” (câștigătorul în alegeri ia tot), principiu în vogă în statele liberale acum aproape 200 ani, nu poate în mod obiectiv să fie imparțial (fiind aservit celor care i-au numit în funcții) or imparțialitatea instituțiilor statului este obligatorie într-un stat de drept democratic modern, altfel înfrângem principiul egalității cetățenilor în fața autorităților, deci democrația.

Din ce în ce mai frecvent apar și se argumentează opinii avizate potrivit cărora „statul de drept rămâne un proces susceptibil de a prezenta mișcări de reflux” și, chiar mai mult, se apreciază că „un proces degenerativ transformă acum sistemele politice

---

36

¹ Ion Iliescu, *Fragmente de viață și istorie trăită*, Ed. LITERA, București, 2011, p. 317 și urm.

37

¹ Daniel Chirot, *Social Change in a Peripheral Society. The Creation of Balkan Colony*, Academic Press, 1976, p. 119.

38

¹ Stelian Tănase, *Procesul .....*, op. cit., p. 11.

occidentale”, născându-se astfel întrebarea dacă nu cumva lucrurile evoluează „către o formă de autocrație electivă”³⁹.

Așadar, în alți termeni, am putea vorbi de mutații structurale și procedurale care ar sugera existența unei adevărate crize a statului de drept⁴⁰. Observația empirică fundamentală de la care pornesc este aceea că, în aproape toate statele lumii (iar noi nu facem excepție) asistăm la o creștere a personalizării în gestionarea puterii. Paradigma puterii executive monocefale sau bicefale, a guvernului, a legilor pare că cedează în favoarea așa-zisului „guvern al oamenilor” sau, mai rău, așa-zisului „guvern al omului”.

„Consolidarea executivului” mult trâmbițată, modalitate de creștere a randamentului și a dinamicii exercitării puterii se traduce prin ceea ce prof. italian Michelangelo Bovero numea o „monocefalie instituțională”, adică un cap hipertrofic care strivește, zdrobește autoritățile reprezentative, parlamentele, mai ales pe cele slabe care se dovedesc a nu avea vigoarea de a se opune.

Aș vrea să subliniez că puterea democratică a majorității (fie monocoloră sau a unei majorități politice formată prin alianțe sau coaliții) nu poate „dispune” de regulile democrației. Dacă o majoritate (indiferent cum se obține ea) corupe și se abate de la aceste reguli pierde propria legitimitate democratică.

Astfel, după părerea multor oameni de știință din occident, la a căror opinie mă raliez, observând realitățile din propria noastră țară, în ultimii 10-15 ani, aproape peste tot în jocul politic a început să se joace la modul nedemocratic sau ca să fiu mai puțin categoric am putea spune și că se joacă mai puțin democratic, adică prin aplicarea incorectă sau făcându-se abstracție de regulile jocului și atacând sau erodând bazele și condițiile necesare lui. Analiza mai amplă, pe care o vom face în capitolele următoare, va lua în calcul mai mulți factori ceea ce mi-am propus să fac în această *Introducere*. Vreau, totuși, să exemplific cel puțin un factor esențial, și care cred că este evident pentru toată lumea: actualmente, în multe țări democratice (iar noi nu facem excepție), dar mai cu seamă acolo unde concentrațiile majore de putere economică cuplată cu puterea mediatică grevează asupra jocului democratic, condițiile în care se formează opiniile politice ale cetățenilor sunt departe de rigorile democratice în ciuda garanțiilor constituționale (a se vedea apariția pe ecranele televizoarelor a diferiților așa-zisi „analști” sau „politologi” obiectivi a așa-zisilor formatori de opinie, în realitate, niște propagandiști diletanți de dreapta sau de stânga).

Părerea multor autori este aceea că suntem martorii unui proces degenerativ, care încearcă să atribuie democrației caracteristicile unei alte forme de conducere, care a fost numită „autocrație electivă”. Printre vectorii acestui proces de transformare am amintit personalizarea crescută a luptei politice și a gestiunii puterii (spunem partidul lui Voiculescu sau al lui Băsescu, al lui Gigi Becali sau al lui Tăriceanu sau avem guvernul Stolojan, Năstase sau Ciorbea sau Boc de la 1 la 4 sau chiar 5).

39

¹ Michelangelo Bovero, *La democrazia di AGILULFO*, în *La Stampa*, pag. 27, luni, 11 aprilie 2005. Jacques Chevallier, *L'État de droit*, 4e edition, Montchrestien, Paris, 2004, p. 143 și urm.

40

¹ M. Marc-Lipiansky, *Crises et bureaucratie și L'État en question*, în *L'Europe en formation*, no 205\1986 și no 293\1994. De asemenea, în lucrarea *Crises et crise*, Presses d'Europe, Nice, 1997. În același sens, și M. Druon de la Academie Française, *Ordonnances pour un État malade*, Editions de Fallois/Editions du Rocher, Paris, 2002.

În același timp, asistăm la afirmarea de structuri instituționale care privilegiază (așa-zisele) organe executive și atribuie puteri deosebite formulilor monocratice, adică puterilor alocate unui singur individ, în dauna organelor colegiale reprezentative (a se vedea creșterea rolului prefectilor). După cum am mai spus, acest fenomen este, de obicei, definit în mod eufemistic ca „întărire a puterii executive”, dar de multe ori, în realitate, nu este decât o deformare patologică a structurilor democrației constituționale, o adevărată „macrocefalie instituțională” la toate nivelurile și în toate compartimentele un cap hipertrofiat și câteodată, din păcate, neinteligent, încearcă să strivească corpurile reprezentative debile și care sunt pe cale să-și piardă puterea (parlamente, consilii locale etc.).

În mod evident, personalizarea vieții politice se amplifică o dată cu proliferarea de instituții monocratice - în cadrul statului. În aceste condiții, alegerile, mai cu seamă după ce s-a renunțat la scrutinul de listă, tind să se transforme într-un rit, într-o procedură de identificare a unor persoane și să se descompună într-o delegare, aproape necondiționată, tocmai unor puteri monocratice ale căror titulari, simțindu-se investiți (sau miruiți) interpretează, în mod firesc, propriul rol în mod discreționar și adeseori, cu aroganță autocratică. Așadar, atenție la personalitățile politice ce doresc, sub motivația investiturii electivă, să fie jucători într-un joc ce ignoră regulile jocului democratic consacrat prin constituție.

2. Despre confiscarea democrațiilor reale

După cum rezultă din cele de mai sus, democrația nu are un conținut prestabilit și definitiv, iar istoria democrației este în primul rând o istorie a subiectelor și a conținuturilor politicii democratice, este, prin excelență, o *istorie conceptuală a politicului*⁴¹. Democrația s-a manifestat întotdeauna ca o promisiune și ca o problemă. Promisiunea unei societăți întemeiate pe împlinirea unui dublu imperativ de egalitate și libertate ce trebuia înscris în constituție. Democrația a fost întotdeauna o problemă deoarece realitățile au cotrazis aceste nobile idealuri. Proiectul democratic a rămas nerealizat chiar acolo unde era proclamat, fie că a fost pervertit în mod grosolan prin manipulare, fie că a fost restrâns în mod subtil sau contrazis brutal. Din păcate istoria nu ne poate oferi nici un exemplu de regim cu adevărat „democratic”, înțeles în cel mai corect sens al cuvântului. Democrațiile reale au rămas neterminate, dacă nu au fost confiscate în proporții mai mari sau mai mici.

Istoria democrațiilor *reale* este istoria unor tensiuni și a unor contestări permanente. Într-adevăr, legitimitatea și încrederea, elementele pe care teoria guvernării reprezentativ-democratice le împletise în mecanismul electoral au fost în permanență dezacordate. Aceste două calități politice, contopite, în principiu, în rezultatul urnelor, nu au însă aceeași natură. Legitimitatea, după cum am văzut (supra § 3.4) are o substanță juridică, de ordin strict procedural, produsă într-un chip perfect și absolut de alegeri. Încrederea este în schimb mult mai complexă (supra § 6.3). După cum foarte sugestiv s-a arătat în doctrină, încrederea constituie un fel de „instituție invizibilă” înzestrată cu cel puțin trei funcții⁴²:

41

¹ Pierre ROSANVALLON, *Pour une histoire conceptuelle du politique*. Leçon inaugurale au Collège de France, 28 mars 2002, Seuil, Paris, 2003.

42

- *extinde* calitatea legitimității, îmbogățindu-i natura procedurală cu o dimensiune morală (integritatea, în sensul cel mai larg al termenului) și cu una substanțială (grija față de binele comun), în al doilea rând

- joacă un rol temporal : ea ne permite să presupunem că această legitimitate extinsă *durează în timp*, constituind un fel de „instituție invizibilă”.

Un alt autor subliniind această funcție spune că ea este o „ipoteză despre o conduită viitoare”, „Suficient de puternică pentru a putea întemeia acțiunea practică, și în egală măsură o stare intermediară între cunoașterea și necunoașterea celuilalt. Cel care știe tot nu are nevoie să se încreadă. Cel care nu știe nimic nu are motive raționale pentru a se încrede”⁴³.

- încrederea este o modalitate de *economisire instituțională* care ne scutește de o sumedenie de mecanisme de verificare și de colectare de probe. Or, disocierea dintre legitimitate și încredere a fost întotdeauna o chestiune centrală în istoria democrațiilor.

Din păcate deși au trecut peste două secole de când omenirea visează la o societate democratică în care să domnească libertatea, egalitatea și fraternitatea, în care puterea să fie legitimă și să se bucure de încrederea cetățenilor, iar votul să fie întradevăr „cel mai puternic instrument conceput vreodată de un om pentru eliminarea nedreptății și distrugerea teribilelor ziduri care îngrădesc oamenii.” Așa cum credea Lyndon B. Johnson, centrele de putere, indiferent că își întemeiază doctrinele și ideologia pe democrație sau pe totalitarism, recurg invariabil la propagandă, manipulare și dezinformare, pentru a-și asigura intereselor. Politicienii, mai ales, recurg premeditat la dezinformare utilizând tehnici și metode dintre cele mai sofisticate, pentru a obține voturile necesare, evitând astfel situațiile în care dacă și-ar face publice valorile reale ar pierde încrederea cetățenilor.

Teoreticienii manipulării prin dezinformare au definit astfel acest concept: „manipularea este acțiunea de a determina un actor social (persoană, grup, colectivitate) să gândească și să acționeze într-un mod compatibil cu interesele inițiatorului, și nu cu interesele sale, prin utilizarea unor tehnici de persuasiune care distorsionează intenționat adevărul, lăsând însă impresia libertății de gândire și de decizie”⁴⁴, iar „dezinformarea este o manipulare a opiniei publice, dar nu a indivizilor, în scopuri politice, economice, militare, sociale, fără a se folosi de tehnici clasice de publicitate, prin alte mijloace de tratare decât propaganda, a unei informații veridice sau nu, neacordându-se importanță veridicității informației respective, ci felului în care este prezentată”⁴⁵.

Intr-o interesantă lucrare, care abordează „demonii puterii în democrație”, autorul analizează principalele metode de dezinformare, manipulare și agresiune info-energetică utilizate, dezvăluind astfel adevărata față a democrațiilor actuale și cauzele diminuării treptate a încrederii cetățenilor în acest sistem politic erodat din interior, prin aceste

---

⁴³ Kenneth ARROW, *The Limits of Organization*, Norton, New York, 1974, p. 26

⁴⁴ Georg SIMMEL, *Sociologie. Etudes sur les formes de socialisation* (1908), PUF, Paris, 1999, pp. 355-356.

⁴⁵ R.V. Joule și J.L. Beauvois, *Tratat de manipulare*, Ed. Antet, 1997

⁴⁶ Vladimir Volkoff, (1932-2005), scriitor francez de origine rusă, *Tratat de dezinformare și Defectele democrației*, 2002 și *Dezinformarea văzută din est*, 2008, toate apărute la Ed. Antet.

practici⁴⁶. În acest fel politicienii înlocuiesc principiile și idealuri democrației care se bazează pe legitimitate și încredere cu sondaje până când „existența înlocuiește esența”, astfel încât practic se procedează la „manipularea conștiinței”: „Dacă acum câțva timp politica presupunea existența programelor, ridicarea problemelor, discutarea ideilor și un apel la rațiunea și interesele cetățenești, toate acestea au fost înlocuite cu concurența imaginilor politicienilor, imagini create în conformitate cu legile publicității!”, iar ceea ce se urmărește este „să crezi harababură în gânduri, să le faci ilogice și dezordonate, să-l forțezi pe om să se îndoiască de adevăruri vitale stabile ceea ce-l face pe om lipsit total de apărare în fața manipulării!”⁴⁷ Demontând mecanismul manipulării încrederii cetățenilor autorul sintetizează: „dacă nu mă accepți așa cum sunt în realitate, voi deveni în aparență așa cum vrei tu să mă vezi!” În acest fel se ajunge ca democrația să fie definită, astfel cum am arătat chiar în Introducere (subsol 9), ca autocrația celor aleși care constă în „a-ți alege dictatorii după ce ți-au spus ceea ce cred că vrei să auzi”⁴⁸. Ocupându-se de rolul crucial al mass-media, ca mijloc de acțiune asupra maselor, și forța acesteia în informarea sau, după caz, dezinformarea populației în doctrină se atrage atenția că, de îndată ce manipularea conștiinței s-a transformat într-o tehnologie a controlului, conceptul însuși al democrației a devenit pur convențional și nu se mai poate utiliza ca un clișeu ideologic. Conform acestei teorii, democrația, care presupune cunoașterea și înțelegerea problemelor și prezența unei opțiuni rezonabile sub forma unui program politic, a dispărut lăsând locul unei uriașe manipulări prin cuvânt, prin număr, prin repetiție, prin zvon, prin clișee sau prin imagine⁴⁹. La cele de mai sus putem adăuga că alterarea practicilor democratice se reflectă și în evoluția campaniilor electorale, devenite în principal negative astfel după cum se poate vedea în emisiunile și programele de televiziune din perioada campaniilor electorale, emisiuni în care candidații își îndreaptă atacurile din ce în ce mai mult împotriva adversarului profitând de faptul că nicio limită legală nu se opune criticii, iar imaginile adversarului pot fi utilizate. Infruntările între programe au trecut pe plan secund. Tonalitatea mesajelor nu este cea a criticii argumentate, sprijinită pe proiecte ale căror calități se cuvin puse în valoare, în vreme de atacurile personale și denigrările sumare monopolizează ecranele. Trăim astăzi ceea ce Nietzsche scria cu mult înainte: „Cum nu avem timp pentru reflecție și nici seninătate în reflecție, nu mai discutăm opiniile contrare, ci ne mulțumim să le urâm!”. Totul se petrece ca și cum miza principală a scrutinului ar fi, pentru fiecare dintre candidați, aceea de a împiedica victoria celuilalt. S-a trecut astfel de la o politică a ideilor la o politică a neîncrederii la obstrucția adversarului folosind sistemul electoral. Alegerile sunt astăzi mai puțin opțiuni de perspectivă și mai degrabă judecăți asupra trecutului. Sensul alegerii și-a schimbat natura. Nu mai avem de-a face, în înțelesul etimologic al termenului, cu o distincție și cu o selecție a candidaților, ci cu o procedură de eliminare. Putem vorbi în

46

---

¹ Oreste Teodorescu, *Demonii puterii în democrație. Manipularea, dezinformarea și agresiune Info-energetică* Ed. Taso, București, 2011, pp. 9-11.

47

¹ Kara-Murza, istoric, jurnalist și politician rus, *Manipularea conștiinței*, 2000.

48

¹ Alan Coren, (1938-2007), jurnalist și umorist englez, <http://www.google.ro/search>.

49

¹ Oreste Teodorescu, op.cit., pp.49-52.

acest sens despre „deselecție”. Părticipăm astăzi la o *democrație a sancțiunii*⁵⁰. De altfel istoria arată că alegerile prin ele însele nu creează democrațiile. Ele nu fac decât să confirme că sunt întrunite condițiile necesare pentru existența unui stat democratic. De aceea alegerile nu reprezintă primele etape în procesul de democratizare ci ultimele etape într-o fază de pregătire în care cel puțin trei condiții trebuie să fi fost create: organe de conducere reprezentative, proceduri decizionale transparente și domnia legii. În plus ceea ce dă credibilitate alegerilor este stabilitatea legislativă, economică și politică.

În ultimile două decenii s-a putut remarca o puternică revigorare a populismului prin care o inversare perversă a idealurilor și a procedurilor democrației a fost transformată în ideologie contestându-se practic democrația reprezentativă, procedurile și instituțiile democratice în numele *înțoarcerii la popor* și pretinzându-se că astfel se rezolvă dificultatea întruchipării poporului resuscitându-i unitatea și omogenitatea într-un mod imaginar, prin adunări populare în piețe și prin discursuri agresive în care se clamează distanțarea radicală față de tot ceea ce pare că i se opune politicianului populist : mogulii, presa, străinii, oligarhia, elitele.

Este foarte adevărat că o putere nu este legitimă în absența consimțământului poporului. Ideea nu este nouă și precede cu mult nașterea idealului democratic al unei ordini instituite și determinate de comunitate. Încă de la începutul secolului al XIII-lea, toți marii autori ai perioadei, filosofi sau teologi, au consacrat în lucrările lor celebra maximă: „Ceea ce îi privește pe toți trebuie aprobat de toți” (o traducere a maximei din Codul lui Justinian „*Quod omnes tangit ab omnibus approbetur*”) Formula nu trebuie însă greșit interpretată sau înțeleasă într-o perspectivă democratică modernă. Maxima are în acea vreme o conotație constituțională foarte slabă. Ea nu trimite la proceduri clar definite și nu implică vreo referință la ideea votului, având mai ales un înțeles moral și semnalând Principelui un imperativ al guvernării în serviciul binelui comun. Formula afirmă pur și simplu că sursa și finalitatea autorității politice este comunitatea însăși. Dacă o anumită idee a suveranității poporului poate fi astfel exprimată, ea este însă strict pasivă. Accentul cade pe afirmarea solemnă a unui principiu, într-o relativă indiferență față de condițiile operaționalizării acestuia⁵¹.

Se pare că trăim într-o lume bolnavă iar edificiul vechiului sistem stă să se prăbușească. Avem nevoie de un mod diferit de a înțelege realitatea, și asta practic în toate domeniile.

Se discută cu patimă despre necesitatea revizuirii constituțiilor în vederea reformării statului. În Franța ca și la noi se aud periodic voci care critică activitatea normativă a statului. Inflația reglementară este blamată pentru că aduce în circulație „*texte, denumite de conveniență, în număr prea mare, prea complexe, prea tehnice, generatoare de prea multe schimbări, pentru ca acestea să mai fie considerate reguli generale și durabile...*”⁵². Acest comportament normativ al statului nemulțumește mulți

50

¹ Pierre ROSANVALLON, *Contrademocrația, politica în epoca neîncrederii*, Ed. Nemira, București 2010, pp.185, 188, 189, 193.

51

¹ Ibidem, pp. 140-141.

52

¹ Arnaud Cabanes, *Essai sur la Gouvernance publique, Un constant sans concession... Quelques solutions sans idéologie*, Gualino éditeur EJA Paris, 2004. p. 117.

cetățeni în sensul că statul nu este făcut pentru ei, că statul nu satisface nevoile cetățenilor, că nu poate face obiectul unor reforme utile, etc. Disfuncționalitățile percepute la nivelul cetățeanului creează sentimentul de excludere a acestuia din sfera publică și de insecuritate juridică. Acesta este fără îndoială unul din motivele pentru care cetățenii nu mai sunt interesați de stat. Mai mult ca niciodată, subiectul reformei statului și a instituțiilor publice este adus la ordinea zilei prin discursuri politice de la înalt nivel, prin dezbateri în seminarii sau alte forumuri de discuții.

Sub titlul *Criza și democrația paradoxal european*, în ziarul *Le Monde* din 16 oct. 2010, se sublinia că „Europa se deteriorează clar în doctrină și nu mai poate, prin urmare, să-și păstreze locul. Ea mărește în defavoarea sa distanța față de restul lumii, fără a percepe că, în acest sens, ea își pierde rațiunea de a fi pentru populațiile sale, în acest timp ea devenind pentru alte țări cea care amână ieșirea din criză. Europa acuză o dublă înfrângere, internă și externă, care marchează o dublă încălcare a proiectului său fondator. La întrebarea "Putem avea încredere în piață?" Europa "politică" răspunde "putem avea încredere în guverne?" și se străduiește să inventeze reguli pentru a limita influența acestora din urmă. Nu se discută în cercurile europene decât de monitorizare, de control și de sancțiuni. Și de noi monitorizări cuplate cu noi sancțiuni. Criza pare să fi ajuns tocmai la timp pentru a salva un pact de stabilitate precar, convingându-i pe cei mai neliniștiți de utilitatea sa. Cu toate acestea, eșecurile piețelor de cele mai multe ori au condus la un pas de prăpastie, în timp ce greșelile guvernelor (democratice) nu au întrerupt decât arareori progresul societăților”. Nu vreau să comentez starea finanțelor sau economiei românești și nici măsurile guvernului adoptate pentru prevenirea sau diminuarea efectelor crizei atâta vreme cât presa scrisă sau audio-vizuală abundă în astfel de analize. Ceea ce mă uimește este că și într-o țară ca Franța unde credeam că democrația este la ea acasă, se spune că *Guvernul orbecăie* în construcția democratică a bugetului și i se recomandă ca acesta „să fie construit în jurul unor principii cum ar fi eficiența fiscală, echitatea și simplitatea, și valori cum ar fi modernizarea muncii, egalitatea de șanse și meritul”⁵³, iar - Francois Leotard, fost ministru al apărării un om care-l cunoaște bine pe șeful statului a scris o mică lucrare cu titlul: *Se va termina prost* în care spune: *"Sarkozy nu vorbește de poliție. El este poliția. El este ordinul, ordinul complet (...). Se pare că președintele nostru nu a citit nici Tocqueville, nici Montesquieu, nici Benjamin Constant, se pare că separarea puterilor îi este necunoscută. Dacă s-ar face justiție în Place Beauvau, ar va fi mai rapid. Și mai ales în apropiere de Elysee"*⁵⁴. Dure cuvinte spuse fără răutate unui prieten în speranța, credem noi, a trezirii la realitate. Din păcate nu toți politicienii cu tentații autoritariste au prieteni așa de buni. Până la urmă cred că fără a fi fost un jurist sau politolog profesionist, dar cu o minte strălucită de clar-văzător, George

---

53

¹ Philippe Bruneau, *Guvernul orbecăie*, *Le Monde* 16 oct. 2010

54

¹ François Léotard, *Ça va mal finir*, Ed. Bernard Grasset, Paris, 2008

Bernard Shaw a avut și are dreptate când a definit democrația ca fiind un mecanism care garantează că nu vom fi guvernați mai bine decât merităm. Slabă consolare totuși!

3. Europeanizare sau democratizare reală a României?

Nu putem evita să facem câteva aprecieri cu privire la procesul de transformare democratică ce se desfășoară în țara noastră sub sloganul deloc agreabil din punctul meu de vedere al europeanizării României. Am mai spus și cu alte ocazii că teza necesității „europeanizării” României, astfel cum este prezentată de unii așa ziși „analști”, creează cel puțin o stare de confuzie, dacă nu de disconfort și poate da naștere întrebării dacă noi suntem o țară de pe continentul Europa sau nu. De aceea, simt nevoia să fac unele observații pentru a mă putea face înțeles de sensul pe care îl dau eu conceptului de „europeanizare” a instituțiilor statului român în condițiile aderării României la U.E.

Din punct de vedere geografic, România a fost dintotdeauna considerată o țară europeană. Chiar mai mult, putem spune fără a greși că întreaga sa istorie a fost puternic determinată de evenimente politico-sociale care se declanșau în vestul continentului propagându-se inevitabil spre răsărit. Dinspre apus, veneau noutățile științifice, culturale, artistice dar și ideile de libertate, egalitate, fraternitate și odată cu ele mișcările de eliberare națională și *democrația*. Dinspre răsărit au venit mai mult necazuri: năvăliri succesive ale popoarelor migratoare, tătarii, avarii, gepizii, apoi, când abia apucasem în anii de după primul război mondial să ne așezăm țara la un nivel calitativ comparabil cu țările din vest, a venit cele de-al doilea război mondial și odată cu sfârșitul lui marea ruptură a Europei, în urma căreia, abandonăți de unii așa ziși „prieteni” din vest, am intrat în perimetrul de jurisdicție a fostei Uniuni Sovietice, ea însăși o construcție statală autoritară, edificată de comuniști pe structura fostei Rusii imperiale. A urmat aproape jumătate de secol de regim totalitar în care, totuși, a supraviețuit spiritul european prin literatură și artă, prin rezistența tăcută a marilor oameni de știință care au încercat să conserve și să transmită generațiilor următoare ideile europene și nu în ultimul rând, prin împotrivirea față de propaganda ateistă.

Am făcut această scurtă, poate prea scurtă incursiune în istoria noastră pentru a putea înțelege că tot ceea ce se întâmplă după Revoluția din decembrie 1989 nu înseamnă altceva decât revenirea României la locul ei firesc și din punct de vedere social-politic în rândul țărilor europene. „Întoarcerea est-europenilor la democrație – aprecia Francis Fukuyama – se datorează mult faptului că ei erau europeni *în toată puterea cuvântului*, cu un înalt nivel de dezvoltare atunci când evoluția le-a fost întreruptă de atrocitățile secolului XX”⁵⁵, iar în continuare el apreciază că „polonezii, ungurii și chiar românii au avut o tranziție rapidă și relativ pașnică la democrație și economia de piață”⁵⁶.

În același timp, trebuie să spunem că a existat totuși o oarecare diferență între nivelul de dezvoltare economico-socială a țărilor din răsărit față de cele din apus în sensul rămânerii în urmă a celor din răsărit. De aceea, cred că ceea ce trebuie să ne preocupe în primul rând este ideea de a găsi modalitățile, soluțiile și mijloacele prin care să *progresăm* în toate domeniile astfel încât să reducem și în perspectivă, dacă este posibil, să anulăm decalajele de orice fel între noi și țările din apus.

55

¹ Francis Fukuyama – „*America la răscruce*”, Ed.Antet, 2006, p.49

56

¹ Ibidem, p.50

Într-un astfel de demers, democratizarea statului are un rol crucial. E bine să înțelegem că aderarea și treptat integrarea României în Uniunea Europeană nu înseamnă transferul răspunderilor pe seama instituțiilor comunitare și că statul își menține o funcție centrală care nu poate fi îndeplinită de un actor transnațional deoarece statul național rămâne singura sursă de putere care are capacitatea de a impune domnia legii. Dar pentru ca această putere să fie eficientă, ea trebuie să fie considerată legitimă, așadar să fi fost dobândită prin mijloace democratice.

Pentru a putea juca un asemenea rol determinant în progresul României, statul trebuie mai întâi să se schimbe el însuși iar întemeierea unei noi ordini constituționale este un demers dificil chiar dacă Tocqueville ne asigură că „înaintarea egalității este providențială și că democrația se ascunde în viitorul tuturor”⁵⁷.

Această schimbare constă pe de o parte în *democratizarea* tuturor autorităților și instituțiilor statului iar pe de altă parte în *modernizarea* acestora. Acestea ar putea fi considerate cele două direcții de „europenizare” a statului, cu precizarea că dacă prin „europenizare” înțelegem racordarea și armonizarea structurilor și procedurilor administrative din țările europene cu rigorile edificării unei structuri supranaționale care este Uniunea Europeană, atunci trebuie să spunem că „impactul europenizării” privește în mai mică sau mai mare măsură *toate* statele membre ale U.E.

Ne vom limita în acest cadru la punerea în discuție a câtorva idei în legătură cu necesitatea democratizării statului, nu ca scop în sine ci ca o condiție a unei mai bune funcționări și a creșterii randamentului acestuia.

În această ordine de idei, s-ar putea spune în primul rând că schimbările democratice trebuie privite ca o etapă a unui proces mai amplu care urmărește modernizarea societății. De aceea, evoluția unei societăți pe baza unei contagiuni democratice, a importării democrației din țările exportatoare a unui astfel de produs, așadar a unei democratizări ca scop în sine, prin imitarea unor proceduri și forme fără fond, s-a dovedit a fi o evoluție limitată deoarece dacă nu sunt îndeplinite anumite condiții, oricând se poate ajunge la instabilitate sau chiar regres.

Încercând o analiză a stadiului democratizării statului nostru, suntem tentați de regulă să facem o înșiruire de acte normative care au fost adoptate tocmai în ideea ameliorării decalajului existent între stat și societatea civilă. Începând cu normele juridice incluse în Constituție și continuând cu cele incluse în legile organice sau ordinare precum și în ordonanțele și hotărârile de Guvern, avem imaginea dorinței de democratizare a statului, de eliminare a clivajului dintre autorități și cetățean. Există în aceste norme prevederi cu privire la proceduri democratice de formare, de organizare și funcționare a autorităților publice (Guvern sau Consilii Locale) cu privire la transparența activității acestor autorități sau cu privire la protecția cetățenilor împotriva abuzurilor. Există norme cu privire la răspunderea autorităților publice precum și a funcționarilor publici. Avem un Statut cadru al funcționarului public și statute sectoriale pentru polițiști, vameși, diplomați etc.

---

¹ F.Fukuyama, *The March of Equality*, Journal of Democracy 11, nr.1 (2000), pp.11-17 în Tocqueville, „Despre democrație în America”, Ed. Humanitas, București, 1992

Putem aprecia așadar, că odată cu aderarea României la U.E. și alinierea legislației prin asimilarea *aquis*-ului comunitar, cadrul legal de organizare și funcționare a autorităților publice românești este democratic.

Trebuie să spun că față de constatările pe care le-am făcut în lucrările anterioare, în 2001 sau 2004, în prezent s-a înregistrat un oarecare progres în ceea ce privește aplicarea efectivă a legislației armonizate cu legislația europeană⁵⁸. Din păcate extrem de firav.

După cum bine știm democrația constă în esență, într-o serie de reguli care în principal stabilesc două lucruri și anume: cine e autorizat să adopte deciziile colective și cum și prin ce proceduri pot fi luate aceste decizii.

Atîta vreme cât la nivelul palierului politic, după cum vedem, aceste reguli sunt alterate, instituțiile statului nu pot să funcționeze pe deplin democratic.

Atîta vreme cât asistăm la o „personalizare a puterii” și la tentative de instaurare a unei „autocrații electivă” de către o oligarhie economico-politică nu putem progresa în democratizarea statului, existând pericolul plutocrației și instaurării unui regim criptocratic, date fiind condițiile confuze în care s-a format așa zisa elită politico-financiară⁵⁹.

Afirmăm, fără riscul de a greși, dată fiind notorietatea acestor adevăruri, că toate instituțiile statului continuă să fie politizate iar deciziile excesiv centralizate ceea ce înseamnă că statul este încă departe de a putea fi caracterizat ca fiind democratică. Clivajul dintre autoritate și cetățean este evident și zilnic reflectat în presa scrisă și audio-vizuală.

Trebuie să înțelegem că în fond democrația este o doar o componentă, așa cum am mai spus, în procesul de evoluție, de progres, ceva care devine o aspirație a oamenilor și care nu se realizează totuși de la sine. Democrația, ca și prosperitatea, nu apare de la sine la un anumit moment doar adoptând niște acte normative.

Dreptul, așa cum ne-a învățat încă din secolul trecut Giorgio Del Vecchio, nu este decât un regulator al vieții sociale, al relațiilor sociale. El nu poate fi un motor, un creator al unor realități sociale, mai ales într-o societate democratică.

Intervin în acest proces de democratizare sau de dobândire a prosperității niște *variabile* determinante, cunoscute sub numele de *instituții*, care trebuie să funcționeze înainte ca societatea să poată trece de la dorința de libertate la un sistem statal consolidat, funcțional iar aceste instituții sunt foarte greu de pus pe picioare⁶⁰.

Instituții funcționale înseamnă stat funcțional. Înainte de a avea o democrație poate ar trebui să avem un stat capabil să genereze democrație. Capacitatea administrativă a statului nu este o vorbă în vânt. Există exemple de țări cu perspective bune a căror dezvoltare a fost subminată de lideri rapace, conflicte etnice ori de alți factori pur politici

58

---

¹ Ioan Alexandru, *Criza Administrației*, Ed.All-Beck, 2001 și *Politică, Administrație, Justiție*, Ed. All-Beck 2004.

59

¹ Plutocrație: formă de guvernare în care puterea de stat este concentrată în mâinile celor bogați. Criptocrație: cuvânt format din *crypto*+*cracy*, din greaca veche înseamnă secret+societate. Termenul nu există în dicționare, nici englez nici român. Il folosesc iluminatii, când se referă la propria clică. <http://www.rufon.org/forum/index.php?topic=2136.0>

60

¹ Francis Fukuyama, *op.cit.*, p.96.

care au făcut imposibilă amenajarea unui aparat de stat capabile să gestioneze progresul și democratizarea. Ralf Dahrendorf spunea că „alegerile nu sunt suficiente dacă vrem să aducem democrația în lume. Alegerile pot deschide perspectiva unor democrații intolerante și chiar mai rău decât atât..... deoarece atunci când candidații și partidele se prezintă la alegeri, nu este întotdeauna evident ceea ce vor face în caz de victorie”⁶¹.

Statul de drept are un rol hotărâtor în democratizare și trebuie să înțelegem bine că „Buna guvernare” nu este posibilă fără democrație și participare publică.

Primul semn al începutului de democratizare reală ar putea fi intrarea în normalitate adică în primul rând, respectarea strictă a legii. Voi invoca doar două aspecte fundamentale, determinante în democratizarea și modernizarea statului, prevăzute în lege dar în mare parte ignorate în practica noastră politico-administrativă. Este vorba de excesiva politizare a tuturor autorităților și instituțiilor statului și de persistența centralizării excesive. De aceea se impune de urgență reșezarea Constituției și a legi la locul ce li se cuvin într-un stat de drept democratic.

Un aparat de stat politizat până la cele mai mărunte funcții, amenajat prin aplicarea principiului „spoils system” (câștigătorul în alegeri ia tot), principiu în vogă în statele liberale acum aproape 200 ani, nu poate în mod obiectiv să fie imparțial și echidistant or imparțialitatea funcționarilor publici este obligatorie într-un stat de drept modern, altfel înfrângem principiul egalității cetățenilor în fața autorităților, deci democrația constituțională.

Trebuie să observăm și că procesul de înlăturare a centralismului excesiv este obstaculat de legislația secundară și terțiară. Dacă Constituția și Legea organică a administrației locale consacră principiul autonomiei locale, al descentralizării și deconcentrării serviciilor publice, legile speciale dar mai cu seamă actele administrative care au caracter normativ ale Guvernului și ale autorităților centrale de specialitate ale administrației publice, dau expresie tendinței de menținere a centralismului.

Nu cred că mai este cazul să detaliez argumentele cu privire la necesitatea descentralizării ca principală pârgie în democratizarea statului, argumente formulate strălucit de prof. Massimo Balducci încă din 1987 în lucrarea „Etat fonctionnel et decentralisation”⁶².

Mă limitez să observ că din punctul meu de vedere, în cazul nostru, consacrarea constituțională oarecum tardivă a „deconcentrării” prin revizuirea din 2003 și implicit a tutelei administrative nu constituie altceva decât dovada dorinței de menținere a centralismului. Deconcentrarea, după părerea mea, cel puțin în cazul nostru nu este o „descentralizare controlată”, așa cum afirmă unii autori ci mai degrabă o „centralizare deghizată” dat fiind faptul că serviciile publice deconcentrate, funcționând în teritoriu sub conducerea prefectului, nu au nici un fel de legătură organică cu colectivitatea locală nefăcând altceva decât să pună în aplicare, prin mecanisme centraliste, politicile publice ale autorităților centrale de resort.

61

¹ Ralf Dahrendorf, autor a numeroase cărți, fost Comisar european pentru Germania, este membru al Camerei Lorzilor britanice, fost rector universitar al School of Economics din Londra. Copyright: Project Syndicate/Institute for Human Sciences, iunie 2004.

62

¹ Massimo Balducci, *Etat Fonctionnel et decentralisation*, Ed.E-Story-Scientia, Bruxelles, 1987.

De peste două decenii politologia occidentală, despre care Saul Bellow, citând lucrarea „Capitalism, socialism and democracy” a lui Ioseph A. Schumpeter spunea că „teoria politică a constituit exportul cel mai devastator al occidentului”, a mai lansat succesiv două concepte: *gubernare* și *gubernanță*⁶³. Sincer să fiu întotdeauna când am întâlnit un termen ce mi se părea nepotrivit am avut îndoieli privind competența sau suspiciuni privind intențiile diversioniste ale utilizatorului.

Ceea ce cred că prezintă interes este faptul că se recurge din ce în ce mai des la aceste noțiuni și suntem tentați să ne întrebăm dacă aceasta este o modă sau aceste concepte au într-adevăr un conținut real care le conferă o poziție specială în vocabularul politico-juridic?

Ceea ce putem observa în mod direct, este faptul că aceste concepte - *gubernare* și *gubernanță* – au pătruns progresiv în zona politică și în cea publică, mai întâi în țările din vest, apoi și la noi și se pare că ar fi termeni care ar exprima mai clar nu doar așteptările cetățenilor privind comportamentul oamenilor politici și al autorităților și instituțiilor statului (în cazul termenului *gubernare*) ci și organizarea în ansamblu a activităților economico sociale și politice la nivelul societății globale (în cazul *gubernanței*).

După cum am mai arătat și în alte lucrări⁶⁴, în ceea ce privește termenul de *gubernare* la o examinare de suprafață s-ar putea spune că suntem doar în prezența unor idei vechi într-o formă nouă, dar acest lucru nu contează atâta vreme cât conceptul de *gubernare* ar putea să regenereze în viața publică câteva principii mai vechi, a căror redescoperire este utilă conducerii treburilor publice. Ceea ce interesează, în primul rând, este dacă astfel se pot revitaliza sau nu practicile exercitării democrației constituționale în statul de drept⁶⁵.

Este cvasiunanimit recunoscut faptul că, în mai toate domeniile, autoritatea traversează o perioadă de criză care afectează fundamentele sale și, bineînțeles, formele sale de exprimare și că valorile tradiționale, cadrele obișnuite de gândire și de acțiune sunt amenințate în profunzimea lor de extraordinara rapiditate a evoluției socio-economice și de presiunea exercitată de numeroasele nevoi materiale și spirituale imediate. Un autor american susține că de multă vreme conceptele fundamentale cu care lucrăm au fost separate de sursele (rădăcinile) lor și s-au transformat în retorică pură⁶⁶.

În fața unor astfel de afirmații nihiliste, conceptul de *gubernare* (de bună *gubernare*) poate să genereze speranța reformulării concrete a noțiunii de *interes general*, ca principal obiectiv al puterii publice constituită democratic în temeiul unui contract social. Acest nou tip de contract social n-ar mai fi ficțiunea pe care o cunoaștem, ci o realizare concretă, cotidiană a ideii că exercitarea puterii politice este indispensabilă omului, cu

63

¹ Saul Bellow, *Până la Ierusalim și înapoi*, Ed. Polirom, 2008, p.186.

64

¹ Ioan Alexandru, *Interdisciplinaritatea noua paradigmă în cercetarea și reformarea administrației publice*, Ed. Academiei Române, 2010, pp.22-24.

65

¹ Emilia-Lucia Catană, *Principiile buneii guvrnări, evoluții europene și studii comparative*, Ed. Universul Juridic, 2009, pp.16-17

66

¹ Gerry Stocker, *Cinq propositions pour une théorie de la gouvernance*, Revue internationale de sciences sociales no. 155, mars 1998, p.19.

condiția ca la luarea deciziei să participe cetățenii, sindicatele, operatorii economici, ONG-urile și toți partenerii sociali. Scopul este creșterea eficacității acțiunilor și politicilor publice, bazată pe o relație de contract între cetățeni și aleșii poporului. În acest fel, deși încă imprecis clarificată, noțiunea de guvernare ar putea deveni o cale de reconstrucție politică, bazată pe pragmatism, ca un nou tip de viziune asupra democrației constituționale, în care puterea nu ar mai constitui o problemă de dominație, ci de dialog social, de schimburi între partenerii sociali; în care s-ar putea abandona treptat organizarea puterii pe o structură ierarhică și piramidală și în care instituțiile statului și partenerii sociali s-ar situa pe același plan, permițând societății civile participarea la procesul decizional, ca expresie a reconcilierii cetățenilor cu instituțiile care-l reprezintă.

Esența noțiunii de guvernare sau a guvernării propriu-zise constă în existența unui mecanism de conducere, de guvernare care nu are nevoie pentru a funcționa, de autoritatea, sancțiunile și declanșarea pârghiilor de coerciție publică. Astfel înțelegeam noțiunea de guvernare, contravine ideii că puterea executivă deține monopolul violenței legitime, a reprimării și constrângerii legitime și că s-ar putea ca și alte tipuri de organizații, alți actori sociali, să contribuie să se obțină din partea cetățenilor un consens în vederea atingerii obiectivului binelui public, prin diverse mecanisme de reglare economică și socială.

Conceptul de guvernare poate deveni o pârghie care să permită reîntoarcerea la coeziunea socială în jurul structurilor administrative intermediare, slăbite prin reintroducerea participării cetățenilor la decizia publică, ceea ce ar constitui, după părerea mea, un antidot împotriva tendințelor de fortificare a comenzii prin structuri monocratice și a autocrației electivă constituind, în același timp, motorul unei reformulări a unui nou tip de contract social.

Ceea ce ne interesează, de fapt, este o funcționare mai rațională a democrației, obținută nu prin fortificarea puterii executive și abandonarea regulilor fundamentale ale democrației constituționale, ci dimpotrivă, prin amplificarea rolului cetățenilor și a tuturor partenerilor sociali.

Este necesar să ne dăm seama că abordarea exogenă a conceptului de putere (două idei abstracte: Dumnezeu și Contractul social = instrumente ale legitimării acțiunii factorilor politici⁶⁷) nu mai satisface exigențele cetățeanului secolului al XXI-lea care așteaptă din partea puterii politice rezolvarea problemelor sale practice, de zi cu zi *Puterea nu e legitimă decât dacă rezolvă problemele cetățeanului, fiindcă numai atunci „are utilitate socială”*. Guvernării trebuie să prezinte rezultate, aceasta ar fi ideea care stă la baza legitimării puterii, iar rezultatele nu pot fi obținute decât dacă guvernării *ascultă* ce vor cei care i-au ales și *negociază* cu ei soluționarea problemelor puse de viață într-o societate modernă.

După cum am mai susținut și în alte lucrări, „preocuparea este necesar să se oprească, nu numai asupra celor ce trebuie făcute, ci, în egală măsură, și asupra a ceea ce nu mai trebuie făcut, pentru a nu împiedica procesul de evoluție prin reformă”⁶⁸. Trebuie începută o destructurare a fundamentelor transcendente ale legitimității puterii pentru o

---

67

¹ A. Cabanes, *Essai sur la Gouvernance publique*, Ed. Conalino, Paris, 2004, p.47 și 48.

68

¹ I. Alexandru, *Politică, administrație, justiție*, Ed. All Beck, București, 2004, p.227.

reconstruire a lor pe baze pragmatice. Mai concret, fundamentul puterii trebuie să fie dialogul social real dintre conducători și alegători, având ca obiect stabilirea unor soluții concrete pentru problemele concrete ale cetățenilor. În acest fel, contractul social își pierde caracterul abstract și devine un contract electoral concret, care se reînnoiește cu prilejul fiecărei perioade electorale, între electori și candidații la mandatele puterii.

Numai așa democrația constituțională ar putea să genereze renașterea unei „etici a responsabilității”, în sensul asumării răspunderii pentru viitorul imediat și de perspectivă al comunității, de către ea însăși. Trebuie să recunoaștem cetățenilor dreptul, dar și datoria, de a-și hotărî singuri soarta prin alegeri în organele reprezentative dar, din ce în ce mai mult și prin referendum, mai ales la nivelul comunităților mici sau medii.

Credem că, pornind de la un asemenea tip de gândire, se pot găsi soluții care nu se bazează pe vreo ideologie, dar care pot fi valabile pentru cei care mai au încă încredere în democrația constituțională.

În ceea ce privește termenul *gubernanță* este de remarcat faptul că au apărut numeroase studii în cărți și reviste special destinate acestui concept fără a se putea risipi confuzia conceptuală a acestui cuvânt determinată de faptul că același termen este folosit pentru a califica moduri de control și de decizie în domenii foarte diverse. Astfel vorbim despre *gubernanță* pentru a numi o nouă etapă în gestionarea relațiilor internaționale; vorbim însă și despre *gubernanța întreprinderilor*, a orașelor sau chiar despre *gubernanța publică*. Conceptul care s-a răspândit rapid a vrut de fapt să surprindă o realitate și anume faptul că în lumea contemporană se produc simultan același tip de mutații în diverse domenii considerate înrudite. Astfel în toate domeniile anterior amintite se produc următoarele mutații:

- deciziile asociază o multitudine de *actori*, de forme și de statute diferite;
- aceste *decizii* nu sunt niciodată tranșante și luate la un moment precis, ci rezultă din procese interactive complexe ;
- determinarea *regulilor* nu mai face parte dintr-un orizont normativ constituit ierarhic, având drept cheie de boltă un univers statal condus de ideea voinței generale (sau o ordine internațională înțeleasă în aceeași termeni). Noțiunea de *gubernanță* este folosită în acest caz pentru a desemna un sistem de norme heterogene, plurale, ce amestecă dreptul național și cel internațional, elemente de arbitraj, convenții, cutume ce formează un întreg divers și proliferant a cărui complexitate decurge din existența multiplicității instanțelor ce participă la controlul fiecărui domeniu⁶⁹.

Ceea ce se poate observa este faptul că deși este greu de clarificat acest concept, prin el se încearcă a se demonstra necesitatea apariției noii ordini economice, sociale și mai ales politice – la nivel global - și a se descifra deosebirile față de sistemele ierarhice anterioare. *Gubernanța* poate fi percepută și înțeleasă pe de o parte ca o expresie a dezagregării sociale și politice, ca o acceptare tacită a declinului principiilor democratice erodate de puterile ascendente ale pieței și ale dreptului iar pe de altă parte ca un fel de haină ideologică menită să mascheze naufragiul idealului democrației constituționale liberale.

In loc de încheiere

Am încercat să readuc în atenție principalele curente de gândire privind democrația constituțională și evaluându-le în condițiile concrete ale exercițiului puterii publice în zilele noastre să putem să ne lămurim dacă democrația constituțională este o utopie sau poate fi o realitate a practicii exercițiului puterii politice.

Am văzut de asemenea că deși în viața de zi cu zi oamenii s-au lovit de practici antidemocratice, dintre cele mai brutale, nu au încetat să creadă în democrația constituțională și în viabilitatea acestui model de organizare și conducere a societății. Instituțiile și procedurile democratice sunt de multe ori conflictuale. Arena reprezentativității și a legitimității devine de multe ori una conflictuală. Tensiunea dintre puterile instituite și media, dintre deputați și ziariști constituie doar un exemplu. Nu avem însă de-a face cu un fenomen inedit. Dacă poporul *este* opinia publică, așa cum se afirmă de la revoluția franceză până azi, reprezentarea sa devine automat o chestiune conflictuală. Avem, pe de o parte, un popor-alegător, reprezentat de cei desemnați prin vot; avem pe de altă parte, un popor-opinie, exprimat, fie chiar și parțial, de organele acestei opinii, ONG-urile.

Achiesăm la opinia potrivit căreia sursa multor neîmpliniri sociale o constituie luptele politice. Orice politică înseamnă *adevărul* unui grup social care este exprimat prin interese, impresii motivate doar afectiv-emoțional și principii inventate. Monopartidismul înseamnă dictatura tuturor acestor rele. Pluripartidismul ar trebui să însemne dispariția sau cel puțin ameliorarea acestora prin echilibrarea rezultată din confruntare, dar nici așa nu putem vorbi de o reală promovare de adevăr unanim acceptat, pentru că acesta nu este de natură politică, ci științifică. Singura politică reală în folosul omului nu poate fi decât adevărul științific pus în slujba omului. Politica trebuie să-și extragă principiile din știință și nu din opinii subiective. Marxismul a pretins că are o bază științifică, dar contrar afirmațiilor, nu avea ca suport decât dogme rezultate dintr-o cunoaștere limitată materialist-mecanicistă specifică secolului al XIX-lea în științe. Nimic din ceea ce a fost reală cunoaștere științifică, modernă, nu a acceptat. Știm bine soarta geneticii, a ciberneticii, a informaticii, ca să nu mai vorbim de religie. Fundamentat pe un adevăr siluit, n-a putut supraviețui, cum nu vor supraviețui nici alte sisteme sociale care nu sunt bazate pe adevărul complet, adică al tuturor oamenilor fără excepție și nu al unuia sau mai multor grupuri formate pe criterii politice⁷⁰.

În istoria lumii, o singură dată s-a reușit realizarea unei guvernări care avea la bază principii rezultate dintr-o sinteză a științelor timpului. Aceasta s-a realizat în vremea lui Pitagora când, la inițiativa lui, conducerea Crotonei a acceptat „Consiliul celor trei sute” format din învățați aleși de Pitagora și „Consiliul celor o mie” format din oameni politici. E adevărat, după o funcționare de aproape un sfert de secol, așezământul lui Pitagora sfârșește prin incendiere de către mulțimea stârnită de un anume Cylon, care cândva fusese refuzat pentru inaptitudine la școala marelui învățat⁷¹.

Este nevoie de puțină înțelepciune pentru a putea evalua propriul tău adevăr și nu al celor interesați să te defăimeze sau să te aduleze și e bine să înțelegem că este o mare diferență între inteligență și înțelepciune care este doar finalitatea pozitivă a inteligenței și

70

¹ Dumitru Constantin Dulcan, *Inteligența materiei*, ediția a 3-a revizuită și adăugită, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2009, pp.372-373.

71

¹ Idem.

nu cea negativă. În profunzimea ființei noastre se află adevărul, singurul martor pe care nu îl putem eluda, nu îl putem minți și dacă există bun simț mulți politicieni ar putea evita să își supraevaluează posibilitățile însușindu-și o imagine eronată, hiperbolizată despre propria persoană și să înțeleagă că succesul obținut cu ușurință, lingușirea din interes a celor din jur pot duce la infatuare, aroganță, comportament agresiv față de subalterni și față de oameni în general. Este nevoie de înțelepciune ca să poți rămâne tu însuți în mijlocul zarvei stârnite în jurul tău și să nu mergi pe drumul unor inși, parcurs până la agresivitatea dictaturilor, care au opresat popoarele și au însângerat istoria⁷². Din păcate marea majoritate a oamenilor de știință analizând criza prin care trece lumea în prezent consideră sentimentul urii, al lăcomiei și violenței factorii cei mai incriminanți ai „războiului tuturor contra tuturor” în care părem să fim continuu implicați. Se pare că societatea umană este organizată pe aceste principii *nesănătoase* și *nocive*: fanatismul religios și fanatismul ideologic care ambele vin în totală contradicție cu biologia noastră, cu normalitatea vieții noastre ca parte a unui întreg creat în ideea de armonie universală de toleranță și solidaritate. Comportamentul uman nu concordă cu intenția creatorului lumii și nici cu alcătuirea fiziologică pe care El ne-a dat-o. De aceea ar trebui să înțelegem că atitudinile ostile, pătimase manifestate în confruntările dintre „adversarii” politici sunt nocive atât pentru ei înșiși, cât și pentru adeptii lor astfel cum o demonstrează evoluția cunoașterii actuale.

Această necesitate de armonizare a tuturor acțiunilor și activităților omului cu legile naturii nu este o cucerire exclusivă a științei contemporane. Cesare Beccaria spunea deja pe la mijlocul secolului al XVIII-lea că gândirea juridică ar trebui să fie în acord cu legile biologice. Dar, nu numai justiția, ci tot ceea ce se repercutează asupra ființei umane, asupra vieții și naturii în general trebuie să fie în acord cu legile lor de ființare, de existență. Sistemele sociale, economice, ideologice, religioase, organizarea concretă a societății trebuie să se armonizeze cu legile biologiei și ale Universului. Tocmai acest dezacord între Sinele său autentic și realitatea pe care și-a creat-o a condus omenirea la impasul, la criza în care se află, o criză care este în primul rând de ordin spiritual, moral⁷³. Iată ce spune unul dintre cei mai mari romancieri din ziua de azi despre democrația occidentală: „Democrația occidentală se află acum aproape de catastrofă....Democrația poate rezista doar atunci când un popor liber este capabil să-și impună o disciplină și să se abțină în mod voluntar de la slăbirea ordinii publice.....În occident nu există destulă moralitate religioasă pentru a susține sistemul parlamentar (deci democrația n.a)... Exact din acest motiv totalitarismul în toate formele lui, atunci când se străduiește să submineze lumea occidentală caută să distrugă în primul rând acele forme instituționale care sunt guvernate de valori religioase....Scopul principal al totalitarismului...subminarea educației religioase, a modului de viață tradițional, a familiei și lichidarea completă a cenzurii morale”⁷⁴. Iată de ce este nevoie de o nouă paradigmă, o nouă concepție despre om și univers. Nu soluția economică ne salvează din criză ci una spirituală un nou tip de educație prin care să învățăm să ne cunoaștem, să

72

¹ Ibidem,p.310

73

¹ Ibidem, p.322

74

¹ Saul Bellow, op.cit.,p.110

învățăm ce trebuie făcut și să învățăm să trăim împreună. Mileniu trei va fi mileniul în care va trebui să învățăm să ne supunem științei de a trăi în armonie cu natura și întregul univers altfel vom pieri. Asta trebuie să înțelegem din cele mai noi descoperiri științifice cu privire la legitățile de funcționare ale lumii macro și microcosmice și cauzele determinante ale acestor legi. Legea fundamentală a supraviețuirii omenirii este aceea că nu există libertate nelimitată. Nu suntem liberi să facem ce vrem deoarece existența noastră depinde de semenii noștri. Propria libertate încetează acolo unde începe libertatea altuia. Infrângând libertatea altui om de care suntem dependenți prin fire invizibile, înseamnă a ne anula propria libertate infrângând legea ceea implică o implacabilă suferință, pentru că aici intervin echilibre de forțe și energii care nu pot fi eludate. Libertatea ne vine de la natură nu ne este dată de oameni deci nu dreptul la libertate ar trebui să-l revendice oamenii, ci dreptul de a se respecta legea care ne pune în acord cu natura.

Ajungând spre sfârșitul acestui conspect despre democrația constituțională și fundamentându-ne raționamentul doar pe cele trei axiome ale logici clasice binare potrivit cărora :albul este alb; albul nu este non-alb și nimic și nimeni nu poate fi în același timp și alb și non-alb (axioma terțului exclus), ar trebui să alegem dacă democrația constituțională este o *utopie* sau este (sau poate fi) o *realitate*. Termenii utopie și realitate sunt antinomici? Există o *contradicție* între termenul utopie și termenul realitate sau acești termeni sunt doar *opuși*, iar în această situație ar trebui să acceptăm această opoziție astfel cum arată acad. Alexandru Surdu?⁷⁵ În limbajul cotidian „se vorbește pretutindeni de contradicții; între forțe, fenomene naturale, relații economice etc., în loc de opoziții”⁷⁶.

Tipul de cunoaștere care a stat la baza civilizației și culturii europene actuale s-a fundamentat pe principiul aristotelic al terțului exclus care nu admite decât existența unui singur adevăr și nu concepe coexistența contrariilor persistând într-o obsesie a unei logicii adversității. „Dar logica clasică a făcut o greșeală, când pentru secole a insistat ca raționamentul matematic binar (cu două valori, adevărat sau fals) să fie expresia exclusivă a raționalității perfecte. Lucrurile s-au schimbat prin emergența logicilor cu mai multe valori și apariția unei raționalități mai largi, care cuprindea și experiența”⁷⁷.

În cazul nostru, potrivit acestei logici, democrația constituțională este o utopie sau o realitate fiind exclus adevărul ca aceasta să poată fi și o realitate. Logica terțului exclus a admis deci un singur adevăr și întotdeauna acesta a fost cel al puterii dominante în stat. La rândul său, puterea s-a folosit fie de „adevărul” reclamat de religia oficială, fie de cel furnizat de o doctrină cu pretenții științifice intens politizată. De aici a rezultat intoleranța, cu multitudinea sa de forme de manifestare antidemocratică: prigonirile celor de altă religie decât cea oficială, închiziția, execuțiile politice, închisorile, interzicerea altor opinii în cultură și gândire în afara dogmelor admise etc. Este deci o cunoaștere care

75

---

¹ Alexandru Surdu, *Filosofia Pentadică I, Problema transcendenței*, Ed. Academiei Române, 2007, pp. 101-102. Și Kant face distincția dintre *opozitie* (Entegensetzung) și *contradicție* (Widerspruch). „Opoziția trebuie acceptată, contradicția nu.....opziția reală are loc pretutindeni în natură: reunire a contrariilor...opziția direcților etc.”

76

¹ Ibidem, p.39.

77

¹ Mircea Malița, *Cumințenia .....*, op.cit., p. 236.

a adus mari servicii omenirii prin dezvoltarea științei și civilizației moderne și mari deservicii prin cultivarea intoleranței⁷⁸.

La început de mileniu trei „...fără voia lor, contemporanii noștri sunt nevoiți să gândească altfel pentru motivul evident că se gândesc la altceva decât erau obișnuiți s-o facă cu mai mult de un secol în urmă”⁷⁹. Am adăuga și faptul că gândesc nu doar la altceva ci și altcumva. Acest altcumva a fost determinat de marile descoperiri științifice ale secolului al-XX –lea care au demonstrat existența unor noi principii ce au răvășit logica binară permițând consacrarea logicii trinare a terțului inclus care permite existența unui termen T care să fie în același timp și alb și non-alb. Coroborată cu emergența diferitelor niveluri ale realității economice, sociale și politice, precum și cu complexitatea tuturor domeniilor cunoașterii actuale, această logică este una dintre pietrele de temelie ale transformărilor radicale ale gândirii contemporane. Această teorie a terțului inclus sau logica dinamică a contradictoriului atribuită lui Ștefan Lupașcu și dezvoltată de Basarab Nicolescu dar prefigurată de Lucian Blaga, care numea complementaritatea contradictorie antinomie transfigurată, contrazice logica binară și admite că democrația constituțională poate fi o utopie și în același timp realitate sau mai exact utopie și realitate. Dacă realitatea lumii social-politice actuale are o structură pe niveluri am putea înțelege că utopia democrației constituționale nu este separată iremediabil de democrația reală ci de fapt suntem martorii unei deveniri fără sfârșit în care imaginarul este izvorul realității după cum spune Jakob Böhme (imaginarul o cută a realului „imagination vera” adică fondator, creator al realității). Modul nostru de a gândi trebuie să evolueze de la „sau asta sau cealaltă” spre „și asta și cealaltă” și să acceptăm că logica trinară ne dezvăluie că totul este o mișcare permanentă de evoluție și involuție ceea ce se întâmplă și cu democrația constituțională. Nu ne rămâne decât să urcăm cu răbdare treptele cunoașterii democrației constituționale și să acceptăm totodată că „Există anumite limite ale cunoașterii, un fel de censură transcendentă cum îi zicea Lucian Blaga care ne împiedică să cunoaștem, ceea ce este de necunoscut”.

i

¹ „...Profesorul Ioan Alexandru, un jurist cu evidente afinități interdisciplinare - și spun acest lucru gândindu-mă atât la *Tratatul de administrație publică*, premiat de Academia Română pentru lucrările apărute în 2008, cât și la lucrarea *Interdisciplinaritatea - noua paradigmă în cercetarea și reformarea administrației publice*, apărută la Editura Academiei Române, București, 2010 - a înțeles că judecățile filosofice, sau mai bine zis analiza filosofică, pot aduce lumină în zonele de graniță relativ obscure ale cunoașterii juridice... În condițiile în care mulți teoreticieni s-au instalat "într-un confort intelectual tipic faimosului postmodernism, care tinde să ne facă să credem că nu ni se mai poate întâmpla nimic foarte grav", (el demonstrează că) ar trebui, totuși, să înțelegem că "în fond democrația este doar o componentă în procesul de evoluție, de progres, ceva care devine o aspirație a oamenilor și care nu se realizează

78

¹ Dumitru Constantin Dulcan, op. cit., p. 324.

79

¹ Alexandru Surdu, op.cit., p.65.

---

totuși de la sine. Democrația, ca și prosperitatea, nu apare de la sine la un anumit moment doar adoptând niște acte normative"...Pornind de la teza subsemnatului potrivit căreia "contemporanii noștri sunt nevoiți să gândească altfel pentru motivul evident că se gândesc la altceva decât erau obișnuiți s-o facă cu mai mult de un secol în urmă", la care adaugă și faptul că gândesc nu doar la altceva, ci și altcumva, și că "acest altcumva a fost determinat de marile descoperiri științifice ale secolului al XX-lea care au demonstrat existența unor noi principii ce au răvășit logica binară permițând consacrarea logicii trinare", autorul conchide că modul nostru de a gândi trebuie să evolueze de la "sau asta sau cealaltă" spre "și asta și cealaltă" și să acceptăm că logica trinară ne dezvăluie că totul este o mișcare permanentă de evoluție și involuție, ceea ce se întâmplă și cu democrația constituțională (Acad. Alexandru Surdu).

Prof.univ.dr.ing. Mihai BERCA

Democrația dispare treptat

Motto:

*Dacă prin vot am putea schimba ceva,
nimeni nu ne-ar mai lăsa să votăm!” (Mark Twain)*

Dacă este adevărat că grecii au „inventat” democrația, atunci e bine să o spunem de la început, că au inventat-o prost. Dacă democrația presupune „*domnia poporului*” sau „*supremația poporului*”, așa cum sugerează dicționarele, apare fără îndoială întrebarea „Ce este poporul ?” sau „Din cine e format poporul?”

Aici lucrurile s-au încurcat încă de pe vremea grecilor inventatori, căci poporul se limita la o populație de indivizi care dețineau deja supremația asupra bogaților și puterii. Ei formau poporul și ei se votau pe ei. Căci la momentul invenției democratice, grecii aveau sclavi, iar aceștia nu erau oameni, fiindcă nu aveau drepturi și cu atât mai puțin „dreptul la vot”. Churchill a intuit bine sensurile democrației, cităm: „...*democrația este un sistem politic prost, însă este cel mai bun dintre cele pe care omenirea le-a inventat până acum*”.

Dar oare cât de prost este acest sistem politic? Și cum a evoluat el recent? Abraham Lincoln spunea, că „...*democrația este guvernarea poporului, de către popor, pentru popor*”. Cine privește acum viața americană nu poate să nu observe că poporul american este o „cifră statistică” și că democrația este un „abuz al statisticii”. Pentru a demonstra aceasta l-aș cita pe John Swinton, decanul jurnaliștilor din America, care în 1953, când democrația era considerată în America ca piatra de încercare a sistemului, spunea: „... *nu există în istoria Americii o presă independentă. O știți și voi, o știu și eu. Nici unul dintre voi nu îndrăznește să își exprime cinstit părerile la ziarul la care scrie. Sunt plătit tocmai pentru a nu-mi exprima opiniile cinstite în ziarul pentru care scriu. Dacă mi-aș permite o părere cinstită, în unul din numerele ziarului meu, slujba mea ar dispărea în 24 de ore. Treaba jurnalistului este să distrugă adevărul, să mintă sfruntat, să pervertească, să denigreze, să lingă cizmele lui Mamor, să își vândă țara și neamul pentru pâinea cea de toate zilele... Suntem uneltele supuse și slugile bogătașilor din culise. Suntem Hopa-Mitică, ei trag sforile și noi dansăm! Suntem doar niște prostituați intelectuali. „Omul obișnuit nu are acces direct la evenimentele vieții sociale, politice și economice, cu alte cuvinte la ceea ce se petrece în societatea în care trăiește”.*

Pentru a se informa despre ce se petrece în jurul lui, omul modern are la dispoziție o unică sursă – mass media -, adică exact ce se vrea a fi oferit pentru a fi manipulat cum trebuie.

Democrația americană a demonstrat prin justiția ei mari slăbiciuni. Oamenii omorâți pe scaunul electric și demonstrat mai târziu că erau nevinovați, au primit prin

---

rudele lor un răspuns ca: „justiția nu este vinovată, la vremea uciderii lui omul părea vinovat”.

Această țară a creat în istoria ei cele mai multe războaie, tocmai în numele democrației și pentru a-și exporta sistemul democratic în propriul ei interes. Sloganul poporului american este: „exportul democrației atent controlate”, țările care au importat acest sistem democratic, suferă cronic tocmai din lipsă de democrație – vezi cazul actual al Egiptului, Irakului etc.

Buna noastră Europă se ridică în vârful picioarelor, privește peste ocean și la sugestia bunilor și democraților americani, trânteste o federațiune, denumită Uniunea Europeană, în care democrația se bazează pe principiul lui Grigore Alexandrescu : „...*Noi vrem egalitate, dar nu pentru căței!*”. Incercarea U.E. de a se crea, s-a bazat de la început pe principiul primul venit, primul servit, noi facem democrația iar voi o aplicați cum vrem noi și în interesul nostru. Voi nu contați. Româna nu a vrut să intre în U.E. Ea a fost atrasă cu promisiuni viguroase privind un viitor mai bun, deschiderea pieții muncii, nivel de trai, circulație liberă, etc. După numai câțiva ani, constatăm că nimic din toate acestea nu s-a întâmplat, poate cu excepția suprimării vizei în câteva din țările de lux. Și cu toate acestea, România a devenit foarte interesantă pentru ei din cauza resurselor naturale și umane pe care le are. Gazul, petrolul, băncile, o mare parte din terenul agricol, piețele alimentare și de bunuri de consum au fost preluate „democratic” de ei. Nivelul de trai a scăzut dramatic, infrastructura nu se construiește. Cu foarte mici excepții circulăm pe șoselele construite de Ceaușescu și plombate anual, prost și cu eforturi mari, cu cheltuieli imense, din cauza unei acute corupții române, creată de actuala democrație română.

Mi se pare foarte grav faptul că democrația românească se sprijină pe înțelepciunea unor înalți funcționari de la Bruxelles care, dictează reguli și chiar legi pentru toate popoarele Europei și care n-au vizitat niciodată țările pentru care elaborează legi, decrete, reguli. Democrația impusă de ei este democrația abuzului, rezultat fie din necunoaștere, fie din rea intenție, precum deja s-a demonstrat în lunile acestei veri.

Sondajele acestei veri demonstrează două lucruri în România:

pierderea încrederii în politicieni;

diminuarea semnificativă a încrederii în U.E., ca supraputere economică și politică.

Amândouă sunt neglijate de Băsescu și ai lui, care și-au creat și subordonat instituții speciale, pentru conservarea ilegală a puterii și mai ales a corupției instituționalizate, inclusiv la nivel de U.E.

Criza indusă la nivel mondial, european și național de politicieni, avocați și contabili constituie un minunat prilej de a restrânge drepturile democratice, ca și drepturile omului, peste tot, dar cu precădere în România.

În România s-au demonstrat, mai ales sub conducerea înțeleaptă a actualului președinte, câteva fenomene extrem de grave, care demonstrează sfârșitul apropiat al democrației și reinstaurarea dictaturii. Subliniem doar câteva dintre ele :

1. Neacceptarea votului popular, ca fenomen democratic al schimbării, ignorarea poporului cu răutate și dispreț. Și pentru ca principiul lui Mark Twain să se îndeplinească, o armată de procurori oneroși a invadat ca în 1953, satele, bisericile, școlile pe spații largi, pentru a intimida populația în exprimarea votului. În consecință, citându-l pe

---

Clemenceau, „...*democrația a devenit un Leu devorat de păduchi*”. În tentativa sa de a ignora poporul, președintele s-a folosit de funcționari europeni, la fel de oneroși ca și el, pentru a schimba regulile democrației.

2. Minciuna ridicată la nivel de politică de stat și formă de protecție prezidențială. Cu ajutorul unor Europarlamentari de tipul Monica Macovei, Cristian Preda și alții, s-a folosit pentru manipulare și trădare, pentru a induce în mintea unor „interesați de voturi și jaf românesc” ideea unei „lovituri de stat”. Incredibil, dar adevărat, deși chiar instituții subordonate președintelui au infirmat acest lucru. Nici președintele, nici oamenii lui nu s-au arătat în nici un fel deranjați de măcelărirea constituției, a legilor și votului popular liber și democratic exprimat.

3. Trădarea și corupția, trădarea de țară! (recitiți-l pe J. Swinton - care știe ce spune). A-ți reprezenta țara ca Europarlamentar, a denigra-o și a cere Parlamentului european să excludă România de la votul în consiliu, este cea mai mare trădare din istoria modernă a României. Nici cel mai josnic infractor român n-ar fi făcut acest lucru. A făcut-o însă o procursoare comunistă, decisă să sacrifice țara, națiunea, poporul, exclusiv pentru interese particulare și de putere și sub protecție prezidențială.

4. Populația țării, conștientă de această reală catastrofă la adresa statului de drept și a democrației, se simte jignită, timorată, abandonată. Cuvintele jignitoare ale președintelui la adresa populației, ieșirile sale infraționale în public (vezi cazul conducerii în condiții de ebrietate și lovirea unui copil), depășesc chiar și dictatura ceaușistă, demonstrând dacă mai era nevoie ceea ce spune John Fowles : „...*cea mai atroce dintre guvernările umane, democrația este sinonimă cu anarhia*”.

Promovarea anarhiei, amețirea populației, introducerea ei într-o stare permanentă de stres, creșterea entropiei în sistem sunt factori importanți ai Băsesismului, cu masacrarea agresivă a democrației și a constituției. După ce jură, jefuiesc, trădează, președintele strigă „săriți, hoții fură democrația în România”.

Firește, oameni ca Viviane Reding sau Jose Manuel Barroso nu au nici o valoare politică și deloc intelectuală pentru România. Lipsa de reacție a noii guvernări față de ieșirile antidemocratice, mincinoase și perverse ale UE-istilor îi face pe aceștia părtași la acțiunile antiromânești atât ale grupului Băsescu cât și ale haitei Barroso din Bruxelles. O poziție energică ca cea promovată de Radio Național „...*nu vă aplecați decât o dată pe zi, atunci când vă spălați pe față*”, era foarte necesară.

Nu a devenit doar o Românie săracă, a devenit și o Românie trădată, umilită, pe care nici un politician n-a îndrăznit să o apere.

În asemenea condiții interne, europene și internaționale, întrebarea „Cât mai rezistă o democrație putredă și dacă mai este nevoie de ea?”, devine tot mai legitimă.

Cu ce va fi înlocuită democrația? Greu de spus!

Există două direcții, care vin din feudalism și anume :

a) Iluminații afirmă acum 300 de ani „*Totul pentru popor, dar fără popor*”, completate apoi de numeroși bancheri și avocați, precum bancherul american James P. Wartburg, care spunea „...*fie că vreți, fie că nu vreți, vom avea un guvern mondial. Singura chestiune este dacă va fi acceptat sau impus*”.

b) Linia inteligenței moderne, bazată pe tehnologii. Există oameni foarte inteligenți, care au devenit lideri mondiali, fără să-i aleagă nimeni; vezi Bill Gates, Mark

---

Zuckerberg. Acești oameni ar putea înlocui „domnia poporului” într-un viitor nu foarte îndepărtat. Ei ar putea înființa meritocrația sau aristocrația inteligenței tehnice.

Poporul ar urma asemenea oameni cu mult mai ușor decât orice politician, politicienii devenind în ultimii ani, adevărate sugative ale bugetelor publice, creatori de crize și dezastre sociale și spirituale în România, Europa și PESTE TOT.

Dr. Magdalena ALBU

Intre democrația nenăscută încă
și oligocrația cu chip de drac iconic

Democrația (cu binecunoscuta ei sorginte lingvistică grecească, *demos* = popor și *kratos* = conducere) a devenit azi în România - de la conceptul mult prea generos cu iz de model perfect al unei veritabile societăți de tip deschis, antitotalitar, concept vândut, din păcate, cu sânge și gloanțe la kilogram spre sfârșitul de secol XX în majoritatea țărilor comuniste de către marile puteri politico-economice ale lumii - nimic altceva decât termenul-paravan folosit cu nerușinare de către o altă dictatură circumstanțială, una mondială de astă dată, vizibil înrobitoare la nivel planetar, care încearcă însă fără succes să își ascundă relele intenții distructive sub masca îndelung trâmbițatelor „drepturi universale ale omului”, drepturi călcate constant în picioare în aproape toate statele lumii cu așa-zisă tradiție „democratică” prin ciomăgirea sistematică a *demos*-ului protestatar de așa-numitele forțe de ordine publică ori de câte ori acesta are ceva de cântit împotriva ordinului general emis (cu titlu de lege) de stăpânirea actuală a umanității. Ceea ce s-a întâmplat, practic, în ultimii douăzeci și ceva de ani postcomuniști pe tărâm românesc și mondial, deopotrivă, dacă e să ne referim numai și numai la acest ultim segment de temporalitate istorică al contemporaneității, a însemnat pentru populațiile-obiect (de observare antropologică) un lung și devastator șir de experimente dure, inumane multe dintre ele, care au constat, de fapt, în înlocuirea unei forme de dictatură locală, cea a unei singure persoane, cu o altă formă, una mult mai sofisticată, de tip global. Fostul regim comunist opresiv și manipulator, probat în fel și chip pe pielea statelor estic-europene, a fost obligat brusc (de aceleași forțe care îl instauraseră) să își lase deoparte masca-i specifică și să-și încheie un ciclu istoric ingrat, ce părea a nu se mai sfârși vreodată, pentru a lăsa cale liberă unui alt timp istoric, cu o mască proprie la fel de malefică, dar fundamentat pe un soi de perfidie mult mai bine construită decât cea a antecesorului său. Este vorba despre timpul actual al dezagregării treptate a suveranității naționale a fiecărui

---

stat în parte în vederea formării unui (sau unor) conglomerat(e) multinațional(e) bazat(e) pe rațiuni economice și militare diverse.

În spațiul geografic european, spre exemplu, unde populațiile care îl locuiesc au standarde de viață felurite, substantivul „democrație” este continuu plimbat pe sub nasul fiecărui cetățean al monolitului fisurat încă dintru început UE, întocmai ca o batistă fluturată în semn de adio pe peronul dezolant al unei gări singuratic de mâna unui necunoscut. De fapt, termenul *democrație* și-a pierdut de mult și definitiv sensul său denotativ inițial, existând azi, așa cum spuneam în paragraful anterior, drept simplul paravan acoperitor al multiplelor jocuri de culise ale guvernelor lumii și a celui mondial, care le coordonează, momentan din „umbră”, pe toate acestea la un loc. Personal, mă îndoiesc de faptul că viitorul imediat sau cel îndepărtat vor repune în drepturile cuvenite semnificația reală a substantivului *democrație*. Inclîn să cred, mai degrabă, că *democrația* va fi înlocuită conceptual cu altceva, mai puțin flexibil și ofertant din punct de vedere semantic pentru omenire, însă mult mai bine vândut sub raportul tipului de discurs pe piața manipulărilor de tot felul. Altfel spus, va fi o altă minciună frumos ambalată și distribuită întregii umanități de către extrem de comercianți de realități mistificate!... Sigur că cine va pierde în tot acest joc teatral lugubru, trăind un nou experiment inept-ocult pe propria sa piele, nu va fi nimeni alcineva decât omenirea însăși. Dar cui îi pasă până la urmă de așa ceva?!... Răspunsul este evident și simplu: nimănui.

Nici în România lucrurile nu stau cu mult mai bine. Dimpotrivă. Brațele pline de forță ale caracatiței totalitare mondiale își poziționează destul de sigur ventuzele de fixare și pe corpul social românesc contemporan. Ai sentimentul, parcurgând zi după zi timpul istoric actual, că, dintr-o dată, întreg trecutul nației îți este pulverizat dinadins în uitare și falsificat cu bună știință de fitecine, prezentul fiindu-ți vlăguit, astfel, de cea mai solidă parte constitutivă a sa, iar viitorul sortit în mod categoric a se îneca în mlaștina unui tip de dezvoltare abnormă, fundamentată numai și numai pe torente de ignoranță și porniri instinctuale diverse, ceea ce va naște, desigur, cea mai simplă și tragică, în același timp, formă de manipulare colectivă a nației - *manipularea prin incultură și sexualitate*. De aici înainte, orice guvern *glocal* numit de la centru (și nicidecum stabilit prin intermediul așa-numitelor alegeri „democratice” - și cred că mulți au fost convinși de acest lucru în urma ultimelor evenimente politice abracadabrante din vara românească a anului 2012) va conduce cu ușurință, e-adevărat, dar numai pentru o scurtă bucată de vreme turmele întregi de hominide fără discernământ, erudiție și lipsite totalmente de germenul firesc al libertății lor proprii de a fi. Subliniez expresia *doar pentru o scurtă bucată de vreme* și nicidecum pentru un timp îndelungat, deoarece traiectul strategic dezastruos al liderilor economici actuali (pentru că politica e doar o interfață a jocurilor economice de tot felul) este unul construit de așa manieră încât acesta va întoarce destul de rapid asupra lor înșiși, indubitabil, în sens negativ.

Ceea ce este foarte trist azi în privința organismului democratic în sine se rezumă la faptul că, pe catafalcul său mohorât, stau orânduite unul lângă altul, din nefericire, osemintele tuturor celor care au luptat duși cu forța pe câmpul de luptă în varii conflagrații mondiale de exterminățiune umană sau de bunăvoie și dintr-o uriașă naivitate personală pe străzi ca elemente implicite de carnagiu macabru în vederea realizării filmului istoriei punctuale a lumii, istorie trasată întotdeauna însă din vârful ascuțit al condeiului extrem de meschin al unor așa-zise „mari” puteri militare și economice ale

---

planetei Pământ. În toată această poveste a omenirii contemporane, din care și România face parte ca actor important al unui întreg construct politic federal - ce folosește ostentativ *democrația* doar ca termen-paravan, așa cum precizăm la început, cu scopul impunerii unor politici generale cu țintă precisă -, se pot observa cu o evidență limpidă noile tendințe oligarhice ale prezentului. Cu alte cuvinte, *democrația nenăscută încă a murit de mult*, iar între forma aceasta democratică românească neconcepută faptic nici în secunda de față, dar aflată, culmea, pe marginea propriei sale prăpastii existențiale, și *oligocrația* prezentului cu chip diform de drac iconic, în mod cert că ultima dintre ele va reprezenta de acum înainte cuvântul de ordine care va sta pe buzele întregii omeniri pentru un anume timp dat. Așadar, trăiască OLIGOCRAȚIA și iluștrii ei formatori iluminați!...

P.S. Mai mult ca sigur însă că, în raport cu scumpirea recentă a curentului electric în spațiul geografic românesc, bunăoară, „iluminarea” interioară a acestei mase reduse, din fericire, de escroci efemeri care conduc azi lumea e, de fapt, un soi de întuneric foarte bine conturat al propriei lor micimi humanoide!... Se pare că mai avem ceva timp de așteptat până la a doua venire a lui Cristos pentru ca potopul răului dominant să dispară definitiv dintre hotarele acestei țări și ale acestei lumi în genere!... Până atunci însă, islamul este, după cum se poate lesne constata, supus în mod „*democratic*” invectivelor felurite în fel și chip, creștinismul așijderea ș.a.m.d. (poate, poate s-o alege praful de ele cât mai curând în credința unora, ca să aibă culoar larg noua ordine mondială spre a-și arăta, în sfârșit, fața-i hidoasă în văzul tuturor). Inclini să cred că dracul de pe icoanele creștine străvechi va deveni în scurtă vreme un simplu ageamiu inocent într-ale răului față de colții malefici ai monstrului ocult, care își tot fâlfâie de multă vreme coada între hotarele imaginare ale unui spațiu public contemporan mult prea tăcut și naiv.

Dr. Daniela GÎFU

Discursul politic – știință sau simbol?

De curând, cunoscutul scriitor Corneliu Leu a inițiat un nou proiect, constituirea unui *Grup de reflecție privind problemele democrației în societatea românească*¹. Invitată fiind alături de alți condeieri, aplecați asupra tălmăcirii textelor politice, am răspuns la scurtă vreme, vădit preocupată de problemele tinerei noastre democrații. Și nu putem spune că sunt puține. Actorii noștri politici (politicieni sau politrucii) ne furnizează tomuri de date, (pre)lucrate, (pre)gândite, (pre)făcute, toate în *interesul societății românești*. Dacă discursul politic, este știință sau doar simbol, iată ce vrem să clarificăm în cele ce urmează.

Plecând de la aserțiunea că afirmarea discursului politic se face în funcție de *context* și *interesele unui grup*, înseamnă că în fapt asistăm la un produs al retoricii politice. Construirea unui *discurs politic* este guvernată de legile impuse de un cumul de *contexte* (istoric, social, politic, economic, cultural), principalul câmp operativ în politica internă fiind statul. Și ca să înțelegem că nu fac liderii politici din prezent nici o descoperire epocală, încă din Antichitate, Aristotel a afirmat pentru prima dată că statul poate fi guvernat fie de un singur conducător, fie de un grup restrâns, fie de un grup mare, iar Platon a promovat conceptul de republică ideală, condusă de înțelepți și filosofi. Mai mult decât atât, acesta a exploatat dimensiunea dialogală a discursului, accentuând pe demonstrarea adevărului ca finalitate². Astfel, *discursul politic* devine, într-un asemenea *context* de rivalitate spirituală și de orientare asupra problemelor sociale, principalul instrument de guvernare a politicianilor vremii. Pe scena politică românească, demonstrarea adevărului se axează pe ieșiri teatrale la rampă, lipsite de forța argumentului.

Discursul politic contemporan, după cum subliniază Camelia Beciu, „trebuie să comunice interpretarea corectă a unor fapte de interes public”³. Cu alte cuvinte, devine fundamental pentru un actor politic să fie perceput, în funcție de *context* (electoral sau general), ca o persoană ce îmbrățișează adevărul.

Oprindu-ne la cel de-al doilea criteriu de afirmare a discursului politic, *interesul*, îl regăsim în dublă ipostază: câștigarea legitimității puterii pentru actorul politic și împlinirea așteptărilor pentru societatea civilă. Machiavelli, considerat întemeietorul științei politice moderne, afirma că „*interesul* reprezintă principala motivație a actului

---

politic și cea mai importantă sursă a conflictelor social-politice”⁴. Un discurs este politic atunci când evaluează situații de *interes public*⁵.

Să analizăm subiectul politic al ultimelor 2 luni de vară (iulie-august), *suspendarea Președintelui Băsescu*. Interesul puterii (coaliția USL formată din PSD, PNL și PC, diferite doctrinar) era acela de a răspunde unuia dintre punctele principale din agenda protestatarilor de la începutul anului și, implicit, de a-și lărgi bazinul electoral. Dar vorbim și de interesul opoziției, acela de a nu pierde și fotoliul prezidențial (discursul președintelui suspendat axându-se pe două coordonate, *nu* participării la Referendum și excesul de românism și românitate).

Mărturisesc că, fără a partiza cu una din cele două forțe politice, am sancționat toată precipitarea și ușurința acțională ale USL. De la val la val, asistăm la aceeași piesă de teatru de tip caragialian. Demitem dintr-o parte și numim în altă parte. Un fel de rocadă de la jocul de șah. Sau, cum e vorba românească, *vin ai noștri, pleacă-ai noștri*.

Practic, orice discurs politic este rostit de un locutor, întotdeauna într-un anumit context, despre ceva anume și este adresat unui auditor. Acest „ceva” este un eveniment, „un fenomen pe care îl percepem și îl putem înregistra în două moduri: primul, atunci când privim la ceea ce se întâmplă în jur fără să acordăm o importanță deosebită evenimentului; al doilea, când o anumită întâmplare «întră în rezonanță» cu preocupările noastre”⁶. Altfel spus, după P. Ricœur, „dacă orice discurs e efectuat ca eveniment, orice discurs este înțeles ca semnificație”⁷. Suntem îndreptățiți să spunem că evenimentul și sensul se articulează între ele, cu alte cuvinte, „mai mult decât un discurs, adică un obiect de schimb între un destinatar și un destinatar, practica semnificantă pe care o abordăm poate fi considerată ca un proces de producere de sens”⁸

Ca o primă concluzie, *actorul politic, în calitatea sa dublă de actor al discursului politic și de actor social, plătește tribut adevărului, în favoarea promovării – într-un anumit context – unei imagini artificiale, estetizate, convingătoare, dar și conforme cu propriul său interes.*

*

Și totuși, discursul politic are o puternică încărcătură simbolică. Așa cum remarca E. Ortigues, „funcția simbolică este inseparabilă de discurs”⁹, deci și de discursul politic care implică tot timpul reguli, adeziuni, reprezentări, credințe etc. Dimensiunea simbolică, o condiție necesară de existență a discursului politic (mediatizat sau nu), are în vedere atât semnificațiile codului verbal, cât și arsenalul de simboluri non-verbale.

Ținând cont de criteriul *configurație*, discursul politic „evoluează cu prioritate într-un spațiu al posibilului, al verosimilului și al credibilului, al promisiunii pentru unii (chiar dacă este dezirabil pentru toți), promovând o configurație atitudinală complexă: este rostit în numele unui grup politic, al unei categorii sociale, sau al unei națiuni; este capabil să propună scopuri, soluții, mijloace de realizare, pe care și le asumă locutorul; afirmă calificarea celui ce-l rostește (și, implicit, a grupului pe care acesta îl reprezintă ca agent competent, capabil, bine intenționat, eficient etc.), dar și descalifică adversarii politici”¹⁰.

Maingueneau afirmă despre discursul politic că este o înlănțuire de acte singulare de enunțare, pe care le numește „enunțuri-împrejurări”¹¹. Cele mai simbolice împrejurări politice sunt cele electorale, când auditoriul este pus în fața evaluării unui sistem de

---

valori semnificante, structuri formale cu caracter ideologic și o serie de elemente specifice exteriorității expresiei discursului în sine.

Dimensiunea simbolică a discursului politic trimite, de fapt, la analiza și evaluarea dimensiunii simbolice a *exercițiului puterii*, împărțită între două tipuri de actori:

a) *actorii discursului politic propriu-zis*, care expun motivele aprobării sau, din contră, ale respingerii puterii, căutând să obțină adeziunea auditoriului în evaluarea lor.

b) *jurnaliștii*, care difuzează expunerea acțiunii guvernamentale, o evaluează, o interpretează, oferindu-le consumatorilor media oportunitatea de a-și exprima opiniile asupra acesteia.

În acest sens, discursul politic, considerat adesea ca un *discurs al puterii*, îl regăsim drept: „modul de manifestare simbolică a relației de putere”¹² „modul de existență a puterilor legitime”¹³, modul de „continuitate simbolică și de depărtare necesară față de realul evenimentelor și al situațiilor, a activității miniștrilor, a deciziilor, inițiativelor ori intervenției acestora în societate”¹⁴.

Intorcându-ne la subiectul amintit în acest material, pentru mulți este revoltătoare întoarcerea lui Băsescu. Dacă analizăm, însă, momentul prezidențialelor de la finele anului 2004, vom înțelege sau vom accepta mai lesne situația dată. Serialul Băsescu vs. Antonescu a devenit deja telenovelistic (începând cu confruntarea de la Cluj cu Traian Băsescu). Dacă în 2004, Antonescu aducea un suflu nou, (remarcabilă a fost siguranța de sine, chiar și în fața atacurilor la persoană, detașându-se clar de cei doi adversari PDL și PSD) formula USL știrbește din aura acestuia, decredibilizându-l în timp.

Ce-a făcut? A călcat pe urma pașilor celor “5 minute” băsesciene. A fost cea mai nereușită ieșire la rampă a lui Antonescu, iar pentru mine, în calitate de votant, ultimul crez într-o dereticare a scenei politice românești. Și cea mai favorabilă, din ultima vreme, a președintelui Băsescu.

Cât îl privește pe Victor Ponta, nu putem spune că se încadrează mulțumitor portretului de lider politic al mileniului III. Carismatic nu e, discursul este ușor desființabil. Argumente slabe, emoții reci. Cel mai solid partid din România posdecembrist, PSD-ul, se află descoperit la nivel de leadership. Toată zoreala cu moțiunea, a doua oară!, a confirmat că graba strică treaba. În acest moment, că ne place sau nu, alternativa e la fel de proastă. Și bat parlamentarele la ușa gerului siberian.

S-a constatat că discursul politic reprezintă echilibrul fragil între trei tipuri de discursuri: al jurnaliștilor, al politicienilor și al cetățenilor; miza discursului politic fiind, în cele din urmă, instituirea unei anumite interpretări a realității, interpretare totdeauna dependentă de câștigarea puterii sau exercitarea ei. *Puterea*¹⁵, în forma ei democratică, își câștigă legitimitatea prin discursul politic care are uneori „misiunea de a face din minciună adevăr, din crimă o faptă respectabilă, de a-i da trecerii aparența de stabilitate”¹⁶. În cele din urmă, „producerea discursului (n.n. prin excelență, discursul politic) este deopotrivă controlată, selecționată, organizată și redistribuită prin intermediul unui număr de proceduri care au rolul de a-i conjura puterile și pericolele, de a-i stăpâni evenimentul aleatoriu, de a evita copleșitoarea, redutabila ei materialitate”¹⁷. Actorii sociali și politici urmăresc construirea unor evenimente spectaculoase, de mare impact mediatic. De aceea se conturează trei riscuri, primând, în cazul discursului politic

---

„riscul supramediatizării în *politica-spectacol*, riscul aservirii opiniei publice la reprezentarea furnizată de sondaje și ruptura dintre mass-media și public”¹⁸.

Desigur, nu trebuie confundat *simbolul* cu *discursul*. Într-un simbol, forma și sensul sunt inseparabile, cunoscut fiind că ele „își definesc sensul general printr-o regulă a jocului”¹⁹. În funcție de *rolul* jucat de emițător, discursul politic are și o puternică dominantă dramaturgică, Goffman afirmând că noi „comunicăm pentru a putea juca rolul dorit într-un anumit context”²⁰, neavând însă și un spațiu nelimitat de acționare. În fapt, „discursul politic (mediatizat sau nu) poartă urmele unei multitudini de constrângeri legate de multiple obiecte politice: sisteme politice, spațiu politic, mass-media, roluri politice, ideologii politice, strategii politice”²¹.

Cele consemnate succint aici ne determină să afirmăm că *problema fundamentală a discursului politic, ca discurs simbolic, constă atât în gestionarea evenimentului mediatizat, cât și în cea a arhitecturii sale. Discursul politic devine intermediarul care transformă activitatea actorilor politici, făcând din ea un permanent eveniment simbolic, susceptibil de a fundamenta cunoașterea ei de către opinia publică.*

Mulțumiri: Pentru a realiza această cercetare autoarea a primit sprijin financiar de la POSDRU/89/1.5/S/63663.

Note:

1. <http://www.cartesiarte.ro/>
2. PLATON, *Gorgias sau despre retorică*, în *Opere*, vol. I, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1975, p. 300
3. Camelia BECIU, *Comunicarea politică*, comunicare.ro, București, 2002, p. 93
4. Niccolò MACHIAVELLI, *Principele*, Ed. Otten, 1963, în FOTACHE, M. & M., *op. cit.*, p. 17
5. Camelia BECIU, *Politica discursivă. Practici politice într-o campanie electorală*, Ed. Polirom, Iași, 2000, p. 42
6. Eugen NĂSTĂȘEL și Ioana URSU, *Argumentul sau despre cuvântul bine gândit*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1980, p. 87
7. Paul RICEUR, *De la text la acțiune. Eseuri de hermeneutică*, vol. 2, Ed. Echinoux, Cluj-Napoca, 1999, pp. 95-96
8. Julia KRISTEVA, *Problemele structurării textului*, în A. BABEȚI și D. SEPEȚEAN-VASILIU, *Pentru o teorie a textului*, Antologie *Tel Quel* 1960-1971, Ed. Univers, București, 1980, pp. 251-252
9. Edmond ORTIGUES, *Le discours et le symbol*, Aubier, Paris, 1962, p. 190
10. Mirela ARSITH, *Semiotica discursului politic*, Ed. Șt. Lupașcu, Iași, 2005, p. 83
11. Dominique MAINGUENEAU, *Éléments de linguistique pour le discours littéraire*, Dunod, Paris, 1993, p. 3
12. Constantin SĂLĂVĂSTRU, *Discursul puterii*, Institutul European, Iași, 1999, p. 18
13. Petru BEJAN, *Hermeneutica prejudecăților*, Ed. Fundației AXIS, Iași, 2004, p. 151
14. Călin SINESCU, *op.cit.*, p. 93
15. *Puterea* este omniprezentă în discursul politic și, implicit, în analiza politică, fiind definită și folosită diferit de către analiști. A se studia: Steven LUKES, *Power: a Radical View*, Londra, Macmillan, 1974, în David MILLER, *Enciclopedia BLACKWELL a gândirii politice*, Ed. Humanitas, București, 2006, p. 595; CICERO, *Opere alese*, vol. II, trad. de A. Pârcălăbescu, Ed. Univers, București,

---

1973; Thomas HOBBS, *De Corpore* (1655), cap. 10, care împreună cu *De homine* (1658) vor face obiectul volumului *De cive*, Ed. H. Warrender, Oxford, Clarendon Press, 1983; Thomas HOBBS, *Leviathan*, vol. I, cap. 11, 1651, Ed. C. B. Macpherson, Harmondsworth, Penguin, 1968, în David MILLER, *Enciclopedia BLACKWELL a gândirii politice*, Ed. Humanitas, București, 2006, p. 596; Max WEBER, *Economy and Society*, vol. I, G. Roth și C. Wittich ed., New York, Bedminster, 1968, p. 53; Robert A. DAHL, *Modern Political Analysis*, Englewood Cliffs, NJ, Prentice-Hall, 1963, p. 41; A. S. McFARLAND, *Power and Leadership in Pluralist Systems*, Stanford University Press, Stanford, California, 1969, p. 11; eseurile lui SIMON, DAHL, POLSBY și RIKER, în R. D. BELL, EDWARDS și R. H. WAGNER, *Political Power: a Reader in Theory and Research*, Collier-Macmillan, Londra, 1969; F. OPPENHEIM, *Political Concepts: a Reconstruction*, cap. 2 și 3, Chicago, University of Chicago Press, 1981; J. GRAY, *Political power, social theory and essential contestability*, în *The Nature of Political Theory*, D. MILLER și L. A. SIEDENTOP, Clarendon Press, Oxford, 1983; John GAVENTA, *Power and Powerlessness: Quiescence and Rebellion in an Appalachian Valley*, III, University of Illinois Press, Urbana, 1980; Steven LUKES, *Power and structure*, în *Essays in Social Theory*, Londra, Macmillan, 1977; Michel FOUCAULT, *Power/Knowledge*, Ed. Colin Gordon, New York, Pantheon, Brighton, Harvester, 1980; Georges BURDEAU, *La politique aux pays des merveilles*, P.U.F., Paris, 1979, p. 94; Ioan JUDE, *Paradigmele și mecanismele puterii. Kratologia – o posibilă știință despre putere*, Ed. Didactică și Pedagogică, R.A. București, 2003.

16. George ORWELL, *Politics and the English language*, în *The Collected Essays, Journalism and Letters of G. Orwell* (part IV), 1946, p. 13

17. Michel FOUCAULT, *Ordinea discursului*, Ed. Eurosong &Book, trad. de Ciprian Tudor, București, 1998, p. 67

18. Dominique WOLTON, *op. cit.*, pp. 355-357

19. Vasile Sebastian DÂNCU, *Comunicarea simbolică. Arhitectura discursului publicitar*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001, p. 22

20. Erving GOFFMAN, *La mise en scène de la vie quotidienne*, Minuit, Paris, 1973, în A. MUCCHIELLI, *Arta de a influența*, Ed. Polirom, Iași, p. 64

21. Daniela ROVENȚA-FRUMUȘANI, *Analiza discursului. Ipoteze și ipostaze*, Ed. Tritonic, București, 2004, p.131

**Grupul nostru de reflecție pune
în discuție aceste articole;
așteptăm comentarea lor cât
mai largă
și completarea cu alte sugestii
prin care să ne conturăm și să ne
definim
cât mai bine structura, ca for de
dezbateri libere**

Pe fondul unei redefiniri conceptuale cu aplicabilitate în realitate, prof.dr. Ioan Alexandru ridică în articolul, *Despre democrația constituțională*, unele întrebări asupra cărora dorim să aflăm opinia cititorului nostru:

Poate fi calificată democrația drept liberală, în măsura în care ea este strâns legată de stat?

Se tot vorbește de universalitatea principiilor, pe care este fundamentată democrația. Considerați că această universalitate este formală, non-formală sau informală? Care este corespondentul ei într-o lume a inegalităților de șanse?

În ce măsură principiile democrației ajută la rezolvarea conflictelor statale (prin excelență, socio-politice) și interstatale (între state cu valori și culturi diferite).

Un alt material asupra căruia vă invităm să vă aplecați, *Democrația dispare treptat*, semnat de prof.univ.dr.ing. Mihai Berca, ridică problema României în calitate de stat membru în Uniunea Europeană. Fiindcă, nu-i așa, odată cu intrarea României în UE, după un Referendum controversat, puțini români au înțeles sau simțit beneficiile acestui nou statut. România demonstrează de la an la an că are capacitate foarte redusă de ajustare a economiei naționale, ceea ce explică starea păguboasă pe care o resimt din ce în ce mai mult românii. Altfel spus, șanse considerabile ca românii să cunoască mai degrabă dezavantajele calității de stat membru: inflație, șomaj, tăieri de salarii, restricții de tot felul etc. După numai câțiva ani, constatăm că în afara suprimării vizei în unele țări de lux, avantajele rămân doar o temă de discurs electoral.

Întrebarea, *Europenizare sau democratizare reală a României?*, acum când se vorbește și de zona EURO, o adresăm mai ales politicienilor noștri, acum în prag de alegeri parlamentare.

Partea a doua

PRELUĂM DE PE ALTE BLOGURI ȘI PUBLICAȚII însemnările unor observatori români referitoare la experiențe în DEMOCRAȚIILE OCCIDENTALE

Eugen Cojocaru, cojocarueugene@yahoo.co.uk

publica în 2007 în Germania:

MIC ÎNDREPTAR DE DIRECȚIE

Toată lumea a auzit de „stânga/dreapta” în politică – toată lumea crede a ști ce înseamnă... Puțini sunt cei ce cunosc că atât denotația termenilor, cât și realitatea s-au modificat mult, începând cu anii '80 în Statele Unite, noua evoluție fiind exportată, ca de obicei, lent dar tenace în restul lumii, mai întâi în Europa.

Există o scenă antologică la acest subiect, în filmul *The Big One*(1998) al cunoscutului regizor american **Michael Moore** (*Premiul Oscar* pentru documentarul *Bowling for Columbine*/2003): în timpul unui turneu de conferințe de mare succes prin State se discuta despre situația politică și posibilitățile de îmbunătățire a vieții democratice. La un moment dat se ridică un tânăr de circa 30 de ani, ce redă esența situației absurde a anihilării sistemului democratic din USA printr-o întrebare retorică: *Cum se face că pătura infimă a super-bogaților are două partide, republicanii și democrații, iar poporul american nu e reprezentat de nimeni la conducerea țării?*

În esență, aceasta constituie, din nefericire, realitatea ce s-a instaurat treptat și foarte rafinat în „Țara tuturor posibilităților”, începând cu anii '70, până când, în anii '90, exact așa cum observă acest simplu cetățean american, orice diferență de program și ideologie dintre cele două foste direcții adversare au dispărut complet prin diversiunea, subminarea și „infestarea” *Partidului Democratic* cu oamenii și programatica celui *Republican*.

Acum este timpul convenit să clarificăm și raportul lexical denotativ: denumirea de /republican/ nu înseamnă, în cazul nostru, că această grupare și-ar dori sau ar avea reale convingeri republicane – *res publica*, cum e normal într-o democrație viabilă... Dimpotrivă, totul se conduce prin orice mijloace, cât mai în secret și mai puțin public/*res publica*: să ne amintim doar celebra *afacere Watergate*, ce l-a costat Președinția pe Richard Nixon. Din păcate, azi nu mai există societatea deschisă și *Partidul Democratic* de atunci – în concluzie, actualmente nu mai e posibilă o *afacere Watergate*! Pentru că statul, mass-media, cele două partide și toate pârgھیile politice și cenzoriale sunt concentrate în mâna acelorași grupări de interese.

Ajungem acum la „piatra filosofală” a democrației: ce este „stânga” și ce e „dreapta”? În mod normal, într-o democrație, prima diferență dintre ele ar trebui să fie categoriile sociale pe care se bazează ele: tradițional, partidele *de dreapta* reprezintă pe bogați și super-bogați – proprietarii de întreprinderi, finanțarii, funcționărima etc., iar cele *destânga* sunt susținute și apăra drepturile maselor largi ale poporului. Voi utiliza în

---

continuare acești termeni și alții intenționat în ghilimele, pentru că în marea majoritate a cazurilor, ei nu acoperă lexical realitatea.

Bineînțeles că activitatea și ideologia lor ar trebui să fie ancorate și să acționeze într-un cadru democratic, baza și garanția principiilor democratice din orice stat de drept.

Din nefericire, se observă o tendință actuală fatală, în special, la partidele „de dreapta”, ce susțin că numai ele singure dețin monopolul dreptății și al succesului, încercând să discrediteze și chiar să anihileze/elimine total partidele și grupările „de stânga”. Președintele *Partidului Liberal* german, Guido Westerwelle – exemplele vor fi mai mult din viața politică germană, însă, cum am observat, fenomenul este globalizat, ca și economia și comerțul mondial – cerea în anul 2006, nici mai mult-nici mai puțin decât exterminarea sindicatelor! Așa cum știm din mersul istoric al oricărei societăți, asemenea aberații și tendințe extremiste, ce validează ca putere decizională o singură grupare/un singur partid, pavează drumul direct către iad - dictaturile cele mai sângeroase: Hitler, Franco, Strassner, Stalin Mao etc.

Este exact ceea ce se întâmplă în SUA, unde astăzi ne aflăm într-o situație fără ieșire, și chiar dacă ar veni o personalitate de talia diplomatică și farmecul personalității unui J. F. Kennedy sau Bill Clinton, nu ar avea nici o șansă de unul singur în vârful unui aisberg, ce se denumește „partid democrat”, însă care a fost transformat într-o anexă a celui „republican”!

Cum America este singura forță supremă economică și politico-militară a planetei, ea a început în anii '90 aceeași politică de influențare și „de nivelare” pe plan mondial, ce începe să dea roade astăzi: *Partidul Social-Democrat/SPD* din Germania a intrat, astfel, la alegerile din 1998 pe mâna Cancelarului de atunci, Gerhardt Schröder, ce l-a înlăturat brutal de la șefia acestui partid pe, în mod real, *stângistul* Oskar Lafontaine, pretinzând că el e cel potrivit pentru relansarea economiei germane și îmbunătățirea situației electoratului german, sensibil înrăutățite în ultimii cinci ani ai mileniului 2. Totul nu a fost, cum s-a confirmat mai târziu, decât un bluff: el a susținut numai pe marii industriași și finaciari, pe costurile masei poporului german, accelerând astfel conștient pauperizarea lui. În același timp a întărit birocrăția și a dotat poliția și serviciile secrete cu drepturi ce ne fac pe noi, cei ce avem experiență, să ne amintim de sistemul totalitar bolșevic. Fără să vrem, gândul ne duce și la celebrul ultim roman al lui Alexandru Ivasiuc, *Racul*, unde se observa atât de pertinent raportul direct dintre starea unui popor – o națiune bogată, cu o puternică clasă de mijloc sau sărăcă și lipsită de drepturi - și „*gubernabilitatea*” lui... „*Redirecționarea de jos în sus/Umverteilung von unten nach oben*” (termenul tehnic incetățenit) a banilor și bunurilor imobiliare către „păturica” super-bogaților începuse, deja, în ascuns sub Cancelarul Kohl cu guvernarea *CDU/CSU/Liberalen* – „*Creștin-Democrați/Creștin-Sociali/Liberali*”, fapt pentru care au și fost pedepsiți de electorat. A fost, însă, continuată la preluarea puterii, în 2000, de noua clică ce s-a instaurat la putere în *SPD*

Schröder a trădat social-democrația, considerată unanim societatea cea mai de succes, mai justițiară și mai tolerantă din cele cunoscute. Însă așa e în lumea lupilor și leilor în blănuri de oițe: se întrec în laude reciproce cu toleranța și milostenia lor – Schröder despre Putin în 2005: „*Ein lupenreiner Demokrat/Un democrat curat ca lacrima*”!

Fenomenul se instaurează în America anilor '80, unde s-a ajuns la sărăcirea completă atât a claselor de jos, cât și a celor mijlocii. Sistemul acesta neo-liberal, despre el este vorba, de tip ultra-agresiv a fost și este exportat/răspândit peste tot în lume, deci și în Comunitatea Europeană, mai ales în țările cunoscute ca cele mai devotate financiar-economic partenerului mult mai puternic de peste ocean: Anglia și Germania.

Prin influențarea subversivă a politicianilor – ce s-au transformat din reprezentanți ai poporului, în marionete ale *Lobby*-urilor - s-a reușit ancorarea unor principii anti-democratice în *Constituția Uniunii Europene*, ce consfințesc oficial pierderea multor drepturi ale popoarelor occidentale, pe care le-au cuceirit cu mari sacrificii și cu care s-au mândrit atât față de Lagarul tiranic bolșevic. Aceasta e una din cauzele principale pentru care referendumurile din Franța și Olanda au eșuat: popoare cunoscute pentru spiritul lor de frondă și libertate.

Tot aceleași motive sunt și la baza reorientării de stânga pe întregul continent sud-american, ca reacție naturală la impunerea agresivă a „noui ordini mondiale” de către *neo-cons*-ii americani prin instituțiile oficiale controlate de ei: *WTO/World Trade Org.* și *WB/World Bank*, ce urmăresc, din nefericire, mai mult impunerea intereselor concernelor americane, în primul rând și apoi occidentale - una din cauzele reale a eșuării ultimelor încercări de a ajunge la un consens cu țările Lumii a Treia. E de ajuns să dăm un singur exemplu: fosta Ministră a Mediului Înconjurător a landului Schleswig-Hoolstein, Edda Müller critică faptul că *WTO*, protejează firmele care ascund și nu fac publice procesele tehnologice și substanțele folosite.

Evoluția negativă a anilor '90 din State începe să se impregneze și în viața social-economic-politică din UE, destabilizând echilibrul ideal necear oricărui stat puternic, democratic și stabil – 15% „săraci”, 15% bogați și superbogați, restul constituit dintr-o puternică clasa de mijloc, criterii stabilite chiar de un profesor american de economie, laureat al Premiului Nobel pentru ideile sale – a fost anihilat.

O legislație și jumătate (șase ani) le-au trebuit electoratului german, bazei *Partidului Social Democrat* și unei părți a conducerii lui pentru a-și da seama de repolarizarea *stângii* și de trădare, pentru a se răscula: însuși Ex-Cancelarul Schrödera recunoscut oficial, că dacă nu „abdică” el, ar fi avut loc o lovitură „de palat”, sprijinită de marea masă de membri *PSD*, pentru a-l înlătura. De aceea el a primit titulatura meritată de *Der Verräter de Sozial-Demokratie/Trădătorul social-democrației!*

Nici situația celorlalte partide de stânga din Europa nu este mai roză: o parte sunt dispersate și au căzut în insignifianță – Italia, Franța, Grecia, altele s-au reformat cu succes – *Labour Party-ul* lui Tony Blair în Anglia, cel *Socialist* al lui Zapatero în Spania - și au ajuns la putere, reușind un șpagat între lumea globalizată și social-democrație. Dar aceasta s-a datorat unor personalități de prim rang, ce au știut să se înconjoare de oameni capabili și să rămână, totuși, fidele principiilor democrației sociale.

Chiar și personalități de prima mână a „dreptei”, care și-au dat sama de manevrele de culise, au părăsit-o, trecând în tabăra *stângii* – ce atâta timp cât nu are tendințe totalitare (cum e cazul în Venezuela lui Hugo Chavez), s-a transformat actualmente, paradoxal, în apărătoarea democrației! Este cazul cunoscutului și apreciatului Heiner Geißler, fost secretar general și cu diferite funcții în Comitetului de Conducere al *CDU*, ce s-a înscris la gruparea *Attac!*

O a treia categorie este cea a unor partide „social-democrate”, ce susțin că ele reprezintă „stânga” și marea masă – PSD/România, Polonia, Ucraina - a electoratului/poporul, în realitate fiind tot atât de aproape de principiile social-democratice, ca și un crocodil din apele Nilului de *Premiul Nobil pentru Pace!*

În concluzie, oricărui sistem politic democratic îi sunt necesare minimum patru partide puternice, în echilibru *dreapta/stânga* – care să reprezinte în mod real denotațiile ce le simbolizează, fără a-și abroga vreunul prin „unanimitate” dreptul suprem asupra „Adevărului”, a „Căii Unice” și a conducerii unei societăți.

Dwight LUCHIAN-PATTON

publică în anii 2011-2012 aceste:

INSEMNĂRI DESPRE DEMOCRAȚIA AMERICANĂ („Din lumea... lui Stanley Kramer 1029 - 1039)

1

Nu exista discurs prezidential, în care mesianica faptura sa nu aminteasca de faptul ca cei avuti sa-si plateasca în mod cinstit taxele!!! Se pare ca Titanicul Pontifus Maximus, scolarit și parascolit la cele mai faimoase institute de învățământ în care accesul a fost așa de strict încât nu-si mai aminteste nimeni ca l-ar fi avut coleg, nu este familiar cu notiunea de cinstit. În primul rând, nu este cinstit să tratezi un grup de oameni, diferit de altul. Doar pentru informarea celor care pretind ca știu ceva, când în realitate nu știu nimic, sistemul progresiv de taxe a fost propus pentru prima dată de Moses Mordecai Karl Levi în anul 1848, în faimosul „Communist Manifesto”, când s-a lansat și preceptul comunist al redistribuirii: de la fiecare după capacitate, fiecăruia după nevoi, (*from each according to his ability, to each according to their needs*). Se pare ca atât Marx cât și Obama considera inegalitatea drept imorală și singurul remediu pentru reducerea ei ar fi aplicarea unui sistem diferit de taxe. Personal consider ca dacă am ajuns să vorbim de moralitate în esichierul politic, nu ne mai rămâne decât a primi cursuri de etică-morală de la angajatele de la Mustang Ranch, din Carson City, statul Nevada, orasul care găzduiește cea mai faimoasă casă de toleranță din Statele Unite ale Americii. Pentru cei mai nefamiliari, aceasta "vestita" institutie a intrat sub patronajul guvernului federal, atunci

---

cand patronul stabilimentului, renumitul gangster Joe Conforte, nu si-a mai platit taxele de zeci de milioane de dolari si a ajuns bine merci in Brazilia, tara cu care nu avem tratat de extradare. Domnia sa a fost vazut ducandu-si tihnitia existenta pe plajele de la Copa Cabana si Rio, devalizand statul American de zeci de milioane de dolari. Sunt convins ca in acea perioada, ca niciodata in istorie a existat o identitate la propriu perfecta intre membrii guvernului si proprietatile guvernamentale din Carson City!!!

Stiu ca inca din Republica lui Platon s-a stipulat ca un guvern nu este destinat promovarii moralitatii sau virtutilor, dar nu poate exista fara cetateni morali sau virtuosi. Uitati-va la componenta guvernelor si Parlamentelor din lume, inclusiv din TARA stramoseasca si atunci sper sa realizati sursa tuturor relelor existente pe Planeta Terra.

Nu se invata nimic, sau nu avem cu ce, din afirmatiile lui Ronald Reagan, unul dintre cei mai cerebrali presedinti ai Americii, care a afirmat textual: "guvernul nu este solutia problemelor noastre, guvernul este problema". (*The government is not the solution of our problem, government is the problem*). Nu cred ca un sistem social echitabil este acela care retribue similar un neurochirurg cu un muncitor necalificat.

Cel putin teoretic aceasta Republica a fost statuata dupa preceptul ca toti oamenii au fost creati egali de Creator, cu anumite drepturi inalienabile si trebuie sa primeasca un tratament egal in fata legii. Aplicand un sistem diferentiat de taxe, violeaza acest principiu sacru pe care s-a fundamentat America. Oricum, Republica lasata mostenire de Benjamin Franklin la Philadelphia, n-am putut s-o pastram si astazi avem ceea ce meritam.

In ce priveste guvernul, raman in continuare strict la parerea filosofului francez din secolul al XIX-lea, Frederic Bastiat, care a definit guvernarea "drept o mare fictiune, prin care fiecare tinde sa traiasca pe cheltuiala altora". (*Government is the great fiction, through which everybody endeavors to live at the expense of everybody else*). Nimeni, dar absolut nimeni din actuala administratie, desi se flutura tot felul de masterate, doctorate si alte date, nu a auzit de postulatul stabilit de Thomas Jefferson, al treilea presedinte al Statelor Unite ale Americii, care stipuleaza ca "economia este prima si una dintre cele mai importante virtuti ale republicii, iar datoria publica este cel mai mare pericol care ne afecteaza". (*Economy is among the first and most important of republican virtues, and public debt is the greatest of the dangers to be feared*). Ce mare dreptate a avut geniul numit Ayn Rand, care ne-a atentionat ca orice interventie guvernamentala in economie, consta in a da beneficii nemeritate, luate prin forta, unei categorii sociale in detrimentul alteia. Va suna familiar? Este exact ceea ce doreste sa implementeze messianica administratie, prin aplicarea unui sistem diferit de taxe. Din nou, deloc surprinzator pentru mine, niciun cuvânt despre cei 50% dintre americani care nu platesc taxe!!!

Pana sa vedem daca vom mai avea din ce sa platim taxe, desi este sezonul taxelor, pretul benzinei, asa cum v-am anuntat in precedentul Stanley Kramer, cunoaste cote nemaiaintalnite in istoria Statelor Unite ale Americii. Cu toate acestea profiturile inregistrate de marile companii petrolifere, nu numai ca au crescut vertiginos, dar intrec orice limite ale buneii decente. Doar spre informarea dumneavoastra, va prezint niste date care presupun ca va vor lamuri, ca unii suntem mai egali decat altii. Exxon Mobil Corp, a realizat profit de 41.1 miliarde dolari, Chevron Corp de 25.9 miliarde dolari, Conoco Philips de 12.4 miliarde dolari etc.

Newt Gingrich, fost Speaker al Camerei Reprezentantilor spune ca are un program al Energiei, care va aduce gallonul (3.784 L) la \$ 2.50, in asa fel ca niciun presedinte al Statelor Unite sa nu trebuiasca sa se aplece - apropo, pana sub centura - regelui Arabiei Saudite. Pentru orice minte rationala, daca mai putem vorbi de ratiune, intr-un domeniu caracterizat de lipsa ei, problema este revoltator de simpla; aducerea petrolului din Alaska si Canada pana la rafinariile din Texas, insotita de exploatarea resurselor interne. Dar atunci, cine va mai face donatii de milioane de dolari in campaniile electorale si cine va mai controla deciziile guvernamentale. Tot pentru informarea dumneavoastra, in anul 1982, capacitatea rafinariilor din USA se cifra la 301 milioane barili pe zi, ca in prezent sa se situeze la jumătate!!!

Si cand te gandesti ca peste 50 miliarde de dolari din bugetul apararii, este destinat patrularii Golfului Persic!!! Cine are nevoie de aceasta, numai... Divinitatea stie.

Va asigur ca de infantilitatea noastra economica va profita China, deja in tratative avansate cu Canada, in urma refuzului Statelor Unite de a coopera.

Pacat, mare pacat ca omenirea este condusa de ignoranti, idioti si sarlatani. N-ati auzit de cuvintele lui Napoleon?- "Lasati-o sa doarma (China), pentru ca daca se trezeste, va zgudui lumea. (*Let her sleep, for when she wakes, she will shake the world*). Nici nu ne meritam alta soarta.

2

Nu mai constituie un secret pentru cititorii fideli ai acestei rubrici, afirmatia mea referitoare la fascinatia pe care o am privind studierea culturii si civilizatiilor care s-au perindat pe acest terifiant Mapamond, cat si a respectului deosebit pe care-l port fata de cei a caror dotare cerebrala depaseste revoltator de scazuta medie a locuitorilor Planetei.

Acesta a fost si motivul pentru care in editia numarul 691, din 12 Mai 2005, la aceasta rubrica, mi-am permis sa fac o recomandare lui Theodor Stolojan, ajuns consilier prezidential cu probleme economice al Administratiei Dambovitene. Stati linistiti, n-am fost impresionat de faptul ca in timpul vechiului sistem a fost Secretar Comitet PCR al Ministerului de Finante sau ca a lucrat la Banca Mondiala, post care se acorda prin rotatie tuturor statelor membre ale ONU, sau pentru faptul ca a candidat la presedintia Romaniei, retras ulterior, pe motiv de boala!!! Nimic din toate acestea! La timpul respectiv, Theo a devenit factorul decizional numarul 1, in domeniul economic si mi-am permis sa-i recomand renuntarea definitiva la implementarea sistemului economic Scandinav, considerandu-l incompatibil cu structura si mentalitatea poporului roman si asemuindu-l cu o grefa de falanga sanatoasa la un corp bolnav de cancer generalizat. Tot cu aceeasi ocazie, am recomandat operele economistilor Hjalmar Schacht si Gerhard Schroeder, dupa modesta mea opinie adevarate capodopere in domeniul economic, a caror aplicativitate in economia mondiala putea feri omenirea de colapsul generalizat in care ne aflam.

Nici dupa 67 de ani de la terminarea razboiului, vecinului meu Thomas Taylor, fost militar in US Air Force, in prezent ajuns la respectabila varsta de 91 de ani, autor a 28 raiduri deasupra teritoriului german, nu-si poate explica refacerea incredibila a Germaniei, aflata la terminarea razboiului la stadiul de "praf si pulbere". Raman strict la

---

parerea ca Germania, sau mai corect spus, pretinsul "miracol german", nu a fost generat nici de Planul Marshall, nici de "Deutsche Ordnung", ci de studierea si aplicarea preceptelor economice, elaborate de cei doi corifei. Din nefericire, in Romania studiul a devenit o cauza greu de invins, o insurmontabila povara si continuam sa batem pasul pe loc, aflandu-ne pe un nemeritat loc ultim in toate activitatile socio-politice si economice. Pana sa ne dumerim ce sistem economic sa aplicam, sau daca suntem structurati mental sa intelegem acest lucru, trebuie sa retinem ca societatile evaluate s-au distins prin spirit de organizare si nu prin dotare tehnica sau umana. Am intrat in tot felul de Uniuni, care mai de care mai Europeana decat alta, desi nu aveam nevoie, am incheiat tot felul de tratate si tratative dezaforabile TARI, aliante si pacte irrationale etc., nerealizand ca nimeni nu ne vrea binele, decat realizarea unor profituri din toate tranzactiile. Nu se stie de Ralph Waldo Emerson, filosof, poet si eseist american, care in "Conduita Vietii" ne spune ca nimic nu este mai deplasat pentru o persoana, decat sa intre in domenii de activitate pentru care nu are nici calificarea si nici dotarea cerebrala necesara. Starea jalnica, in care a ajuns Glia Natala, TARA care adaposteste ramasitele inaintasilor, este generata de faptul ca nu exista domeniu de activitate economico-sociala, politica, culturala sau numiti-o dumneavoastra, in care marea majoritate a factorilor decizionali sa nu fie formata din impostori. De zeci de ani cer eliminarea totala a impostorilor din Guvernul si Parlamentul Romaniei. Trebuie sa invatam, chiar folosind metode coercitive, ca atat Guvernele cat si Parlamentele nu sunt vesnice, TARA ramane pe vecie un rug, pe care la momentul necesar s-au jertfit cei mai buni fii ai sai. Va este indiferent ceea ce lasati generatiilor viitoare? Chiar daca la nivel mondial criteriile pentru selectarea valorilor au disparut cu desavarsire, primatul non-valorii devenind un postulat, Romania, care are o democratie tanara, fragila si ne-nțeleasa, nu-si poate permite sa renunte la primatul valorii.

Valorile, indiferent de orientarea lor politica, trebuiesc atrase la guvernare, iar interesele nationale trebuie sa primeze in fata intereselor de grup si de partid. Trebuie oprita imediat marginalizarea valorilor pe considerente politice. Daca America nu tinea cont de acest concept democratic, Werner Von Braun n-ar fi ajuns factor de decizie important in politica Americana si nici Franklin Delano Roosevelt, n-ar fi obtinut patru mandate prezidentiale, cu o sotie membra activa a unui partid de extrema stanga.

Cei care se fac vinovati de semnarea unor tratate nefavorabile TARI, trebuie sa raspunda material si juridic, chiar daca, tot din infantilism politic, au ajuns sa ne reprezinte si la Bruxelles.

Desi realizez ca nu doriti sa invatati nimic, ignoranta fiind caracteristica dumneavoastra majora, doresc sa va familiarizez cu afirmatia facuta de Gordon Brown, fost prim-ministru al Marii Britanii, referitoare la Uniunea Europeana: "Eu sunt un mare suporter al Uniunii Europene. Nu suport admiterea Euro, pentru ca sunt impotriva din principiu, ci pentru ca nu cred ca este economic corect pentru Marea Britanie". (I'm a great supporter of the European Union. I didn't support entry to the euro, not because I'm against it in principle, but because I didn't think it was economically right for Britain).

Se aude pe malul Dambovitei? Ce va face sa credeti ca ceea ce nu este economic corect pentru Marea Britanie, este corect pentru Romania? Invatati de la altii, desi aveti retributii mai mari decat cei de pe Wall Street !!! Daca Marea Britanie este greu de digerat pentru cei formati sub sistemul comunist, invatati de la China, care controleaza

---

economia mondiala, datorita faptului ca moneda nationala yuan-ul are paritatea dorita de chinezi si nu de altii. Dumneavoastra o acceptati pe cea dictata de Uniunea Europeana, care, mai repede decat credeti, va avea soarta altor uniuni. A se vedea Uniunea... Sovietica.

Degeaba protesteaza Uncle Sam si multi altii. Interesele nationale trebuie sa primeze.

3

Chiar daca nu sunteti in asentimentul meu, trebuie sa admiteti ca starea jalnica in care au ajuns Statele foste Unite ale Americii este generata, printre multe altele, de nerespectarea Legii Imigratiei-Immigration Act, semnata la 20 februarie 1907 de presedintele Theodore Roosevelt, lege care exclude de la admiterea in USA a idiotilor, imbecililor, natangilor si a nebunilor. (Idiots, imbeciles, feeble-minded persons, insane persons). Pentru cei care pun sub semnul intrebarii cele de mai sus, le recomand studierea amanuntita a comportamentului primitiv al celor din jurul nostru, cat si prestatiile marcate de un infantilism cras, al celor de pe Colina Capitolului, cat si ale ocupantului Biroului locat pe 1600 Pennsylvania Avenue din Washington D.C.

Suntem asaltati de un adevarat tsunami mediatic in care se elogiaza "realizarile deosebite" ale Titanicului Pontifus Maximus. Totul este La Vie En Rose, stocurile cunosc cresteri fara precedent, s-au creat milioane de locuri de munca, preturile au scazut etc.etc.etc. Se prezinta statistici facute pe esantioane dinainte stabilite dintre componentii adulterilor actualei administratii, cifrele comunicate fiind total neconforme cu realitatea. Nu se aminteste nimic de cei 12,3 milioane de americani, care sunt in cautare de lucru, dintre care peste 2 milioane numai in California, considerat candva Golden State, de rata somajului fara precedent in istoria USA, de explozia preturilor la toate produsele de prima necesitate, de zecile de milioane de americani care traiesc la limita saraciei, de un deficit bugetar fara precedent, de faptul ca dolarul este intr-un permanent declin si nimic de faptul ca moralul populatiei americane a atins cel mai scazut nivel cunoscut in istorie. Niciunul dintre aceste lucruri nu se recunoaste, fapt care ma determina sa afirm ca nici nu se va indrepta nimic, USS America, fiind preprogramat sa se scufunde.

Unde este America anilor 1941, cand dupa atacul din 7 Decembrie 1941, de la Pearl Harbor, s-a avut curajul si taria morala de a se accepta in amanuntime cele mai mici pierderi, neajunsuri, greseli, lipsuri etc., fapt care l-a determinat pe amiralul japonez Ysuroku Yamamoto, sa exclame: "Un popor, o natiune, o persoana, care are curajul si taria morala sa admita in cele mai mici amanunte pierderile, neajunsurile si lipsurile, va fi imposibil de invins."? Acum nu se mai admite nimic, elogiile si osanalele aduse "conducatorului suprem", intrec in grandoare si idolatrie manifestatii similare, la adresa unor conducatori ca Mao Tze Dung, Kim Ir Sen etc. Nimeni, dar absolut nimeni, exceptie singulara fiind Cable Fox News, nu aminteste Titanicei fapturi, ca la 20 ianuarie 2009, a preluat economia Americana, la cu totul alte standarde. Doar pentru informarea dumneavoastra si a celor care traiesc in sfere inaccesibile.... adevarului, la preluarea puterii, curenta administratie a mostenit o rata a somajului de 7.6%, un numar de 2,6 milioane de someri, galonul de benzina (3.784 l.) costa 1.79 dolari, o familie Americana cheltuia lunar cca. 200 dolari pe carburanti, 32 milioane de americani erau asistati social cu bonuri de mancare, versus 48,5 milioane in prezent, datoria publica a inregistrat o

---

crestere mai mare, decat cea inregistrata in timpul primelor 100 de Congrese USA cumulat, datoria publica era de 10,6 trilioane, nu 15,3 trilioane ca in prezent; de cand cu "stimularea" economiei lansate de mesianica faptura, guvernul a imprumutat cu 30 000 dolari pe familie, milioane de familii si-au pierdut casele din cauza "ingineriilor" financiare, aplicate de "protejatii" de la Fannie Mae si Freddie Mac, dolarul American a inregistrat o scadere spectaculoasa, unca de aur costa 850 dolari, nu mai mult decat dublu in prezent, iar americanii un popor cu atitudine de invingator si foarte optimist, afirma in proportie de peste 60 %, ca nu vor mai trai niciodata la standardele avute anterior curentei administratii.

Date furnizate de Stockholm International Peace Research Institute, International Monetary Fund, Heritage Foundation, Transparency International, Newsweek survey, World Bank, ne arata ca exceptand cheltuielile militare, unde suntem de departe pe primul loc, cheltuind cam de doua ori mai mult decat restul statelor lumii la un loc si procentul cel mai redus de taxe din Produsul Social Brut-GDP, Statele Unite ale Americii ocupa locuri deloc magulitoare in ierarhia globului pamantesc. In privinta Climatului Politic -Political Enviroment, indicator care ia in calcul stabilitatea politica, libertatea de exprimare, dreptul de asociere etc. USA ocupa locul 14 in lume, primele cinci locuri, revenind in ordine tarilor: Suedia, Norvegia, Olanda, New Zealand si Finlanda. Produsul Social Brut - GDP pe cap de locuitor, ne plaseaza pe locul 10 in lume, primele locuri revin, in ordine, urmatoarelor: Luxembourg, Norvegia, Qatar, Elvetia si Emiratelor Arabe Unite. Desi dam lectii privind eradicarea coruptiei peste tot in lume, la indicatorul vizand cele mai putin corupte guverne, ocupam tocmai locul 22, primele cinci locuri, revenind tarilor: Danemarca, New Zealand, Singapore, Finlanda si Suedia. In privinta calitatii vietii, International Living Magazine, acorda primele cinci locuri, urmatoarelor tarii: Franta, Australia, Elvetia, Germania si New Zealand, USA ocupa locul 7. In privinta educatiei, ocupam un ingrijorator loc 26. Acest indicator a luat in calcul gradul de alfabetizare si anii petrecuti in scoala si plaseaza pe primele locuri, Finlanda, Coreea de Sud, Canada, Singapore si Japonia. Daca ascultam "perlele" debitate de tot felul de posesori de masterate, doctorate, etc. a unor pretinse Universitati chipurile celebre, locul 26 mi se pare mai mult decat meritoriu. In privinta Sanatatii - Health, indicator care ia in calcul speranta de viata -longevitatea, ocupam tot locul 26, primele 5 locuri revenind in ordine: Japonia, Elvetia, Suedia, Spania, Italia, Australia. Cea mai buna tara din lume, criteriu care are la baza un sistem diversificat de indicatori, a fost declarata Finlanda, urmata in ordine de Elvetia, Suedia, Austria si Luxembourg. Statele Unite ale Americii, ocupa locul 11. Titlul de cel mai bun guvern din lume, indicator care ia in calcul stabilitatea politica, eficienta guvernului, controlul coruptiei, aplicarea legii etc. a revenit tot Finlandei, urmata de Danemarca, Suedia, Luxembourg si New Zealand. Aici ocupam locul 28, deloc onorant pentru o tara care doreste sa implementeze sistemul ei democratic pe toate coordonatele geografice ale Mapamondului.

Indiferent ce dorim sa implementam la nivel mondial, raman un ardent sustinator al teoriei geniului H.L. Mencken, jurnalist, editor, eseist American, care sustine ca "tot guvernul este, in esenta sa organizat sa exploateze si in aproape toate formele sale existente este dusmanul implacabil al fiecarui om harnic si bine intentionat. (All government is, in its essence, organized exploitation, and in virtually all its existing forms it is implacable enemy of every industrious and well-disposed man.)

Anul 2012, printre multe alte triste evenimente, rememoreaza implinirea a 100 ani de la tragedia Titanicului, intamplata la 15 Aprilie 1912. Desi sansele sunt revoltator de reduse, sa speram ca la 4 Noiembrie 2012, poporul American va da dovada de maturitate suficienta spre a dori o schimbare radicala a actualei politici si va schimba Titanicul ocupant al Casei Albe.

Tare inclin sa cred ca vom cadea victime celor stipulate de jurnalistul American George Eliot, numele sub care este cunoscuta jurnalista Mary Ann Evans: Urmeaza alegerile. Pacea universala este declarata si vulpile (guvernanti-alesii) au un sincer interes sa prelungeasca viata galinaceelor (guvernati-alegatorii). An election is coming. Universal peace is declared, and the foxes have a sincere interest in prolonging the life of the poultry.

4

John Bolton, nume de rezonanta in politica Americana, cu ocazia a nenumarate aparitii in mass media nu s-a abtinut de la a caracteriza actualul ocupant al Biroului Oval, in termeni deloc magulitori, dar care oglindesc cruda realitate: neprofesional si neprezidential.

Ultima iesire prezidentiala a fost marcata total de un infantilism inadmisibil pana si intr-o republica bananiera, situata pe undeva prin Caraibe si demonstreaza, pana si pentru sceptici, ca Statele Unite ale Americii urmeaza a-si schimba forma de guvernament !?! Din anul 1789, anul infiintarii Curtii Supreme, s-a petrecut un fapt fara precedent, presedintele Statelor Unite ale Americii a avertizat Curtea Suprema sa nu respinga planul messianic de sanatate, cunoscut sub denumirea de Obamacare, pentru ca legislatia respectiva a fost aprobata de o majoritate a unui Congres ales si, chipurile, n-ar trebui sa fie respinsa de o Curtea Suprema, ai carei componentii sunt numiti pe viata de presedinte in exercitiu al USA !?! Sa nu fi auzit messianica faptura, care pe langa activist comunitar a fost si profesor de drept constitutional la Universitatea din Chicago, ca nu este fara precedent sau extraordinar ca organul juridic suprem al tarii, sa respinga acte juridice neconstitutionale. Sa nu fi stiut un profesor care are si studii juridice faptul ca Organul Suprem de Justitie este Supreme Expositor of the Constitution - Supremul lamuritor al Constitutiei. Sa nu fi auzit ato(n)t stiutorul Titanic de decizia curtii din anul 1803 in cazul Marbury V. Madison ? Faptul ca de-alungul existentei Curtea Suprema a avut in componenta ei si persoane fara educatie juridica, nu indreptateste pe nimeni, chiar fiind presedinte, sa dea ordine sau recomandari referitoare la ceea ce trebuie aprobat sau nu. Eu, tot am crezut, sper ca nu in mod eronat ca noi suntem o natiune bazata pe legi, nu pe oameni. Pana si Eric Holder, Ministrul Justitiei, de regula un obedient tacit al "indicatiilor" mesianice, s-a vazut nevoit sa afirme ca deciziile Curtii sa revizuiasca constitutionalitatea legilor este indiscutabila. (The power of the courts to review the constitutionality of legislation is beyond dispute). Sunt convins ca presedintele nu este strain de autoritatea Curtii Supreme de Justitie, dar, asa cum am mai mentionat in SK anterioare, Constitutia este eludata iar interpretarea ei este functie dependenta de intereselor anumitor grupuri. Fiind an electoral, totul se dedica victoriei, indiferent ce acte normative trebuie nerespectate. Personal, nu ma mai surprinde nimic. Ruth Bader Ginsburg, Judecator al U.S. Supreme Court, aflata intr-un turneu in tarile arabe, inca nerevenite dupa asa zisa "Arab spring" a sugerat revolutionarilor sa nu urmeze

---

Constitutia Americana, drept model pentru Constitutiile lor. Este adevarat ca nu putem trece cu vederea ca la data aprobarii Constitutiei, in care se stipula "ca toti oamenii au fost creati egali de Creator, cu anumite drepturi inalienabile.....", in Statele Unite ale Americii, exista sclavagism, existau proprietari de sclavi, iar femeile nu si-au castigat dreptul la vot decat in 1920, plus multe alte inadvertente, incompatibile cu o societate democratica ! Domnia sa, intr-un interviu acordat statiei de televiziune Al-Hayat, le-a recomandat sa ia drept exemplu Constitutia Africii de Sud, care este o lucrare monumentala in materie. Ma alatur pozitiei luate de Mat Styaver de la Liberty Counsel, care a declarat ca "Justice Ginsburg a aratat lipsa de respect fata de autoritatea unui document pe care are datoria sa-l apere. (Justice Ginsburg failed to respect the authority of the document that is her duty to protect). Este total nepatriotic cand se ofera posibilitatea sa promovezi libertatea Americana intr-un mediu totalmente ostil, sa indici ca exemple de urmat... Africa de Sud. Nimeni nu poate afirma ca un act creat de oameni este perfect. Dar trebuie sa se mentioneze ca la timpul adoptarii Constitutiei Americane, ne aflam in data de 17 Septembrie, 1787, iar Constitutia a fost ratificata la 21 Iunie 1788. La fel, niciun cuvant de faptul ca avem 27 Amendamente, Constitutia fiind amendata de 17 ori. Chiar daca nu constituie un secret pentru dumneavoastra, toate voturile Curtii Supreme poarta un caracter ideologic, judecatorii nominalizati de presedinti democrati - Sonia Soyomayor, Ruth Bader Ginsburg, Elena Kagan si Stephen G. Breyer sunt liberali ca orientare politico-juridica in timp ce John Roberts, Antonin Scalia, Clarence Thomas si Samuel A Alito sunt conservatori sau ultra-conservatori. Singurul cu inclinatii de ambele tabere este Antony Kennedy. Eu consider deplasat si totalmente nedemocratic, ca intr-un stat pretins de drept, Judecatorii Curtii Supreme de Justitie sa aiba ideologia ca punct de referinta in luarea deciziilor.

In ce ma priveste, fiind un ardent sustinator al Legii Supreme a Tarii-Constitutiei, raman strict la parerea lui Mark Twain; "In tara noastra avem aceste nespuse de pretioase trei lucruri: libertatea de exprimare, libertatea constiintei si prudenta de a nu le practica pe niciuna. (In our country we have those three unspeakably precious things: freedom of speech, freedom of conscience and the prudence never to practice either.)

Desi nu-i impartasesc opinia, vreau sa va refamiliarizez cu cele spuse de jurnalistul, scriitorul, eseistul..... H.L. Mencken: "Un legiuitor-om al legii tipic zilelor noastre este un om lipsit de principii, o simpla fisa intr-un joc grotesc si ticalos. Daca se poate aplica presiune asupra lui el va trece voios in favoarea poligamiei, astrologiei sau canubalismului. (The typical lawmaker of today is a man devoid of principle-a mere counter in a grotesque and knavish game. If the right pressure could be applied to him he would cheerfully in favor of polygamy, astrology or cannibalism.)

Si in final, o informatie utila conationalilor mei care locuiesc pe teritoriul Statelor Unite ale Americii: "La 17 ianuarie 1984, U.S. Supreme Court a votat o lege care permite inregistrarea de programe de televiziune pe videocasete, spre folosinta privata, fara a intra in contradictie cu legea federala a copy-right." (On 17 January 1984 the U.S. Supreme Court ruled 5-4, that the private use of home videocassette recorders to tape television programs do not violate federal copyright laws.)

M-am gandit ca poate va ajuta.

Intr-un moment istoric in care Legea Suprema a tarii este total ignorata sau, mai corect zis, interpretata dupa propriul plac al legiuitorilor, imi permit sa amintesc tuturor juramantul pe care actualul ocupant al Biroului Oval, situat pe 1600 Avenida Pennsylvania din Washington D.C. l-a facut la ceremonia inaugurarii, care a avut loc Marti, 20 Ianuarie, 2009: Eu,..... jur solemn (sau afirm) ca voi indeplini in mod cinstitu cu credinta functia de presedinte al Statelor Unite si din toate aptitudinile mele-capacitatea mea voi pastra, proteja si apara Constitutia Statelor Unite ale Americii. (I..... do solemnly swear that I will faithfully execute the office of president of the United States and will to the best of my ability, preserve, protect and defend the Constitution of the United States). Pentru stricta dumneavoastra informare, un juramant asemanator este depus si de vicepresedintele SUA si de membrii Congresului SUA.

Celor care au ales sa-si expuna viata pe diferite teatre operationale, pentru linistea multora care nu merita sacrificiul lor, la juramantul de mai sus se adauga, "fara nicio rezerva sau scop de reticenta-retinere" (without any mental reservation or purpose of evasion). Se pare ca puerilismul cras si infantilismul alarmant de care se da dovada in acest domeniu Machiavelic, care este politica, este generat si de faptul ca juramantul politicianilor nu cuprinde si cuvintele rezerva - mental reservation (conditie restrictiva tacita), maladie care caracterizeaza aceasta categorie sociala, cand este vorba de interpretarea Constitutiei SUA si ale altor Constitutii ale statelor lumii. Legat de acest aspect, Ross A. de la Haye, din frumosul oras Huntington Beach, considerat o perla a Oceanului Pacific, este mult mai transant, afirmand ca "presedintele Barack Obama are cateva deficiente cognitive referitoare la Constitutia Statelor Unite ale Americii"!!!

Un lucru este incontestabil: marea majoritate a populatiei Statelor deloc Unite ale Americii, nu are incredere in Administratia Americana, in Senatul SUA si totodata, si-a diminuat total increderea in toate institutiile guvernamentale americane. Solutia optima este data de James H. McGee, din Orange, California, care recomanda ca inlocuirea presedintelui Obama, va duce la solutionarea tuturor problemelor cu care se confrunta SUA. (But getting rid of President Obama would go a long way toward solving U.S. problems). Nu subscriu la parerea lui James, pentru simplul motiv ca, consider actualul fond uman existent pe esichierul politic mondial, mult sub standardele minime admise pentru admiterea in invatamantul primar. Ma ingrozeste ideea ca nici n-au inceput alegerile pentru Parlamentele lumii si tot felul de posesori de ... orice, in afara de intelect, se doresc senatori sau kongresmeni. In nenumarate ocazii am propus - bineinteles, fara rezultat, ca celor care doresc sa ocupe posturi decizionale, sa li se administreze testul stabilit de intelectualul de prima marime, scriitorul si jurnalistul P.J. O'Rourke, adica cei care doresc functii politice sa fie testati pentru stupiditate, ignoranta, lacomie si dorinta de putere. Sunt convins ca un asemenea test, administrat celor din Parlamentul Romaniei, ar duce la eliminarea automata a cel putin 80% dintre ei. Dar intrucat asemenea teste nu se admit, tocmai spre a arata cat de inteligenti sunt cei care nu admit asemenea teste, ramanem la nivel national si mondial cu cei mai mari ignoranti in posturi decizionale.

Sunt ferm convins ca atat TARA stramoseasca, cat si mapamondul dispun de oameni de certa valoare, caractere de exceptie, patrioti desavarsiti, intelectuali de prima marime, dispusi sa-si puna serviciile spre binele natiunii, dar asemenea calitati nu sunt admise in infestatul esichier politic. Tuturor, cuvintele lui John F. Kennedy, rostite in

---

timpul campaniei electorale din 1960 si mediatizata cu ocazia tuturor intalnirilor electorale, cuvinte cu care a cucerit electoratul American si i-au asigurat victoria: "singurul lucru necesar ca raul sa triumfe in lume este ca oamenii buni sa nu faca nimic". (The only thing necessary for evil to triumph in the world is for good men to do nothing).

De fapt ideea dateaza din secolul al XVIII-lea si apartine filosofului, marelui orator si om politic irlandez, Edmund Burke care in 1770 a scris "Thoughts on the Cause of the Present Discontents-Ganduri despre cauzele nemulțumirilor prezente", in care a lansat ideea ca atunci cand oamenii rai se combina, cei buni trebuie sa se asocieze; altfel vor cadea unul cate unul, o jertfa nemiloasa, intr-o lupta de dispret. (When bad men combine, the good must associate; else they will fall, one by one, an unpitied sacrifice in a contemptible struggle). Dar cand este vorba de asociere, cei buni prefera sa stea deoparte, pentru simplul motiv ca pentru a avea o similitudine de idei, oamenii trebuie sa se regaseasca in aceiasi parametrii educationali, intelectuali, morali, spirituali etc. Cum acest lucru este imposibil de realizat, cei rai se asociaza mult mai usor, standardele lor, fiind la un nivel revoltator de jos, se regasesc la majoritatea locuitorilor mapamondului. Vreti exemplu tipic de asociere a celor rai, studiatii componenta parlamentelor lumii, incepand cu cel din TARA. Oricum, lumea nu va putea fi condusa la nesfarsit de ignoranti si sarlatani, persoane al caror nivel intelectual se situeaza in vecinatatea inexistentului. Inclina sa cred ca ceva se va intampla, ori vom trece in alt stadiu evolutiv, incepand din 21 decembrie 2012, orele 23:11, Pacific Standard Time, ori vom disparea. In privinta disparitiei, desi admit ca nu mai putem functiona la standardele actuale, am dubii, intarite de cele scrise in Cartea Legii - Biblia si regasite in Geneza, Cap.9, Vers.11: "Fac un legamant cu voi ca nicio faptura nu va mai fi nimicita de apele potopului si nu va mai veni potop ca sa pustiasca pamantul". (And I will establish my covenant with you; neither shall all flesh be cut off any more by the waters of a flood; neither shall there any more be a flood to destroy the earth.) Asta, desi Mayasii cat si Hollywood-ul ne-au pregatit disparitia!!!

6

N-am nici cel mai mic dubiu referitor la familiaritatea cohortelor de ignoranti si retardati mintal, care vizeaza posturi de senatori sau deputati in Parlamentul TARII, cu numele dramaturgului englez, George Bernard Shaw.

Multe din operele acestui geniu (Profesiunea doamnei Warren, Casele vaduvilor) dezvaluie adevarata fata a societatii ascunse in spatele falsei respectabilitati. Daca-l citeau pe GB Shaw, aveau macar circumstante atenuante pentru faptul ca vor sa ocupe posturi in care se admit oameni care nu stiu nimic si cred ca stiu totul; aceasta arata clar o cariera politica. (He knows nothing, and he thinks he knows everything. That points clearly to a political career). Se confirma cele spuse de GB Shaw ca ignorantii se regasesc cel mai bine in domeniul politic. Dintr-o eroare a emitentului, am primit la redactie "portretul" unui individ care se doreste, nici mai mult, nici mai putin, decat senator, din partea Diasporei. Domnilor, Comunitatea romaneasca din America, asa cum am mentionat si am cerut in diferite ocazii, nu are nevoie sa fie reprezentata in Parlamentul Romaniei. Cei care au initiat aceasta propunere au datoria morala si patriotica fata de TARA sa ceara anulara ei, sau, macar, cei care doresc sa ne reprezinte sa fie supusi unui test de

---

inteligenta, dat in fata unei comisii, din care obligatoriu trebuie sa faca parte si semnatarul acestei rubrici.

Parafranzand pe filosoful britanic Antony Hope, "a explica adevarul celor care nu sunt structurati mintal sa-l inteleaga, este similar cu a promova falsitatea," nu va consider capabili sa intelegeti absolut nimic, cu atat mai mult notiunea de adevar. Este un afront adus TARIII stramosesti cand tot felul de analfabeti, semidocti, purtatori ilegali de creier, doresc sa ocupe posturile natiunii. Chiar nu va cunoasteti lungul nasului si considerati ca democratia inseamna renuntarea definitiva la primatul valorii. Doriti prin inactivitatea dumneavoastra sa secatuiti o vistierie deja devalizata de toate guvernele care s-au perindat la conducerea gliei natale.

In ce ma priveste, chiar daca va deranjeaza, ma regasesc intr-un citat al lui Maxim Gorki, referitor la Cehov: "Un om valoros si inteligent, atent la tot ce se petrece in juru-i, a trecut pe langa aceasta gloata anosta si cenusie de oameni neputinciosi si, cu un zambet trist, cu o mustrare domoala, dar adanca in glas si cu o tristete deznadajduita pe chip si in inima le-a spus bland si cu sinceritate: URAT MAI TRAITI, DOMNILOR! Dar, asa cum am mai mentiont, este aproape imposibil sa intelegeti, dintr-un motiv revoltator de elementar: "iti trebuie intelect sa intelegi intelectul, cultura ca sa intelegi cultura s.a.m.d., iar dumneavoastra nu aveti nici una, nici alta. Am ajuns, facand referire la Joseph Barettili puteti regasi in anul 1766 in Guvernul Marii Britanii - sa urasc omenirea, pentru ca ma consider unul dintre cele mai bune produse ale ei si eu stiu cat sunt de rau. (I hate mankind, for I think myself one of the best of them, and I know how bad I'm.) Pentru cei avizati dintre dumneavoastra, citatul este atribuit in mod eronat lui Samuel Johnson, considerat un al doilea Shakespeare al Marii Britanii.

Fiind convins ca viata mea poate fi singura Biblie pe care anumite persoane o citesc – my life may be the only Bible some people read- sper ca intelegeti ce inseamna o metafora, din ratiuni care tin de norme de conduita total inaccesibile si necunoscute marii majoritati a locuitorilor acestui conglomerat de dezordine, analfabetism, incultura etc., ma simt obligat sa sar in apararea prestigiului celei mai performante organizatii de Law Enforcement Americane- Secret Service- formata in exclusivitate din descendenti ai Vechii Sparte, oameni dispusi in orice moment sa-si sacrifice viata pentru apararea vietii altora.

Cei familiari cu Biblia, pot regasi in Evanghelia dupa Ioan, Cap.8, versetul 7, urmatoarele: "Cine dintre voi este fara pacat, sa arunce cel dintai cu piatra in ea". (He that is without sin among you, let him first cast a stone at her). Creata la 5 Iulie, 1865, aceasta organizatie cuprinde elita Americana in domeniu si este formata din cei mai buni, dintre buni. Din 1894, intre atributii a intrat si protejarea part-time a presedintelui USA si a familiei sale, pe atunci in persoana lui Grover Cleveland, presedinte care s-a casatorit la 49 de ani cu Miss Frances Folsom, in varsta de 21 de ani.

Dupa asasinarea presedintelui William McKinley, survenita in anul 1901, Congresul SUA a cerut ca protectia presedintilor sa devina o full time atributie. In prezent, 3.200 de angajati sunt gata in orice moment sa renunte la viata lor, pentru a proteja viata altora. Nu vreau sa va reamintesc de incidentul de la Cartagena, Columbia, cand 11 membri ai acestei supersofisticate organizatii, aflati in timpul liber au apelat la serviciile unei companii de "escort", lucru care a generat un scandal fara precedent, tocmai din partea acelora care nu cunosc notiunea de neprihanire. Ca sa vedeti

---

conformatia morala a celor din Secret Service, doresc sa va redau un episod, intamplat in timpul administratiei 42, chiar in incinta Biroului Oval. Un angajat al Serviciului a fost intrebat de presedintele William Jefferson Blyte Clinton, cunoscut si sub numele de Bill Clinton, ce parere are despre el? Raspunsul a venit prompt si a fost demn de un descendent din Leonidas, Regele Spartei; nu-mi place de dumneavoastra, n-am votat pentru dumneavoastra, dar pentru ca atributiile mele sunt sa va protejez viata, sunt dispus sa-mi dau viata, in orice moment, pentru a salva viata dumneavoastra. Se aude, de cei neprihaniti, dispusi sa arunce cu pietre in cei care se afla la standarde comportamentale imposibil de percept de marea masa a locuitorilor Terrei.

Trebuie sa va familiarizez si cu structura morala a celor care trebuiesc protejati. John Adams, al doilea presedinte al SUA, a fost acuzat ca a trimis la Londra pe generalul Charles C. Pinckney sa procure doua amante pentru presedinte. Thomas Jefferson, unul dintre autorii Declaratiei de Independenta, al treilea presedinte al SUA a fost caracterizat drept lipsit de morala si catalogat drept libertin. Pe cand se afla la Paris a avut intimitati cu doua femei casatorite si a avut copii cu propria-i sclava, Sally Hemings. Jefferson a admis toate aceste maniere improprii, lucru care nu l-a impiedicat sa devina presedinte al SUA, presedinte la Yale University si sa ramana pentru totdeauna inscris in Panteonul celor mai mari eroi ai natiunii americane.

Presedintele Andrew Jackson, militar de prima marime, general in armata unionista, a fost consideratun home-wrecker. Presedintele Grover Cleveland, singurul care a obtinut doua mandate, la date diferite - a condus administratiile 22 si 24 - a fost acuzat in campania electorala din 1884 ca este tatal unui copil, conceput cu o prostituata din Buffalo, New York, lucru pe care l-a admis si a dus la castigarea alegerilor si din anul 1892, pentru americani primand onestitatea in fata unor greseli... umane. Presedintele Woodrow Wilson a intretinut relatii extraconjugale cu Edith Balling Galt, lucru care dupa multe pareri, a grabit decesul sotiei sale. Succesorul lui Woodrow Wilson, presedintele Warren G. Harding a avut o multime de relatii extraconjugale, care i-au generat "urmasi", cu care era intr-o permanenta legatura prin intermediul Serviciului Secret. Relatiile extraconjugale ale presedintilor Franklin Delano Roosevelt, Dwight D. Eisenhower si John F. Kennedy, sunt similare cu cele ale presedintelui Warren G Harding.

Despre William Jefferson Blyte Clinton, ce sa va mai spun: in biroul sacrosanct in care presedintele Ronald Reagan nu indraznea sa-si dea jos haina, presedintele numarul 42, si-a dat jos pantalonii, performand in Biroul Oval, scene demne de Mustang Ranch, Carson City Nevada. Sunt convins ca niciunul dintre dumneavoastra nu si-ar da viata pentru oameni cu asemenea standarde morale. Cei din Secret Service o fac in permanenta si merita tot respectul nostru.

Cine se crede cel mai neprihanit dintre noi, sa puna mana primul pe piatra.

7

Nu pot incepe acest nou Stanley Kramer, fara a mentiona aprecierile venite din TARA, din partea unei persoane de litere, om de vasta cultura, intelectual desavarsit, profesoara Iulia Iancu din Bucuresti, la adresa eseurilor mediatizate la aceasta rubrica: exceptionale, excelente, percutante, docte si multe alte attribute magulitoare, care ne determina sa ne continuam munca, in ciuda unor deficiente financiare uriase, generate, in principal, de aportul ca si inexistent al comunitatii romanesti din America.

Domnia sa, profesoara de limba romana, timp de aproape 4 decenii, gradul I didactic, a fost colega de facultate cu un titan al literaturii romane, poetul Adrian Paunescu. Chiar daca deranjeaza si starneste reactii adverse sau contrarii, insotite de blamuri nemeritate, suntem singura minoritate din Statele Unite ale Americii, care dovedeste un dezinteres total fata de limba inaintasilor nostri, generatiile nascute pe pamant American, fiind mult mai familiare cu alte lexicuri, decat cel provenit din TARA, care adaposteste mormintele inaintasilor. Nu vom indrepta nimic, daca nu acceptam ceea ce suntem. Nu vrem sa invatam nimic de la celelalte comunitati, mult mai reduse la numar decat cea romaneasca care-si mentin nealterate legaturile stramosesti. Ziarul comunitatii maghiare, la o populatie de cca. 24.000 de suflete in zona, are peste 20.000 de abonamente, intr-o familie de 4 persoane se fac trei abonamente, pentru simplul motiv ca sunt mandrii ca pot prezerva limba inaintasilor, pe pamant American. Cand am incercat sa explic acest fenomen unor conationali, mi s-a replicat ca eu tin cu "ei", argument pueril si lipsit de elementare notiuni de logica, lucru care dovedeste ca nu suntem structurati mental sa suportam adevarul. Aceste lucruri vi le aduce la cunostinta o persoana a carui familie cuprinde americani, germani, maghiari, romani si vietnamezi.

Foarte probabil, multi dintre d.voastra isi reamintesc de filmul "A Few Good Men", care a rulat in anul 1992, in regia lui Rob Reiner. Filmul a beneficiat de o distributie de exceptie, din care doresc sa mentionez numele lui Jack Nicholson, Tom Cruise si Demi Moore. Interpelat de avocatul apararii, rol interpretat excelent de Tom Cruise si rugat de a spune adevarul, Col. Nathan R. Jessep, comandantul bazei militare americane de la Guantanamo Bay, rol interpretat magistral de actorul Jack Nicholson, dupa parerea subsemnatului, cel mai bun actor American al tuturor timpurilor, a replicat: you can't handle the truth - tu nu poti face fata adevarului. Se pare ca este o noua boala incurabila si netratabila, de care sufera un important sector al populatiei.

Luna trecuta am invitat la o ceremonie religioasa familia Francisc Sink, de origine maghiara. Am ramas surprins de faptul ca fetita familiei, Maria Sink, in varsta de 3 ani, vorbea o romana impecabila, in timp ce mii de copii si nepoti ai unor pretinsi patrioti romani, recunoscuti si in TARA pentru merite inexistente, nu cunosc un cuvint in limba romana!!! Este dureros, rusinos si dovedeste lipsa de respect fata de glia strabuna. Sa nu ne mai miram ca se umbla cu degetul pe harta TARI si din ignoranta, infantilism - asta, ca sa nu zic prostie - participam, fara sa ne dam seama, la procesul de dezintegrare teritoriala a Mioriticului Plai Carpatin. Zeci de sate din Roditorul Pamant al Transilvaniei, Falnicul Ardeal, au fost maghiarizate, iar romanii in propria lor tara n-au fost capabili sa romanizeze un singur sat maghiar. Vinovati au fost gasiti maghiarii, desi vina apartine in exclusivitate romanilor!!! Nu, nu dragilor, maghiarii nu sunt de vina, culpa este in totalitate a romanilor. Cat timp nu vom avea curajul si taria morala sa admitem in cele mai mici amanunte pierderile, neajunsurile, lipsurile etc., cat timp nu vom putea identifica raul, nu vom putea indrepta nimic, chiar daca guvernul de la Bucuresti va cuprinde crema intelectualitatii mondiale si va fi format din persoane cu un coeficient de inteligenta - IQ peste limita lui 200, deci mult superior dotarii cerebrale a lui Einstein.

Filosoful francez de origine Algeriana, Albert Camus, ne-a spus ca omul este singura creatura care refuza sa fie ceea ce este. (Man is the only creature that refuses to be what he is). Admiteti ceea ce sunteti, cat si faptul ca nu va puteti conduce singuri, toate lucrurile rele cu care se confrunta omenirea, aproape intotdeauna sunt rodul ignorantei.

Iarasi trebuie sa va reamintesc, desi am evidente dubii, ca vorbesc si scriu la bostani si pereti. La preluarea presedintiei, omul politic Sarb, Milorad Dodici, a afirmat: avem numai doi dusmani, impotriva carora trebuie sa luptam. Acestia sunt ignoranta si incapacitatea noastra. Este in genetica noastra, ca pentru toate problemele cu care ne confruntam, vinovatii sunt... altii.

Nu schimbarea presedintelui, a guvernelor, a tuturor factorilor decizionali etc. creeaza cadrul organizatoric al unei societati evolute. In primul rand este vorba de schimbarea atitudinii fata de TARA si insuflarea unui simt civic in randul conationalilor.

Asa cum v-am mai spus si va tot spun, doar, doar se va invata ceva, America este singura tara a mapamondului, care a ajuns la standardele care a ajuns, nu datorita dotarii tehnice, umane sau capacitatii organizatorice, ci in exclusivitate datorita atitudinii. Cu atitudinea actuala si cu actualul fond uman, care, cu revoltator de putine exceptii, este lamentabil, vom avea pentru eternitate statutul de Haiti al Europei.

Revenind "acasa", astazi 8 Mai 2012, cand va scriu acest Stanley, gratie unei politici Bananiere, datoria nationala a USA a ajuns la 15,671, 916,356, 611.36 trilioane de dolari, revenindu-ne pe cap de locuitor 51,582 dolari. Vorba presedintelui Herbert Hoover: binecuvantati fie tinerii nostri, pentru ca ei vor mosteni datoria natiunii!!! (Blessed are the young for they shall inherit the national debt.)

Asa ca, dezastrul este generalizat.

8

N-am cerut, nu cer si nu voi cere nimanui sa-mi impartaseasca opiniile; din contra, am un respect deosebit pentru opiniile adverse sau contrarii, cu o singura conditie: sa fie argumentate logic si exprimate intr-un lexic urban, civilizatat, decent, atribute de regula necunoscute celor care si-au facut un obicei de a fi impotriva, fara a aduce o argumentatie pertinenta.

Toate, dar absolut toate protestele, imi amintesc de jurnalistul American, R. Emmett Tyrrell, editor-in-chief al prestigioasei publicatii The American Spectator, care, intr-o critica referitoare la miscarea radicala feminista, a spus: ei (ele) nu stiu ceea ce vreau, dar o vreau cu ardoare (They don't know what they want, but they want it very badly). Analizati ultimele proteste care au paralizat orase de talia Oakland sau San Francisco si veti rationa ca iesirile barbare ale protestatarilor n-au evidentiat cu nimic mobilul sau motivul manifestarilor. A fost, daca-mi acceptati termenul, un fetisism al miscarii, al protestului; este un protest de dragul protestului!

Un organ serios decizional aduna aceste cohorte de facatori de nimic, in afara de distrugeri si zgomote peste limita decibelilor admisi intr-o tara civilizata si i-ar fi invatat obligatoriu lectii de economie, aratandu-le ca sectorul privat creeaza bunastarea existenta si nu guvernul American sau guvernul Californian. Asistand la scene inadmisibile intr-o tara pretins civilizata, care se doreste si liderul necontestat al mapamondului, mi-a revenit in memorie replica data de personajul Scar, din filmul animat "The Lion King": we are all surrounded by idiots - noi suntem toti, inconjurati de idioti. Profitand de acest atribut care domina componenta populatiei, guvernele lumii, inclusiv cel din TARA STRAMOSEASCA, se creeaza noi ministere, departamente, comitete si comisii, care pe langa faptul ca nu-si materializeaza existenta in nimic, vlaguiesc la maximum bugetele tarii. Daca actiunile si implicarea mea sunt complet ignorate, sa nu fi auzit aceste cohorte,

---

care se regasesc perfect in cele afirmate mai sus de caracterul Scar, de Herman Kahn, fondator al Institutului Hudson, proeminent strateg militar, futurolog si specialist in teoria sistemelor, autor al celebrelor carti Thinking about the Unthinkable, Crisis and Arm Control, On Escalation si a unor inegalabile studii privind viitorul, de afirmatia lui referitoare la faptul ca "un surprinzator numar de comisii guvernamentale vor lua importante decizii asupra problemelor fundamentale cu mai putina atentie decat cea acordata cumpararii unui costum de haine!" (A surprising number of government committees will make important decision on fundamental matters with less attention than each individual would give to buying a suit.) La 40 de luni de la schimbarea vechii administratii, traim inca in trecut. Asta tot din ignoranta, infantilism politic si prostie. Ar fi trebuit sa se stie de legiunile si cohortele de consilieri de cele lasate posteritatii de un creier de exceptie, Denis Waitley, unul dintre cei mai respectati intelectuali americani, autor al genialelor Psychology of Winning, Seeds of Greatness etc., care ne-a spus: pierzatorii traiesc in trecut. Invingatorii invata din trecut si se bucura lucrind in prezent, pentru viitor. (Losers live in the past. Winners learn from the past and enjoy working in the present toward the future). Se adeveresc pentru a nu stiu cata oara, cele exprimate magistral de profesorul dr. Thomas Sowell, military ca formatie profesionla: Barbarians are inside the gate-barbarii sunt printre noi. Mai bine era Hannibal ad portas si ar fi repetat victoria de la Cannae din 216 I.Cr. Pentru cei mai putin familiari - asta, ca sa folosesc o expresie decenta - expresia se foloseste cand este vorba de o primejdie grava si iminenta. Ce doriti mai grav decat faptul ca USS America se indreapta nestingherit spre Groapa Marianelor-Toscarora? Ce doriti mai deplasat ca faptul ca persoane care n-au contribuit cu nimic la aceasta societate, sunt componentii de baza ai miscarilor "Occupy?" Jumatate din populatia USA nu plateste taxe, dar are indecenta sa ceara celeilalte jumatatii sa plateasca taxe mai mari! Constitutia, Legea Suprema a tarii, este total ignorata, tocmai de persoana menita s-o apere, care pe deasupra este si profesor de drept constitutional. Ilegalii au fost rebotezati drept persoane fara documente, iar cei care iau atitudine sunt catalogati rasisti si vinovati de "hate speech". In tot acest dulce farniente, performanta notabila a mesianicei fapturi care ocupa biroul locat pe 1600 Avenida Pennsylvania din Washington DC, a fost ridicarea datoriei nationale cu 5 trilioane de dolari, depasind performanta predecesorului George W. Bush, care s-a cifrat la 4 trilioane de dolari, pe toata perioada de 8 ani, ai mandatului.

Ca tacamul sa fie complet, Joi, 10 May, 2012, sub bagheta multimiliardarului Jeffrey Katzenberg, avand la pupitru elita stangii americane, care a cuprins nume sonore ca George Clooney, Barbara Streisand, Robert Downey Jr., orasul Studio City, considerat un bastion al liberalismului a gazduit o campanie de obtinere de fonduri, destinate realegerii actualului presedinte. In timp ce 48.5 milioane de americani primesc bonuri alimentare de subzistenta, in timp ce rata somajului a atins cote nemaiintalnite in istoria USA, in timp ce noua situatie economica a generat peste un milion de copii ai strazii, tacamul a costat 40. 000 de dolari si a generat 15 milioane pentru campania electorala. Discursul presidential a fost "fulminant", iar presedintele si-a exprimat sprijinul total si neconditionat pentru rezolvarea problemei numarul 1 a Americii: casatoria intre persoanele de acelasi sex. Bravos Natiune, asta da democratie!!!

Paradoxal, in ziua in care cei mai egali dintre egali, se desfatau cu inegalitatile vietii, companiile Campbell's, United States Postal Service, AARP Drive to End Hunger,

---

Feeding America, AFL-CIO, Uncle Bob's Self Storage, United Way si Valpak au apelat la populatia Americana sa doneze alimente conservate pentru cei mai putin privilegiati. Sunt aproape sigur ca cei care si-au permis sa plateasca 40.000 dolari pentru a cina cu mesianica faptura, n-au gasit cativa dolari pentru aceasta actiune. Sa nu fi cunoscut cei care vor sa instaureze un nou sistem social, ca acesta presupune, printre altele si sloganul: fiecaruia dupa nevoi, de la fiecare dupa capacitate.

Noua campanie electorala nu mai cuprinde ca cea precedenta cuvintele "hope and change"- speranta si schimbare. Neputand fi materializate pozitiv in perioada care s-a scurs de la 20 ianuarie 2009 incoace, s-a decis schimbarea sloganului cu unul mai simplu: forward - inainte. Pentru cei pentru care studiul nu constituie o permanenta necunoscuta, "inainte" are un simbol deosebit in terminologia politicii socialiste si a fost folosit drept titlatura multor publicatii socialiste si comuniste, in Europa secolelor XIX-lea si XX-lea, simbolizand trecerea de la capitalism la socialism si comunism. Chiar cu riscul de a fi din nou inteles eronat, lucru la care de altfel ma astept, cel mai perfect statuat sistem din lume, nu poate fi implementat decat de persoane de o imaculata conduita. N-am nimic impotriva celor doua sisteme, sau impotriva oricarui sistem egalitar, chiar le gasesc cele mai aproape de perfectiune, cu o singura conditie: sa fie aplicate de oameni ca mine sau ca George Novac din... Londra, Maria Diana Popescu sau Ion Maldarescu, persoane care nu pot fi cumparate nici cu toate rezervele de aur americane, care ar trebui, daca mai sunt, sa se gaseasca la baza militara de la Fort Knox, Kentucky. Daca vreti sa implementati socialismul, comunismul sau orice tip de societate egalitara cu persoane ca actualul presedinte sau ca cele care platesc 40.000 dolari pentru un dinner, in timp ce peste 1 milion de copii americani n-au adapost, sistemul este mort din fasa si va crea disparitati si mai mari, intre membri societatii, intre guvernanti si guvernati.

Am sa inchei cu Dixi et salvavi animam meam - Am spus si mi-am izbavit sufletul, formula in limba latina a profetului Ezechiel - capitolul III, vers.19, 21 care recomanda sa avertizezi atat pe omul ticalos sa nu savarseasca fapte rele, cat si pe omul drept, sa nu cada in pacat - caci numai spunandu-le acest lucru, mantui-vei sufletul tau.

9

Pentru cei care sunt in asteptarea fatidicului eveniment care, dupa Calendarul Mayas, urmeaza a avea loc la 21 decembrie, 2012, orele 23:11 Pacific Standard Time, cand acest conglomerat de dezordine si de haos generalizat va intra intr-o noua faza evolutiva - a se citi, disparitie- am o veste care sper sa le mai ridice putin zdruncinatul lor moral. Mark Twain, numele sub care este cunoscut scriitorul American Samuel Langhorne Clemens, ne-a lasat in urma cu peste 100 de ani, urmatoarea butada: daca lumea se va sfarsi, vreau sa ma aflu in Cincinnati. Totul soseste acolo 10 ani mai tarziu. (If the world comes to an end, I want to be in Cincinnati. Everything comes there 10 years later.) Eu, in bunele intentii pe care le nutresc pentru conationalii mei, recomand Mioritulul Plai Carpatin, unde unele lucruri nu ajung niciodata, sau chiar daca ajung au un mod original de manifestare si interpretare.

Oricum, pana cand omenirea sa intre intr-o noua faza evolutiva, USA a facut deja acest salt. Greu de crezut, dar intr-un discurs menit sa genereze noi sufragii electorale, Titanicul Pontifus Maximus, a spus textual: "In lume veti avea necazuri; dar indrazniti, Eu am cucerit lumea". (In the world ye shall have tribulation: but be of good cheer; I have overcome the world.) N-am nici cel mai mic dubiu ca Titanicul personaj a cucerit lumea,

---

presedintele Statelor Unite ale Americii, fiind considerat de jure si de facto omul numarul 1 al Planetei.

Surpriza a fost cu totul alta, cand am constatat ca cel mai puternic om al Planetei, care si-a petrecut tineretea in Indonezia, tatal fiind de religie Islamica, a preluat, in discursul electoral, un citat regasit in Evanghelia dupa Ioan, capitolul 16, versetul 33!!! Ca o parere strict personala, ar fi trebuit sa aprofundeze si acel citat celebru, regasit tot in Evanghelia dupa Ioan, cap 8, versetul 32 si aflat pe frontispiciul profesionalei si ultrasecretei agentii Centrale de Investigatii si care spune: "Veti cunoaste adevarul, si adevarul va va face slobozi". (And ye shall know the truth, and the truth shall make you free.) Si sa nu mai admita acest tsunami dezinformativ de care avem parte in fiecare zi.

Nu realizez ce adevar trebuie sa cunoastem. Un lucru este cert, Titanicul poate fi declarat invingator, inainte de alegeri si fara a fi bombardati cu adevaruri, departe de...adevar. Tuturor, acestor fabricanti de adevaruri la comanda grupurilor de interese, un citat regasit in Ifigenia in Taurida, a lui Goethe, actul III, sc.1: Zwischen uns sei Wahrheit - Intre noi sa fie adevarul! Deocamdata, intre ei-guvernanti si noi - guvernati exista numai un pact social nefunctional, care nu are nimic comun cu adevarul. Cert este ca prin plasarea lui Mitt Romney, in fruntea preferintelor electoratului republican, s-au creat premisele maxime pentru realegerea actualului presedinte pentru un nou mandat prezidential. Avand in vedere antecedentele privind modul in care a fost tratata religia Mormona in America, nicio persoana in deplinatatea facultatilor mintale n-ar putea vedea un presedinte ca facand parte din aceasta denominatie.

Este adevarat, pana la alegerile din 1960, acelasi lucru viza si pe cei de religie catholica, ceea ce dovedeste ca pana si in America, preceptul de democratie, nu este chiar asa de democratic.

Fara a avea pretentia ca va spun absolut totul, am sa incerc sa creionez cateva aspecte din modul cum au fost tratati mormonii in America, tara, cel putin teoretic, statuata pe precepte specifice unui stat democratic. Pana la admiterea in Uniunea Statelor Americane, eveniment intamplat la 4 Ianuarie 1896, mormonii s-au bucurat de "atentie" speciale din partea tuturor statelor pe unde au salasluit. In anul 1836, statul Missouri editeaza Missouri Act care stipuleaza specific ca Mormonii trebuie exterminati -must be exterminated. Asta, intr-o tara in care Declaratia de Independenta stipula clar ca "oamenii au fost creati egali de Creator, cu anumite drepturi inalienabile...!!! Deci, nu trebuie sa ai dotarea cerebrala a lui Dreistein sa realizezi ca Mormonii, populatia afro-americana, chiar femeile, nu faceau parte dintre "egali". In 1847, Statul Illinois elaboreaza un act similar, prin care se cerea Mormonilor sa paraseasca statul Illinois si chiar USA, alfel urmand a fi exterminati!!! Ca tacamul sa fie complet, in anul 1857, presedintele James Buchanan - apropo, unul din favoriti mei pentru ceea ce a lasat posteritatii!!! - a trimis 25. 000 de trupe federale in Utah, teritoriu populat in exclusivitate de Mormoni, nevoiti sa se retraga din cauza "amabilitatilor" la care au fost supusi. Chiar acum, in anul de gratie 2012, sondajele de opinie arata ca alegerea unei persoane de religie Mormona la Casa Alba, este putin probabila. Deci, cu alte cuvinte, ramanem cu ceea ce avem. Presa liberalo-stangista a facut mare scandal cand Ann Romney, sotia candidatului la presedintia Statelor Unite a cheltuit 900 de dolari pentru o vestimentatie feminina - o bluza, dar n-a reactionat cu nimic cand prima doamna a Americii, a cheltuit 50.000 de dolari pentru lenjerie intima.

Deci, ca peste tot, standardele sunt diferite in functie de ordinele primite, din partea grupurilor de interese.

In rest, pentru cei interesati, sub semnatura mesianicei fapturi a aparut cartea "Dreams From My Father", in care presedintele isi reaminteste mesele servite in copilarie, impreuna cu tatal vitreg, Lolo Soetoro, musulman indonezian. Doar ca titlu informativ, meniul cuprindea carne de caine, carne de sarpe, carne de tigru si drept delicate se serveau greieri prajiti.

Fiind adept al dictonului latin "De Gustibus Non Est Disputandum", ma intreb totusi: cum se simte Bo, primul caine al Americii? Pana sa vedem cum se mai simte Bo, cainele familiei prezidentiale si "primul caine al Americii, 94.000 de Californieni au ramas fara ajutorul de somaj, fiind in imposibilitatea de a-si gasi un loc de munca timp de 18 luni. Ce vor face aceste persoane, numai Divinitatea stie. Sub conducerea mesianica si a noului guvernator Jerry Brown, in anumite zone din California rata somajului a depasit 20%, regiuni intregi fiind abandonate!!!

In America, democratiile au un nou slogan electoral, "Inainte, tovarasi!" si ne consolam cu faptul ca problema majora a USA, casatoria intre persoanele de acelasi sex va fi legiferata, la orizont prefigurandu-se o alta problema majora: legalizarea zoofilismului, a relatiilor intime intre om si animal, de preferinta, mielusele!!!

Sa nu fie familiar mesianica faptura cu faptul ca Dumnezeu l-a facut pe om dupa chipul Sau, dupa chipul lui Dumnezeu; parte barbatesca si parte femeiasca i-a facut, citat regasit in Geneza. Cap.1, verset 27, Matei 19:4, Marc 10:6!!!

Asa cum am incercat sa va familiarizez in nenumarate ocazii, toate marile imperii ale lumii au disparut, in exclusivitate datorita degradarii morale, de la degradarea morala la cea finala nemaifiind decat un singur pas, care urmeaza a fi facut, daca urmasorii 4 ani, Casa Alba va avea acelasi ocupant.

Daca asta doriti, Inainte tovarasi!

10

"Democratia este o incantatoare forma de guvernare, plina de varietate si dezordine; distribuitoarea unui fel de egalitate atat celor egali, cat si celor inegali". - "Democracy is a charming form of government, full of variety and disorder; and dispensing a sort of equality to equal and unequal alike" – spune Platon. Iar eu, cu gândul la asta, încerc amai ridica putin moralul zdruncinat de pretinsii politicieni si parlamentari, care ocupa nemeritat si pana la refuz Cancelariile si Parlamentele lumii, vlaguind nepermis de mult si pana la epuizare vistieria Mapamondului. Și imi permit sa reamintesc o butada piparata a omului politic francez, Edouard Herriot, fost prim-ministru al Frantei si presedinte al Camerei Deputatilor, membru marcant al partidului radical socialist francez: "democratia este o fata buna, dar, ca sa nu te insele, trebuie sa faci zilnic dragoste cu ea" - "La democratie est une bonne fille, mais pour qu'elle soit fidele, il faut faire l'amour avec elle tous les jours".

Pentru că, abia acum ajung să-mi explic de ce preceptul de democratie nu poate fi implementat: politicienii lumii fiind copleșiti de o morala exagerata, nu se ating de ... democratie, preferand tot felul de... „Rahave”, cu care nu vom cuceri nimic. Cu cea regasita in Biblie, macar am cucerit Ierihonul - A se vedea Josua, Capitolul 6. Pentru cei care sunt deja familiari cu unele "extrase" oferite de aceste eseuri, imi permit sa fac uz de

---

un citat provenit de la apostolul Pavel, fost Saul si adresat celor din Cetatea Filipi si regasit in Epistola catre Filipeni, Cap.3, Ver.1: "mie nu-mi este greu sa va scriu mereu aceleasi lucruri, iar voua va este de folos". - "To write the same thing to you, to me indeed is not grievous, but for you it is safe".

In această rubrică, de fapt, eu încerc să-i familiarizez pe cei care, fără a etala virtuți deosebite în vreun domeniu de activitate, ocupă posturi pentru care nu numai că n-au dotarea cerebrală necesară, dar n-au nici vocație - cu eruditul francez Vincent de Beauvais, numele sub care este cunoscut marele cărturar cunoscut la vremea lui drept Vicentius Bellovacensis. Încă din anul 1256, acest inegalabil geniu intelectual, a oferit umanității celebra „Speculum Majus”, cea mai mare enciclopedie editată în istorie, care cuprinde patru capitole distincte: „Speculum Naturale”, „Speculum Historiale”, „Speculum Doctrinale” și „Speculum Morale”. Ultima dată, această capodoperă științifică a văzut lumina tiparului în secolul al XVII-lea - deci șansa de a deveni familiară cu ea, se reduce considerabil, ca să nu zic, devine nulă. Oricum, nu mă așteptam la "cei mai mari ignoranți și cei mai mari sarlatani" ai umanității - a se citi, politicienii lumii - să aibă printre preocupările lor și studiul-cititul, condiția obligatorie de a ocupa asemenea posturi fiind tocmai existența unui nivel precar, chiar inexistent, de inteligență.

Mi-a atras atenția în mod deosebit, Speculum Doctrinale care este fundamentat pe ideea că omenirea poate fi salvată de la situația jalnică în care a ajuns, în exclusivitate prin educație. Se aude, domnilor-tovarăși? Prin educație, nu prin plasarea în toate posturile decizionale și parlamentare a unor nulități intelectuale. Până ce nu veți scoate - prin picioare în partea dorsală, ultima vertebra - pe toți impostorii din guverne și parlamente, omenirea, inclusiv TARA care adaposteste mormintele înaintașilor, este sortită unui colaps generalizat. Peste tot "se flutura" diplome, obținute, multe dintre ele, la universități inexistente, unele cu sediul în garajele unor conaționali, fără a se realiza un lucru elementar: o diplomă este o bucată de hartie, care, în funcție de grosimea ei, poate avea o anumită întrebuințare!?!

Filosoful American Will Durant ne-a spus că "educația este o descoperire progresivă a ignoranței noastre" - "Education is a progressive discovery of our own ignorance". De abia acum îmi explic rezerva manifestată de politicienii lumii, față de fenomenul educațional. Acești domni-tovarăși nu doresc să-și descopere cât de ignoranți sunt! Fiti siguri că sunteți deja deconspirați, întrucât "ceea ce sculptura este pentru un bloc de marmură, educația este pentru sufletul uman" - "What sculpture is to a block of marble, education is to human soul". Cuvintele aparțin scriitorului și politicianului englez, din secolul al XVIII-lea, Joseph Addison și, de la o poștă emanată oricând, numai educație nu. În final, îmi permit să vă dau un sfat, preluat de la scriitorul American Mark Twain: "niciodată n-am lăsat școala să se interfereze cu educația" - "I have never let my schooling interfere with my education". Deși Vladimir Ilici Lenin a lansat celebrul slogan: "Învățați, Învățați, Învățați!", când a văzut carnetul de note al lui Iosif Vissarionovici Dougashvili Stalin, eu vă recomand să renunțați în corpore la posturile națiunii, pentru simplul motiv că nu sunteți structurați mintal-intelectual să înțelegeți ceea ce înseamnă binele unei națiuni.

Pentru a fi sau a deveni promotorii conceptului filosofic de libertate-freedom politicienii lumii, inclusiv cei din TARA care adaposteste mormintele înaintașilor, trebuie să devină familiari, printre multe altele cu operele economistului politic și filosofului

---

englez, din secolul al XIX-lea, John Stuart Mill, care a avut o contributie determinanta in stiinta teoriilor sociale, teoriilor politice si economie politica si care a incercat sa ne explice ca: „singura libertate care-si merita numele, este cea care urmareste binele propriu in felul nostru, cat timp nu incercam sa nu-l acordam altora, sau sa le impiedicam eforturile de a-l obtine" - "The only freedom which deserves the name, is that of pursuing our own good in our own way, so long as we do not attempt to deprive others on theirs, or impede their efforts to obtain it". Vedeti dumneavoastra un politician capabil sa respecte cele de mai sus?

Prof. Dr. Adrian SEVERIN

scria în septembrie 2012 din experiența
la Parlamentul European:

Interlocutorii-cheie” ai doamnei Reding

Sunt deja ani buni de cand mai multi europarlamentari insista sa afle care sunt sursele de informatii pe baza carora Comisia Europeana evalueaza situatia justitiei din Romania. In ciuda eforturilor, niciodata nu a putut fi obtinut un raspuns satisfactor. Identitatea respectivelor surse este, spre a parafraza faimoasa butada a lui Winston Churchill referitoare la Rusia, o ghicitoare invaluita de mister, ascunsa intr-o enigma. Exista, insa, o cheie a acestei sarade: (dez)acordul referitor la statutul international al Romaniei.

Dupa caderea Cortinei de Fier Occidentul si-a revendicat o zona de influenta in fostul spatiu sovietic, care nu includea Romania (si Bulgaria). In contextul noii ordini internationale care pare a se naste, URSS (inca vie desi nu si viabila) considera esential sa isi pastreze o pozitie dominanta la Marea Neagra si in Balcani, in timp ce puterile euro-atlantice apreciau ca realista si dezirabila integrarea in zona controlata de ele doar a statelor est-europene „surori” – catolice si protestante. Teoretizarea acestei strategii se gaseste in eseul lui Samuel Huntington despre conflictul civilizatiilor. Asa s-a nascut Grupul de la Viszegrad sau initiativa Alpe-Adria a ministrului de externe italian Gianni DeMichelis.

Romania nu a acceptat, insa, aceasta intelegere ori, poate mai exact, nu a acceptat sa fie lasata in afara acestui aranjament. Cu un efort considerabil (despre care nu este locul sa povestim aici) a spart izolarea internationala la care fusese condamnată in vara

---

lui 1990 (sub pretextul sanctionarii recursului la mineri spre a solutiona controversele politice post-comuniste) si a fortat, dupa o odisee de neimaginat, intrarea in Consiliul Europei. Cand s-a trezit cu romanii in casa, distinsul „club al democratilor” a fost nevoit sa adopte o procedura de monitorizare post-admitere (bunica MCV de mai tarziu) si sa-si deschida portile Rusiei, precum si fostelor republici sovietice, renuntand, practic, la vechea sa identitate.

Oarecum in paralel, Romania s-a opus si teoriei potrivit careia statele est-europene rezultate din Tratatul de la Versailles ar fi nu numai entitati artificiale dar si mult prea mari spre a se incadra comod in ordinea europeana si globala post bipolară; fapt pentru care ar fi trebuit fragmentate inainte de a se integra separat si selectiv intr-o noua Europa politica. Ca romanii nu au fost de acord sa se scindeze nu ar fi fost mare lucru. De opus s-a opus si Serbia; si inca cum! Grav este ca au reusit!

Etapa urmatoare a fost inca si mai dramatica. Scapata de dominatia sovietica (cel putin formal) Romania dorea sa scape si de pericolul izolarii sau de cel al ramanerii intr-o zona gri, ca tara a nimanui. Nu i-a fost de ajuns sa fie intacta tritorial dar a profitat sa intre si in sistemul occidental de aliante devenind membru NATO si UE. Atat Vestul cat si Estul au fost de acord ca aceasta ar fi insemnat traversarea unei linii rosii. Nu atat in relatiile lor cu Romania cat in relatiile dintre ele, aceasta modificand situatia geo-strategica si, deci, echilibrul global de putere.

Cum necum, folosindu-se fluiditatea periculoasa a contextului international, precum si de lupta celor care ambitionau adancirea integrarii aliantelor si structurilor federale occidentale, pe de o parte, cu cei care urmau diluarea coeziunii acestora prin admiterea unor membri cunoscuti pentru traditiile suveraniste, pe de alta parte, Romania a ajuns acolo unde mai nimeni nu o dorea. Oarecum pusa in fata inevitabilului dar si cautand un compromis intre cei care vedeau un atu in primirea imediata a Romaniei si cei care considerau Romania ca pe o vulnerabilitate suplimentara a organizatiei, UE a inventat Mecanismul de Verificare si Cooperare (MCV). Acesta ar fi putut fi – si a fost – folosit spre a reduce pana la anulare spatiul de miscare si drepturile Romaniei in cadrul UE, condamnan-du-o la un statut de mana a doua; daca nu chiar la unul de protectorat.

Asadar, fortand mereu jocul si practicand politica faptului implinit, romanii au dobandit in cadrul ordinii internationale succesoare a Razboiului Rece un statut formal neconform intentei protagonistilor globali. Iata de ce, intre acest statut si statutul real s-a cascat o falie care, din pacate, urmare a neglijentei, incompetentei, iresponsabilitatii sau chiar tradarii unora dintre conducatorii mai recenti ai Romaniei, s-a largit pana la dimensiuni extrem de periculoase.

Pentru a functiona asa cum trebuie MCV trebuia alimentat cu datele necesare. Nu este vorba despre datele reale ci despre cele „utile” scopului pentru care se voia folosit. Spre a nu primi Romania in spatiul Schengen, spre a nu deschide romanilor pietele muncii, spre a le opri accesul la fonduri europene (care – nu-i asa? – nu prind rau nici membrilor mai dezvoltati), spre a le anula optiunile electorale, spre a nu-i distribui in functii europene de influenta, este nevoie de informatii care sa ateste ca Parlamentul corupt sufoca justitia, ca judecatorii corupti ii achita pe infractorii inculpati de procurorii incoruptibili, ca politicienii romani puscariabili dau lovituri de stat care sa le asigure impunitatea, ca alegerile sunt viciate prin fraude uriase etc. Cum Occidentul (UE) nu minte (sic!) el nu poate inventa pur si simplu asemenea stiri. In „inocenta” sa se poate

---

lasa, inasa, mintit. Daca sursele de informatii il inseala, nu este vina lui ci a surselor. Totul este ca inselaciunea sa fie nu una „intamplatoare”, in afara oricarui control rational, ci „necesara”, adica adecvata realizarii unei agende politice „superioare”.

Iata de ce identitatea surselor trebuie protejata. Protectia acesteia este mai importanta chiar decat respectul datorat mult trambitatei transparente.

Insistentia cu care anumiți europarlamentari au pus intrebari indiscrete Comisiei a facut-o, inasa, pe comisarul Reding sa aiba o scapare si sa ofere un raspuns, de asemenea, usor indiscret. Astfel, domnia sa a precizat saptamana trecuta ca rapoartele privind Romania se bazeaza pe date provenind: 1. de la autoritatile romane (nimic de obiectat); 2. de la expertii institutiilor europene (care or fi aceia caci daca este vorba despre functionarii europeni ei sunt doar experti in birocratie?!); 3. de la experti ai unor state membre (aceasta explica o serie de recomandari aberante caci un jurist crescut in cultura sistemului de drept englez sau suedez cu greu ar putea intelege si remedia problemele sistemului romanesc cu traditiile sale franceze si central-europene); 4. de la ONG-uri (nu se stie daca este vorba de cele profesionale sau cele politic-militante arondate in mod secret intereselor de partid); precum si – atentie!! – 5. de la „interlocutori-cheie” (sic!).

Acest concept pare a fi cheia spre aflarea modului de operare „eficienta” a MCV. Daca sunt „cheie”, acesti interlocutori sunt foarte importanti si, deci, foarte influenti. Daca aceste caracteristici sunt singurul lor element de indentificare, inseamna ca ei nu se incadreaza in nici una dintre celelalte categorii mentionate in raspunsul doamnei Reding. Daca este asa, inseamna ca nu au nici o legitimitate; in afara de aceea conferita de imprejurarea ca servesc asteptarilor CE.

Evident, va trebui insistat spre a se afla numele si prenumele acestor personaje-cheie de la care provin informatiile transferate apoi in aberatiile denigratoare ale rapoartelor privind „progresele” justitiei romanesti. Guvernul roman ar fi putut si ar putea impune deconspirarea numelor lor. Pana acum fie nu a vrut-o, fie nu a stiut sa o obtina. Punand, inasa, cap la cap verdictele UE cu declaratiile reprezentantilor „industriiei anticoruptiei” din Romania, ajungem la cateva ipoteze credibile: Monica Macovei, Alina Mungiu, Sorin Ionita, Laura Ștefan.

Oricine ar fi, un lucru este clar: „interlocutorii-cheie” ai doamnei Reding sunt denigratorii Romaniei si dezinformatorii UE. Ei ar trebui sanctionati de ambele. Daca sunt cumva si romani, este vorba despre tradare.

Tradarea! Iata cea mai grava forma de coruptie care distruge azi o Romania ce nu s-a lasat altfel distrusa. O forma de coruptie de care nu se ocupa DNA!

Mostenirea unei batalii neterminate

Confruntarea dintre Presedinte si Parlament nu s-a incheiat odata cu odiseea referendumului pentru demiterea celui dintai si procesul celui de al doilea in legislativul european. Oricum am numi starea politica actuala din Romania – coabitare, concubinaj, razboi civil, razboi rece etc. – fapt este ca doua mari probleme raman nerezolvate. In

---

ordinea internă este problema justiției. În ordinea relațiilor externe, problema suveranității.

Cu cât mă gândesc mai bine la evenimentele recente îmi dau seama că domniile Basescu și Barosso, precum și doamnele Macovei și Reding au avut dreptate când au afirmat că lupta politică din România are în centrul său statul de drept și independența puterii judecătorești. Unde s-au îndepărtat de adevăr înainte numiții, a fost în afirmatia că punerea sub acuzare a Președintelui ar viza subminarea statului de drept și instaurarea controlului politic asupra justiției. În realitate, demiterea lui Traian Basescu era văzută ca o soluție pentru reabilitarea statului de drept prin refacerea legăturii lui esențiale cu democrația și pentru depolitizarea justiției ca premisa a recastigării independentei puterii judecătorești.

Președintele Basescu a spus de la bun început că dorește să fie Președinte-jucător și să reformeze statul. Aceasta implică transformarea republicii parlamentare construită de Constituție, în republica prezidențială. Într-un atare demers seful statului nu putea găsi sprijin nici în puterea legislativă nici în cea executivă. Dintre puterile statului singura disponibilă rămânea puterea judecătorească (inclusiv aici și CCR); numai că aceasta nu este o putere politică. Cu alte cuvinte este o putere care nu modifică ci apără, conservă ordinea proiectată de celelalte puteri.

Pentru a deveni putere politică puterea judecătorească trebuia să separe statul de drept de democrație. În practică asta a însemnat două lucruri. Pe de o parte, aplicarea în actul de justiție a unui sistem de norme paralel legal emanat nu din deciziile Parlamentului ci dintr-un proiect politic propriu al magistratilor și pus în slujba acestuia. Pe de altă parte, îndreptarea sabiei justiției împotriva adversarilor politici ai proiectului promovat și aparat de ea. Când CCR decide ca seful statului iar nu seful executivului (premierul) participă la negocierile din cadrul Consiliului European, în condițiile în care Constituția atribuie celui dintâi exclusiv rolul de a simboliza statul (acesta este sensul cuvântului „reprezintă”) iar Guvernului îi conferă plenitudinea de competențe în materie de politică internă și externă în baza aprobării și sub controlul Parlamentului, ea oferă Președintelui puteri peste limitele mandatului său constituțional extragând totodată exercitiul respectivelor puteri de sub supravegherea parlamentară. Când, în afara propriilor competențe, CCR îl restaurează pe Președintele supus procedurii de demitere, atasând unui referendum apreciat ca nevalid efecte obligatorii în contrasens cu voința populară, ea savarsește, dacă nu o lovitură de stat propriu-zisă, cel puțin consacrarea unui act de uzurpare a puterii. Tot astfel, condamnarea de către ICCR a unei persoane fără probe directe care să susțină acuzarea, exclusiv în baza unor prezumții judecătorești izvorâte din concepția despre lume a magistratilor iar nu din normele adoptate de Parlament, arată cum legea își pierde supremația specifică statului de drept făcând locul unor reguli de comportament impuse de persoane lipsite de mandat și de control democratic. Câți dintre cetățenii care se opun unui regim prezidențial se vor mai prezenta la urne după ce au fost anchetați de DNA în legătură cu felul în care au votat la referendumul din 29 iulie? O justiție para-legală și-a asumat un proiect politic prezidențial caruia îi conferă forta obligatorie para-democratică (în opoziție cu legitimitatea democratică). Compatibilitatea cu acel proiect este criteriul în funcție de care justiția selectează persoanele-tintă.

Era inevitabil ca un asemenea proces să ducă la încălcarea drepturilor omului așa cum sunt ele definite în Constituție, precum și în Convenția Europeană a Drepturilor

---

Omului sau Carta Europeana a Drepturilor Fundamentale. (Dreptul la imagine, la demnitate, la viata privata, la prezumtia de nevinovatie, la siguranta personala, la un proces echitabil sunt numai cateva exemple de drepturi constant violate).

Dincolo de faptul ca pe o asemenea cale schimbarea de regim politic s-a produs in chip nedemocratic (fara mandat si control popular), ea a conferit in fapt Presedintelui puteri specifice unei republici prezidentiale, in conditiile in care Constitutiei Romaniei ii lipseau garantiile impotriva abuzurilor, existene in legile fundamentale ale unor astfel de republici. Or, o republica prezidentiala fara sanctiuni aplicabile abuzurilor de putere prezidentiala, adica fara un sistem functional de control si echilibru, derapeaza inevitabil spre autoritarism. Un autoritarism pudibond numit prin alte parti, „democratie suverana” sau „democratie controlata”.

Iesind, prin efectul politizarii, din triada de nedespartit democratie-stat de drept-drepturile omului, justitia ca putere politica a trebuit sa intre intr-o alta triada si anume cea alcatuita din puterea informatiilor secrete-puterea judecatoreasca-puterea mediatica, toate politizate. Informatiile primite de la serviciile secrete au fost folosite pentru identificarea si punerea sub acuzatie a oponentilor politici ori a celor susceptibili sa devina oponenti politici, pentru ca apoi, imbracate in haina judiciara sa fie infiltrate in presa si transformate in combustibil al telejustitiei. Cei care trec azi pragul DNA, strecurandu-se prin padurea camerelor de luat vederi ale televiziunilor „convocate” la executia de dinaintea judecatii (sic!), au toate motivele sa vada inscise pe poarta institutiei cuvintele citite de Dante pe usa Infernului: „Lasati orice speranta voi cei care intrati!” Intr-adevar, cei ce intra in cladirea DNA pot lasa orice speranta de a mai iesi cu demnitatea intacta, asa cum altadata se intampla cu cei ce vizitau Gestapoul, KGB sau Securitatea.

Intentionat sau nu, ceea ce USL a amenintat prin initiativele sale a fost tocmai politizarea justitiei si ramanerea acesteia sub tutela prezidentiala. Puterea judecatoreasca nu poate fi independenta daca actioneaza ca putere politica avand ca obiectiv schimbarea ordinii constitutionale a Romaniei (transformarea in fapt a republicii parlamentare in republica prezidentiala fara nici o garantie impotriva abuzurilor prezidentiale). Spre a-si recastiga independenta puterea judecatoreasca trebuie sa inceteze a mai fi agent politic.

Este limpede ca legislatia si institutiile actuale nu au fost apte sa impiedice politizarea justitiei si sunt putine semne ca ar fi echipate pentru a asigura depolitizarea sa. Prin demiterea lui Traian Basescu, respectiv a principalului factor al politizarii, USL a incercat sa ofere o solutie personala problemei. Cum Traian Basescu a ramas in functie, de acum trebuie cautata o solutie institutionala.

In acest punct apare problema externa: cea a suveranitatii. Mai este Romania suficient de suverana spre a-si alege liber formula de democratie dorita – republica parlamentara sau republica prezidentiala? Poate ea sa isi modifice in voie Constitutia si celelalte legi spre a-si garanta viabilitatea si durabilitatea formulei alese? Se pare ca Romania este prea slaba spre a-si putea permite sa faca ceea ce vrea dar si prea importanta spre a i se putea permite sa faca ceea ce vrea.

Experienta recenta ne arata ca UE si SUA au preferat ca Romania sa fie o „democratie suverana” functionand sub control prezidential si au intervenit eficient spre a impiedica actiunile susceptibile a pune in pericol un atare regim. Caci nu domnul Basescu

---

ci regimul neo-cesarist a fost aparat. Un regim respins de aceiasi actori euro-atlantici atunci cand vine vorba de Rusia.

La mijloc nu este romanofobie, discriminare sau complot ci sunt imperativele geopolitice carora respectivii actori li se supun. Cand este vorba despre un stat de dimensiunile si cu semnificatia strategica ale Rusiei, autoritar-populismul intern este periculos intrucat se poate transforma in agresivitate externa. In cazul Romaniei, o tara cu mult mai mica avand atuuri strategice mai putin relevante, autoritarismul intern se converteste in obedienta externa sau in oportunitatea oferita strainatatii de a-si negocia interesele romanesti mai coerent, mai expeditiv si cu garantii certe. Pentru o putere de talia Rusiei aroganta in fata rivalilor din afara este expresia externa a autoritarismului intern. Pentru o putere de talia Romaniei mentierea ordinii interne prin autoritarism are nevoie de sprijinul unei autoritati externe; ceea ce implica supunerea fata de straini. Pe de alta parte, o Rusie democratica este mai lenta si mai ezitanta cand se pune problema luarii de decizii vitale in concursul cu Occidentul. Ea ar fi, deci, un competitor mai slab. O Romania democratica este sursa de dureri de cap pentru un Occident care are nevoie sa o alinieze rapid si fara prea multe discutii exigentelor sale. Ea ar fi, deci, un aliat mai naravas. Or, decat un aliat cu nabadai mai bine un protectorat stabil; chiar daca stabilitatea prin autoritarism este iluzorie si nu rezista pe termen lung.

Asa stand lucrurile, problema justitiei romanesti, adica cea a reconcilierii statului de drept cu democratia si drepturile omului, nu poate fi rezolvata decat odata cu problema suveranitatii. Chiar daca mult trambitata coabitare intre Presedintele Basescu si Guvernul USL s-ar injheba, aceasta nu ar fi decat de ochii lumii (occidentale) si criza politica latentă s-ar reactiva la urmatoarele alegeri prezidentiale. Asa cum romanilor nu li s-a permis sa demita un anumit tip de presedinte (faptul ca se numea Basescu este doar un accident istoric), asa nu li se va permite sa aleaga un altul. Daca vor reusi sa il aleaga, acesta fie va avea mari dificultati in relatiile externe fie va fi obligat sa se converteasca la cesarism.

Iata de ce se impune resetarea urgenta a raporturilor Romaniei cu aliatii care au ajuns sa se comporte ca patroni ai sai. Nu schimbarea aliantelor este in discutie, caci nu exista alternativa la aliantele prezente. In discutie este statutul Romaniei in cadrul acestor aliante. Cum se poate indrepta el? Solutii exista. Totul depinde de curajul, inspiratia si norocul liderilor politici romani, de solidaritatea nationala a romanilor si de evolutia UE catre o adevarata democratie trans-nationala (adica o autentica federatie de state-natiune).

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR:

MAGDALENA ALBU

Doctor inginer, publicist pe teme culturale și politice.

MIHAI BERCA

Profesor universitar doctor, șef de catedră la UASMV București, profesor asociat al mai multor universități europene, laureat al premiilor Academiei Române, Academiei Oamenilor de Știință, Academiei de Științe Agricole.

EUGEN COJOCARU

Scriitor și critic de artă, vicepreședinte al Societății scriitorilor de limbă română din Germania.

DANIELA GÎFU

Cercetător postdoctoral cu lucrări în domeniul procesării limbajului natural în corelație cu analiza de discurs și Profesor asociat la Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Redactor-șef adjunct al revistei „*Destine literare*”, care apare la Montreal.

DWIGHT LUCHIAN PATTON

Publicist și analist politic, directorul săptămânalului „Clipa” - cea mai veche publicație de limba română cu apariție permanentă în Statele Unite ale Americii.

ADRIAN SEVERIN

Profesor universitar doctor de drept al comerțului internațional și construcție europeană, europarlamentar, ex-viceprim ministru și ministru al Afacerilor Externe.

**caiet de dezbateri, opinii și considerente
referitoare la nevoile României**

Nr. 2 / noiembrie 2012

**COLECȚIA PERSONALISTĂ
SUB ÎNGRIJIREA LUI CORNELIU LEU**

*Așteptăm contribuții, intervenții și comentarii
în dezbateră noastră la adresele de mail:
leuc@upcmail.ro, leuc@clicknet.ro, invitând pe
oricine să se asocieze astfel grupului nostru de
reflecție.*